

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
AUGUST 12

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the third week in June, the first week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVIII Nr. 30 (5823)

2017. gada 12. augusts – 18. augusts

VALDA
LIEPIŅA

Mēdz teikt – sākums labs, beigas labas, tātad viss labi. To arī droši var teikt par pirmo Eiropas latviešu apvienības (ELA) kongresu, kas norisinājās Baltijas jūrā starp Rīgu un Stokholmu no 29. līdz 31. jūlijam. Par starpposmu ziņas sekos, bet šobrīd gribas dalīties ar brīnišķīgiem pārdzīvojumiem, kas saistīti ar vēsturiskā notikuma atklāšanas un nobeiguma brīžiem. Kas varētu būt skaistāk par mūsu sarkanbaltsarkanā karoga godināšanu brīvās Baltijas jūras viļņos netālu no Latvijas krasta? Neviļus prātā nāca Edvarta Virzas dzejoļa "Karogs" vārdi, kas pirmo reizi ar Jāzepa Vītola mūziku atskanēja Sestajos latvju vispārējos dziesmu svētkos 1926. gadā. *Pūtiet taures, skaniet zvani, Saule, plašu gaismu lej! Karogs sarkanbalti sarkans Vējos atraisījis skrej.*

Piektdien, 29. jūlija pēcpusdienā, kad visi 266 kongresa dalībnieki no 25 valstīm pulcējās uz "Tallink" prāmja *Isabelle* klāja, Latvijas simtgades ceļošais karogs, kas jau pabijis latviešu svētkos vairākos kontinentos, tika atraisīts Baltijas jūras vējos.

Pēc ELA priekšsēža Kristapa Graša uzrunas, svinīgus un sirsnīgus sveicienus kongresa dalībniekiem no kultūras ministres Daces Melbārdes nolasīja ministres padomniece Selga Laizāne. (Ministre pievienojās dalīb-

niekiem Stokholmā nākamajā dienā, jo šobrīd viņa piedalījās 3x3 nometnē Salacgrīvā.) Bija aizkustinoši atkal "tikties" ar Simtgades karogu, ko pati personīgi pēdējo reizi pērn redzēju Melburnas Kultūras dienu no-

beiguma koncertā. Visi bijām gatavi intensīvam darba cēlienam, kas sekoja nepilnu divu dienu garumā. Taču pirms došanās pie darba visi smēlāmies spēku un iedvesmu, kopīgi nodziedot Latvijas himnu. Vārdi "Dievs, svēti

Latviju!" aizšalca teju līdz Latvijas krastam.

Strauji pienāca svētdienas rīts, kad atkal pietuvojāmies Rīgai. Pēdējo reizi vēl neformālā gaisotnē pie brokastu galda dalījāmies pārdomās par pēdējās dienas pārrunāto un nākotnē darāmiem darbiņiem. Galvenais paveiciens bija, ka, lai gan esam izkaisīti un mēdzam sevi dalīt Latvijas latviešos un diasporā (vai ārlatviešos, vai bijušā trimdā, vai no Latvijas izbraukušajiem), mēs esam viena tauta, un jādara viss, lai kopīgi strādātu savas valsts labā. Vairākās paneļa diskusijās tika kalti plāni, kā to īstenot, un ticu, ka no darba un uzdevumu saraksta daudz arī piepildīsies. Visi atkal tikām aicināti uz klāja, taču atšķirībā no kongresa atklāšanas brīža, kad zinājām, ka Latvijas simtgades karogs mūs tur sagaidīs, šoreiz mums bija pārsteigums. ELA priekšsēdim rokās bija noslēpumains sainis, un pēc iesiem nobeiguma vārdiem viņš to svinīgi atritināja.

(Turpinājums 14. lpp.)

Lepoties ne tikai ar kultūru un vidi, bet arī ar valsti

Piezīmes no Eiropas latviešu kongresa

SALLIJA
BENFELDE

Darbs, kuŗu līdz šim ieguldījušas un turpina ieguldīt diasporas latviešu organizācijas pasaulē, lai nepazaudētu piederību latvietībai, saglabātu valodu un dzīvo kultūras mantojumu, patiešām ir milzīgs. Līdz šim nebija nācies piedalīties lielajos Pasaules Brīvo latviešu apvienības (PBLA), Amerikas latviešu apvienības (ALA), Eiropas Latviešu apvienības (ELA) vai citu organizāciju rīkotajos pasākumos. Protams, sapratu, ka vajadzīgs daudz uzņēmības un spara, lai lielā valstī vai pat kādā pasaules daļā pulcētu latviešus vienkopus, turklāt organizētu arī kultūras vai kādas citas

norises. Kā žurnāliste vērojot pirmo Eiropas Latviešu kongresu, tā pa īstam apjautu, kāds milzu darbs un pacietība ieguldīta, lai sasauktu kopā gandrīz trīs simtus cilvēku. Jā, šādos pasākumos piedalās cilvēki, kuriem nav vienalga, kas notiek ar Latviju un latviešiem, tomēr arī viņiem ir darbā jānokārto brīvas dienas, jāmēro tāls ceļš un ne vienmēr viņi saņem nedalītu atbalstu un izpratni no savām vietējām organizācijām.

Nevienam no kongresa dalībniekiem, ar kuriem runāju tā norises laikā, nebija šaubu, vai vajadzēja tajā piedalīties. Viņuprāt, mazākais, ko kongresā

varēja iegūt, – iepazīties ar citiem, atrast jaunus draugus un dalīties pieredzē, kā organizēt latviešu biedrību darbu savā pilsētā, kā pārvarēt nesaskaņas, ja tādas rodas, un galu galā gūt prieku un enerģiju turpmākajam darbam.

Eliza Kauliņa, Nīderlande, studente, studē politikas analīzi Hāgā, nodibinājusi Nīderlandes Latviešu studentu biedrību.

"Mūsu biedrība nodarbošies ar latviešu jauniešu lietām Nīderlandē, jo valstī ir vairāk nekā 800 jauniešu no Latvijas. Ik gadu daudzi studijas pabeidz un aiz-

brauc, bet statistika liecina, ka no jauna Nīderlandē iebrauc aptuveni 600 Latvijas jauniešu. Jau-

nieši ir dinamiska diasporas grupa, tādēļ tā ir visai specifiska, jo viņi nav braukuši ar mērķi palikt, bet gan pirmām kārtām

iegūt izglītību un vēl nezina, kur dzīvos un strādās pēc tam. Piedalos kongresā, lai saprastu, kā es varu mēģināt palīdzēt studentiem, no vienas puses, piedāvājot tās iespējas, kuŗas Latvijā jau pastāv, un, no otras puses, informēt par to, ko dara citu valstu diasporas Eiropā, palīdzēt atrast sadarbības partnerus. Un vēlos arī iemācīties, kā to visu darīt, jo diasporas organizācijām ir pieredze, no kuŗas varu mācīties. Ideja ir veidot latviešu jauniešu tīklu Eiropā, saistīt ar studentiem Latvijā, saprast, ar kādām problēmām viņi sastopas, kā tās palīdzēt risināt.

(Turpinājums 14. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; 3RD WK - JUN;
1ST WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**
Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
(732) 549-0445, laikdsr@aol.com
www.laiks.usLūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!Laiks pa gaisa pastu Amerikā ..... 6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 6 mēneši \$140.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs ..... 6 mēneši \$175.00JAUNO LAIKS abonements – četras avīzes gadā ..... ASV \$20.00
Kanadā gadā ..... ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn.

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Mirdza Čuibe

Cerību pils*Baigi dzelmīgā naktī
Ienirstu viena ar sapņiem,
Tumsa man skalojas pāri,
Klusums stindzinot apņēm.**Grimušā cerību pils,
Vai tu vēl pacelsies godā?
Šaubas kā spīdīgi zalkši
Jau tavās pavilās lodā.**Spožās un dzīvīgās krāsas
Balina ūdens un tērce.
Uz taviem zeltītiem jumtiem
Smiltis jau pamazām sērē.**Nē, nē, vēl nāks tava diena!
Krājas kaut dūņas un zaro
Lipīgas zāles ap tevi –
Torņi vēl ķēnišķi staro.**Grimušā cerību pils,
Raudzīties tavos logos,
Naktī kā ezerā dziļā
Drebošu elpu es zogos.*

(1945)

**Baltimoras
atskaņas**

Daudz labu un slavinošu vārdu tautā atskanējuši par notikušajiem Dziesmu svētkiem Baltimorā. Sajūsmināti bijuši rikotāji, skatītāji un tie daudzie darbīgie un pašreizdzīgie tautieši un citi, kas dažādās lomās piedalījušies svētku norisē, lai svētki būtu skaisti un pacilājoši. Kāds mazs melnāks punktiņš parādījies presē par apgaismojuma nepietiekamību tautasdeju lieluzveduma laikā. Kā katrs mākslinieks cer – gribas, lai dabā arī izdotos iecerētais projekts. Taču realitātē, ne vienu vien reizi, pievelk kaut kur stripu. Parasti lielākais ienaidnieks vizijai ir tas, ko par sauc budžetu. Baltimora ir Austrumu krastā, kur dzīves dārdzību pazīst katrs. Budžetu sastādot, protams, nevar paredzēt, kā tik liels projekts izdosies, kā varēs nosegt izdevumus, kā segs arodbiedrību prasības utt. Risks vadītājiem nav mazais, to var saprast katrs. Tā arī iedalītie līdzekļi dekorācijām/apgaismošanai bija jāierobežo. Ja atskatāmies atpakaļ, tad kritika pati pierāda, ka radītā illūzija ir bijusi tik iespaidīga, ka kritiķi aizmirsuši visas praktiskās aizkulisēs, bez kuņģam Dziesmu svētki nebūti tik vareni izdevušies, kā tie noteikti bija. Paldies visiem, kas palīdzējuši letiņus no visas pasaules kopā saukt!

LIGITA KRUMKALNS

**Paldies par
sadarbību!**

Mēnesi pēc svētkiem sēžu pie datora, lai rakstītu šo 22. (un, liekas, pēdējo!) *MailChimp* e-ziņu izdevumu. Paldies tiem, kuņģi man palīdzēja ar informāciju, lai varētu lasītājus iepazīstināt ar Ricības komitejas darbību, svētku grafiku, dalībniekiem un svētku pilsētu Baltimoru. Izskatās, ka caurmērā bijuši ap 1200 aktīvi lasītāji, neskaitot tos, kuri informāciju jau redzēja sociālo mediju vietnē.

Šoreiz vēlos izteikt vairākus "Paldies!" un uz brīdi ar Jums, lasītājiem, kavēties atmiņās par varenajiem, mums un Jums īpašajiem svētkiem. Mēs darījām, ko varējām, mēs centāmies pāri mūsu spēkiem, lai radītu neaizmirstamus latviskas sajūtas svētkus. Novērtējums ir Jūsu rokās, un esam dziļi pateicīgi par tik daudzām pozitīvām atsauksmēm un emocijām. Tās mūs ārkārtīgi iedvesmoja un stiprināja. Un, ja nesanāca pabūt svētkos, tad ceru, ka no šī pārskata izjutīsiet, ka dziesmu svētku tradīcija ir dzīva, tā ir radoša un ir ar drošu nākotni.

AIVARS OSVALDS,
Vašingtonā, DC**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM
UZ LATVIJU UN CITĀM ZEMĒM
AIREX – AVE SOL TRAVEL
A. JANSONS**

820 Loraine Ave, Grosse Pointe, MI 48230

Bez maksas telefons: Telefons: Mobilais telefons:
1 (866) 944-1273 1 (313) 466-3310 1 (201) 944-1273
e-pasts: jansonsa@gmail.com**Riga Ven Travel Inc.****Ventspilī kopā ar citiem zaķiem.**Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

EVITA LEIMANE

No Baltimoras uz Turku

Latvijas TDA "Liesma" studijas "Dzirkstis" dejotprieku ASV latviešu kopiena un citi interesenti iepazīna XIV Vispārējos latviešu dziesmu un deju svētkos Baltimorā, kur daļa no jauniešu sa-

Tikko kā jūlija sākumā atgriezušies no emocijām un piedzivojumiem bagātā brauciena uz ASV, "Dzirkstis" jau pēc pāris nedēļām sāka gatavoties braucienam uz Eiropiādi Somijas

vidējās paaudzes deju kopu "Oglīte" citu latviešu ansambļu vidū. Tās noslēgumā skanēja skaļi aplausi un ovācijas un ne jau tādēļ, ka deju kaimiņi, bet gan nenoliedzami profesionālā

varēja lepoties ar taisnākajām rindām, parādot to, ka tāda dejas kultūra, kāda ir Latvijā nav nekur citviet pasaulē. Tāpat arī somu deja letkiss kā reveranss mājiņiem tika izdejota ar lielu

savu ieguldījumu pasaules rekordā uzstādīšanā, dejojot humpu – tradicionālo somu deju, ko laikam prot katrs sevi cenošs Ziemeļvalstu iemītnieks.

Par spīti nekvalitatīvai ēdinā-

Kopā ar skolotājiem Māru Blāķi un Jāni Marcinkeviču pie "Dzirkstelītes" karoga

Deju studijas "Dzirkstis" dalībnieki, kas pirms brauciena uz Turku piedalījās arī Baltimoras Dziesmu svētkos

stāva pamanījās nokļūt arī latviešu laikraksta *Laiks* lapās.

Baltimorā choreogrāfs un TDA „Dzirkstelīte”, studijas „Dzirkstis” un VPDK „Oglīte” vadītājs Jānis Marcinkevičs jaundeju skatē ieguva pirmo vietu kategorijā „dejas ar neierobežotu pāru skaitu” ar deju „Rotaldeju svīta ar bērniem”, deju „Sav’ māsiņas dancot vedu” tika atzīta par labāko deju kategorijā „skatuves dejas”, kā arī ieguva galveno balvu ar lielāko punktu skaitu. Šo deju izdejoja kā īpašo priekšnesumu arī tautasdeju lieluzvedumā.

senākajā pilsētā Turku. Vērienīgais Eiropas sarikojums šogad atzīmēja savu 54. gadskārtu un pulcēja vairāk nekā 6500 dejotāju un mūziķu.

Jāatzīmē, ka ne velti TDMK „Liesma” ansambli saņem starptautiskas atzinības dažādos festivālos un konkursos kā Latvijā, tā ārvalstīs. Eiropiādes atklāšanas koncertā skatītājus pārņēma patiesi savīņojums, skatoties „Liesmas” dibinātāja un izcilā choreografa Imanta Magones deju „Spēle, spēlmani”, ko „Dzirkstis” dejoja kopā ar TDMK „Liesma”

izpildījuma dēļ. Tikpat skaļus aplausus izpelnījās vēl tikai igauņu kolēģi, kuŗi arī ir pasaulē pazīstami kā tautas deju tradīciju kopēji.

Noslēguma koncertā „Dzirkstis” kopā ar TDA „Dzirkstelīte” un pārējiem latviešu dejotājiem skatītājus priecēja ar „Gaŗo pupu” (D. Ādviljones choreografija). Latviešu bērnu kopas bija vienīgās, kam tika piešķirts gods uzstāties šajā koncertā ar atsevišķu deju, un, protams, dejotāji nepieņēla publiku. Bērni un jaunieši izdejoja precīzus rakstus un

prieku un entuziasmu.

Piecu dienu laikā „Dzirkstis” piedalījās vairākos ielu koncertos un bērnu deju koncertā, kur izdejoja leģendāro „Es mācēju danci vest” (U. Žagatas choreografija), „Bāliņš māsas dancināja” (J. Stumbra choreografija) un „Nāc, māsiņa, padancot” (I. Magones choreografija), bet vislielāko sajūsmu jaunīšu priekšnesums izpelnījās ar straujo un sarežģītiem elementiem bagāto „Govju kazāku” (J. Ērgļa choreografija).

29. jūlijā studija „Dzirkstis” deva

šanai – pārvārtu makaronu diētai – un sarežģītiem sadzīves apstākļiem, tostarp angļiski nerunājošam Eiropiādes personālam, kas somiskā lēnprātībā nesaprata, kādēļ latviešu dejotāji nav mierā ar elektrības traucējumiem dzīvesvietā, ar rindām uz dušu un tamlīdzīgiem dzīves sīkumiem, jaunieši palika apmierināti ar paveikto un redzēto. Viņi ir gatavi doties citos tuvākos un tālākos braucienos, lai sagādātu prieku sev un citiem.

GUNDEGA SAULĪTE

Kopš latviešu teātra vecmeistara aktiera un režisora Alfreda Amtmaņa-Briediša simt gadu atceres 1985. gadā viņa dzimtajās mājās Valles pagasta Zvanītāju Bukās darbojas skatuves mākslinieka piemiņas muzejs. Ik gadu 5. augustā te vallēniešu un Nacionālā teātra saimes lokā tiek svinēta Amtmaņa-Briediša dzimšanas diena, ik pārģadu Valles pašvaldība kopā ar mūzeju piešķir ģavilnieka vārdā nosaukto prēmija, ar to apbalvo skatuves māksliniekus, kam ievērojami nopelni teātra darbā – gan pagātnē, gan tagadnē.

Šogad balvu saņēma literārā padomniece Rita Melnace, kas Nacionālajam teātrim veltījusi vairāk nekā piecdesmit sava mūža gadu. Izcila un lietpratīga sava teātra un visas latviešu kultūras vēstures pārzinātāja, atsaucīga kolēģe un laba radošo personību portretētāja. Balvu

Abas A. Amtmaņa-Briediša balvas laureātes Dita Lūriņa un Rita Melnace Zvanītāju Buku pagalmā

saņēma arī aktrise Dita Lūriņa – šobrīd spoža un daudzveidīga galveno lomu tēlotāja. Būdama sava talanta zenītā, aktrise strādā nopietni un aizrautīgi.

Apsveicējiem Vallē, Zvanītāju Buku sētā bija iespēja priecāties par Ditas Lūriņas jaunāko veikumu – dziesmu programmu ansambļa „Undertango” pava-

Klausītājus mūzeja pagalmā iepriecina Ditas Lūriņas dziesmotais priekšnesums

dījumā.

Sirsnīgā noskaņā, priecājoties par brīnišķīgo vasaras dienu un talantīgo mākslinieku priekšnesumu, aizritēja Alfreda Amt-

maņa-Briediša atceres diena, kas ļāva apcerēt teātra ļaužu dažādu paaudžu saikni un nebeidzamo ceļu no pagātnes uz nākotni.

Alfreda Amtmaņa-Briediša prēmija Nacionālā teātra šodienai

KAMENA KAIDAKA,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

„Kur mīt tas spēks, kas pacels mūs?”

Kad Baltimoras kopkopa dziedājums jau pirms mēneša izskanējis un LĀZA 70 gadu jubilejas konferences dalībnieki jau atgriezušies savās ikdienas gaitās, ir tomēr labi apzināties, ka pasaule kļuvusi gan plašāka, gan mazāka vienlaikus. 2017. gada 1. jūlijā vairāk nekā 50 LĀZA biedri un viesi pulcējās omulīgajā *Harborplace Renaissance Hotel*, Baltimorā, Merilandē uz LĀZA 70 gadu jubilejas konferenci. To atklāja LĀZA priekšsēdis **Uģis Gruntmanis** ar negaru analītisku un iedvesmojošu uzrunu:

„Visi esam kopā strādājuši – esat braukuši uz Rīgu, esat pie sevis aicinājuši ārstus, rezidentus un studentus. Ir redzams, ka pēc šīm vizītēm jauno ārstu uztvere izmainās, viņi gūst jaunu pieredzi gan par ārstniecības procesu, gan savstarpējām attiecībām kolēģu vidē. Viņus pārsteidz arī tas, ka mūsu universitātes klīnikās nav farmācijas kompaniju pārstāvju klātbūtne. Tā pieredze, ko ārsti un rezidenti gūst, būs nenovērtējams ieguldījums, lai Latvija kļūtu labāka.

Es gribu atgādināt, ka Latvijai nav vieglas dienas. Pa šiem 27 gadiem no Latvijas aizbraukuši gandrīz 600 000, katru dienu izbrauc 50 cilvēki, mirstība par 7000 pārsniedz dzimstību ik

visas pasaules.

Es ticu, ka profesora Ilmāra Lazovska vēlējums paliek spēkā, – **mums, pasaulē mītošajiem ārstiem un zinātniekiem, ir jāsa- darbojas.** Mums visiem jāturpina atbalstīt studentus, rezidentus, jaunus ārstus. Ikviens var ziedot LĀZA darbam, tas svarīgi, lai LĀZA pastāvētu un varētu darīt labu. Tas ir svarīgi, LĀZA ieejot 70 gados un Latvijai – 100 gados.”

Savu uzrunu Uģis Gruntmanis beidza ar skaistām Andreja Egliša dzejas rindām:

„Kur mīt tas spēks, kas pacels mūs?”

Dr. Juris Lazovskis

zināšanas, novērtēt zinātni. Mēs varētu gribēt kaut ko vairāk. Katra vēstnieka neoficiālajā darba aprakstā ir teikts, ka kādreiz savas valsts interesēs viņam jājūtas slikti. Šis ir viens no tiem brīžiem, kad es gribētu justies labāk, domājot par Latvijas medicīnu, tomēr redzu, ka Latvijā ir atskārtuši, ka, nemainot attieksmi pret šo nozari, tālāka medicīnas attīstība nav iespējama. Es ceru, ka pēc dažiem gadiem varēsim nesalīdzināt Latvijas pēdējo vietu ar citiem, bet varēsim lepoties ar saviem sasnie-

Dr. Zigurds Sūrītis

stipendijām. Un no 2017. gada arī atbalstām ārzemju medicīnas studentu iespēju mācīties un praktizēt Latvijā.” Laikam jau tas, ka LĀZA lielās konferences vienmēr notiek reizē ar Dziesmu un deju svētkiem, veicina Amerikas latviešu ārstu iesaisti LĀZA darbā, ar smaidu secināja profesors Bertrams Zariņš, nododams lektora stafeti LĀZA valdes loceklei profesorei Dainai Dreimanei. Daina Dreimane atklāja tās tendences un iespējas, kas saistītas ar jauno tehnoloģiju ienākšanu medicīnā, īpaši bērnu ar

Dr. Bertrams Zariņš

ārstus, zinātniskās pieredzes apgušanai. „Pārsteidza, cik daudzi latviešu ārsti strādā ārzemēs netipiskās sfērās un nodarbojas ar nestandarta problēmu risināšanu. Bija interesanti redzēt un dzirdēt jau leģendārus ārzemēs dzīvojošos ārstus, tas tikai padarīja mani lepnāku, ka varu būt starp viņiem. Konference kopumā deva tādu kā ģimenes sajūtu – it kā esi prom no Latvijas, bet tai pašā laikā starp savējiem gan medicīnas jomā, gan latviskā vidē”, jau pēc konferences teica Dr. Šmagris. Medicīnas studente, LĀZA Prof. Ilmāra Lazovska stipendijas saņēmēja Helēna Dauvarte pēc Baltimoras: „Man konference bija kas īpašs, jo tas bija mans pirmais pasākums Baltimoras dziesmu svētku ietvaros, mans pirmais pasākums ASV. Pateicoties Latviešu ārstu un zobārstu apvienības piešķirtajai stipendijai, varēju doties uz ASV, lai pēc Dziesmu svētkiem sāktu savu praksi slimnīcā Teksasā. Ar lielu interesi klausījos katru prezentāciju un priecājos par to, ka latvieši ASV ir tik daudz sasnieguši. Konferencē iepazinās ar daudziem ārstiem, satikos ar jau pazīstamiem un ieguvu daudz jaunu kontaktu.”

Baltimorā izskanēja arī visi labie darbi, ko LĀZA divos gados

Dr. Ēriks Šmagris un Dr. Uģis Gruntmanis

Dr. Kristaps Zariņš ar Dr. Baibu Grūbi

Dr. Daina Dreimane un Dr. Zaiga Phillips Alksne

gadu, mēs dodam vismazāg finansējuma veselības aprūpei, izglītībai un zinātnei no ES valstīm.

Jautājums – vai mēs varam ko darīt? Daudzi jau ir darījuši, bet domāju, ka ar mūsu kopējām zināšanām šim ieguldījumam jābūt lielākam, mums aktīvāk jāpiedalās asociāciju darbā, arī augstskolu darbā, aktīvāk jāstrādā arī ar veselības aprūpes politikas veidotājiem, jo pēdējos 27 gados nav veicies tik labi kā gribētos. Taču LĀZA galvenais uzdevums, kas skan arī mūsu devīzē, ko jaunā valde pieņēma pirms diviem gadiem, ir **Visiem spēkiem veicināt veselības aprūpē iesaistīto studentu, rezidentu, ārstu un zobārstu izglītību un sadarbību.**

Pēdējos divos gados mēs esam centušies uzklaut jūsu ieteikumus, domas un strādāt kopā, esam centušies iesaistīt arī tos, kas izbraukuši no Latvijas pēc 2004. gada, un arī tos, kas strādā Latvijā, lai paplašinātu LĀZA loku. Mums *facebook* vietnē LĀZA Pasaulē seko vairāk nekā 740 jaunāki un vecāki kolēģi no

Vai nezināt – tie esat Jūs.”

LĀZA jubilejas konferences goda viesis bija Latvijas vēstnieks Amerikā **Andris Teikmanis** ar kundzi. Arī viņam šī bija īpašu sajūtu diena, par ko liecināja arī vēstnieka vārds:

„Esmu pagodināts atrasties šai izcilību kompanijā, paldies par šiem 70 gadiem, par to garo darbu, ko jūs darāt ne tikai, lai celtu savu profesionalitāti, kļūstot par izcilībām, bet arī par atbalstu jaunajiem ārstiem no Latvijas. Pasaulē mobilitāte palielinās arī ārstu vidū. Tas bija tik labi, ka profesors Lazovskis pirms 30 gadiem saprata, ka Latvijas ārstiem jānāk kopā, lai attīstītos. Atminos Tautas Frontes dibināšanas laiku, kad viņa intelekts bija tas, kas noturēja ideju par lielo, skaisto Latviju, par Latviju ne tikai pastalās, ne tikai brīvu, bet gudru. Tas bija viņa vadmotīvs līdz mūžā pēdējām dienām. Arī šodien Latvijai tas nav zaudējis nozīmi, nav zaudējusi nozīmi arī nepieciešamība novērtēt smadzenes, novērtēt profesionālo varēšanu, novērtēt

gumiem, kā varam lepoties ar saviem izcilajiem ārstiem jau šodien pasaulē.

Paldies par Jūsu atbalstu jaunajiem talantiem. Paldies par to, ko jūs darāt jau gadu desmitiem. Mēs varētu kļūt par tādu lielvalsti medicīnā, kāda šobrīd esam mūzikā. To jums visiem un sev novēlu.”

LĀZA ekspriekšsēdis profesors **Bertrams Zariņš** sniedza pārskatu par LĀZA vēsturi. „Būt vai nebūt LĀZA?” pirms piecdesmit gadiem retoriski jautājis pirmais tās prezidents Kārlis Apinis. Šobrīd varam teikt, ka laikam jau LĀZA ir nākotne, teica Bertrams Zariņš. 250 ārsti no ārzemēm piedalījās Pirmajā vispasaules latviešu ārstu kongresā 1989. gadā. Tas bija lielākais notikums gan Latvijas, gan trimdas ārstu dzīvē. Tā bija pirmā lidmašīna, kas piezemējās Rīgas lidostā no plašās pasaules. Toreiz aizsāktā sadarbība nav apstājusies ne mirkli. „Pirmajos neatkarības gados ārsti no ārzemēm palīdzēja ar naudu, bet tagad jau gadiem mēs atbalstām izglītību ar savām

cukura diabētu aprūpē, stāstot par savu pieredzi Teksasā.

Kā panākt labākus rezultātus, iekonomējot līdzekļus reimatologa praksē, savā pieredzē dalījās Juris Lazovskis, kas medicīnas izglītību ieguvis Rīgā, bet tagad strādā Sidnejā Kanadā. Bērnu ārsti Zaigai Alksnis-Phillips ir ilgu gadu sadarbības pieredze ar Latvijas kolēģiem. Viņas lekcija atklāja tās bērnu veselības aprūpes problēmas Latvijā, ko varbūt retais no klausītājiem bija zinājis. Asinsvadu ķirurga Kristapa Zariņa lekcija bija veltīta kardioloģisko slimību korektas diagnostikas jautājumiem un sadarbības piemēram ar Latviju pētījumu jomā. LĀZA valdes loceklis Dr. Jānis Tupesis atklāja visiem klātesošajiem mazāk zināmu jomu, stāstot par savu darbu WHO (Pasaules Veselības organizācijā), to, kas ir *Global Health* un vai Latvijai ir loma un atbildība tajā. Dr. Ēriks Šmagris pastāstīja par savu zinātnisko darbu *University of Texas Southwestern*, un kāpēc LĀZA ir svarīgi atbalstīt jaunus latviešu

paveikusi. Par tiem stāstīja LĀZA biroja vadītāja Latvijā Kamena Kaidaka. Katrs no lektoriem saņēma dāvanu – ar LĀZA atbalstu 2017. gadā izdoto grāmatu par vienu no LĀZA dibinātājiem ārstu, anatomu un antropologu Jēkabu Prīmani „Tā mēs atgriezīamies...”

Vissiltākie pateicības vārdi un *LĀZA Pateicības raksts* tika pasniegts Aivaram Osvaldam, kas bija šīs konferences labais gariņš no Dziesmusvētku organizatoru puses. Prof. Ilmāra Lazovska fonda vadītājs Dr. Ēriks Niedritis parūpējās par to, lai viesiem būtu gards cianests, bet mazie dejotāji no „Zelta sietiņa” priecēja ar savu raito deju soli un lika izlocīt kājas arī LĀZA konferences dalībniekiem.

LĀZA jubilejas gads turpinās ar nākamo lielo notikumu – LĀZA konferenci Rīgā 20. septembrī, kas top sadarbībā ar RSU, un vakara pieņemšanu LU Lielajā aulā. Bet 21. septembrī no rīta – P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā atvērsim izstādi par LĀZA 70 gadiem. Uz tikšanos Rīgā!

LAIKA LASĀMVIELA

PĒTERIS BOLŠAITIS

(Turpināts no Nr. 29)

Kad saule jau tuvojas apvāršņim, lidmašīna no jauna iegrimst mākoņos un virzās uz Ļeņingradas lidostu. Brīdināts, ka pie muitas būs jāuzrāda visa līdzpaņemtā «valūta», es daļu iebāžu mēteļa «slepenajā kabatā». Pirmā mazā pretošanās darbība.

Tad pirmo reizi ieraugu Padomju Savienību. Laikam jau Ļeņingradas periferija – plaši klajumi, šur tur blokmāju pudurī, uzkrītoši maz gaismas. Nolaižamies bez starpgadījumiem – līdzīgi kā kuŗā katrā lidostā. Apkārt neredzēta paskata lidmašīnas, visas ar sarkano «Aeroflot» karodziņu uz astes. Citu valstu lidmašīnas nemana. No tālienes termināls šķiet mazs un pavecs. Beidzot lidmašīna apstājas. Mēs saspringtam, gaidīdami, kas notiks tālāk. Sajūta drusku neomulīga.

Pēc brīža durvis atveras un lidmašīnā iekāpj divi «poļitruki» – haki krāsas uniformās ar zaļiem uzpleciem. Vismaz nav čekisti, drīzāk robežsargi. Viens no poļitrukiem liels, blonds ar simpātiski smaidošām acīm – varētu būt latvietis, es pie sevis nodomāju. Viņam blakus otrs, maza auguma, drukns un tumšmatis, kam rokā liels portfelis. Pasažierī virzās uz izejas pusi.

Blondais robežsargs katram prasa pasi, to nodod tālāk tumšmatim, un tas pasēs samet savā portfelī. Pirmais mierina lauzītā angļu valodā – «you will get it back later».¹ Lidmašīnai pietumto kāpņu galā stāv vēl viens uniformēts vīrs un virza pasažierus uz netālu stāvošo autobusu.

Kad visi bijām sakāpuši, autobuss virzījās uz vārtiem blakus termināla ēkai un, tiem cauri izbraucis, dodas tālāk uz termināla ēku. Tomēr pie tās neapstājas, bet dodas tai garām. Divaina sajūta dziļi vēderā – kas gan nevar nenotikt šajā divainajā valstī. Domas par apcietināšanu, pratināšanu, izsūtīšanu nebeidza urdīt prāta dziļumos. Un mēs bez pasēm...

Bet tad jau pa citiem vārtiem piebraucām pie termināla sānu durvīm. Iegājām pamazā telpā, kuŗai gar vienu sienu bija gaŗa lete, bet pretējā pusē vairāki zemi galdi, pie katra pa muitniekam. Pie letes vajadzēja izpildīt muitas deklarāciju, pēc izvēles angļu vai vācu valodā. Izvēlējamies angļu. Cik naudas līdzī un kādās valūtās? Kādas vērtslīetas? Viena zelta šlīpses adata, Baibai pāris brošīnas, zelta ķēdīte... Vēlāk iedomājos, ka piemirsu pašu svarīgāko – mātes dāvāto zelta pulksteni. Vai izbraucot to vajadzēs atdot?

Kādas citām personām domātas mantas jums ir līdzī? Mums gandrīz visas ir tādas! Ko teikt? Uzskatīs mūs par «spekulantiem»? Rakstām – «daži apģērba gabali». Vispirms jāiet cauri kofeŗu kontrolei – laikam, lai pārbaudītu, vai kofeŗi tiešām ir

mūsējie. Kamēr pildījām anketas, jau biju parūpējies, lai bagāžas nesējs novieto mūsējos uz viena no galdiem. Kontrolieris, pie kuŗa mums nākas iet, izrādās gluži simpātisks. Pavecs, ar kailu galvu un drusku šķielē, bet labi runā vāciski. Varbūt bijis vācu gūstā? Kad pienāk mūsu kārtā, biedrs kofeŗu nesējs, kuŗš mūsējos bija

«Četri vai pieci.»

«Nu? Varbūt desmit?», smīnēdams un kofeŗa saturu pačamdīdams,

saka muitnieks.

«Nē, četri vai pieci!»

«Apskatīsimies.» Muitnieks pavirši pacilā mantas, tad saka:

«Viss kārtībā! Varat iet!»

ceļā otrreiz un šoreiz atgriežas ar uzvaras smaidu sejā. Puse dienas pavadīta, meklējot desmit olas! Tas man liek domāt, ka sistēma ir velnišķīgi izplānota. Veltot visu brīvo laiku, gādājot nepieciešamības, atliek maz brīžu domāšanai par citām, svarīgākām lietām. Tomiņa ciltskoks. Trūtiņai un Matisam ir mazs, nešpetns šu-

«Kas tu gribētu būt, kad būsi liels?»

«Jūrnieks!»

«Tiešām! Man patika jūra, kad biju tavā vecumā. Tev arī?»

«Ne īpaši, bet tā var viegli ievest importa preces!»

Bija patīkami dzirdēt, ka Rīgā top jauns biznesmens.

Kultūras dzīve. Mūsu gādīgie Intūrista viesmiļi ļoti rūpējās, lai mums būtu biļetes uz visām izrādēm, ko vēlējamies redzēt. Turklāt drikstējam ņemt līdzī arī pāris piederīgos.

Šādi mums izdevās operā noklausīties «Traviatu» un «Piķa dāmu» (ar Jāni Zāberu), Dailes teātri – «Motociklu» (sensācija), un «Splendid Palace» (toreiz kino «Rīga») kinozālē – «Latviešu strēlnieka stāstu» un nesen iznākušo filmu «Mērnieku laiki» (arī sensācija – mākslas filma par pirmspadomju laiku tematiku). Vienīgā sadursme ar mūsu Intūrista dāmu izraisījās, kad redzēju, ka «Traviata» tiks uzvesta krievu valodā.

«Kā nākas», es vaicāju, «ka man Latvijā jāklusās itaļu opera krievu valodā?»

«Mums ir ļoti starptautiska publika» – viņa atcirta.

Arī Raimonds Pauls toreiz bija sensācija, kas krietni pacēla latviešu pašapziņu. Mēs pat aizvedām uz Ameriku viņa pirmo skaņuplati. Baibai izdevās sarunāt tikšanos ar Paula dziesmu galveno izpildītāju – Ojāru Grīnbergu – un saņemt viņa fotogrāfiju ar autografu.

Atmiņā palicis brīdis, kad mūs veda uz Doma baznīcā ierikoto koncertzāli. Altāris bija aizklāts (vai aizvests), bet soli pagriezti uz ērgļu pusi. Bija ļoti auksta diena, un es sekoju gīdei ar biezo kažokādas cepuri galvā. Pēkšņi man no muguras pietuvojās vecāka kundzīte, kāda no baznīcas apkopējam, un man aizrādīja noņemt cepuri. Šis aizrādījums mani ļoti aizkustināja un iepriecināja. Tomēr biju baznīcā, lai arī bolševiku apgānītā.

(Turpinājums sekos)

Vecrīgas kaktiņš 1968. gadā un tagad 2017. gadā

Par 1968/1969. gadu mijā Rīgā redzēto un piedzīvoto

uzlicis uz letes, nepārbaudītu grasās celt atkal nost. Muitnieks tam uzklīdz «ti durak», un tas atkal lamājas pretī. Liela kņada! Patīkami – šāda nekārtība atviegļina saspringumu. Kad atkal iestājas miers un mūsu kofeŗi pārbaudīti, varam doties tālāk.

Tikmēr ievēroju, ka apkārt skraida mazs vīriņš ar «Intourist» plakātu rokā. Sagrabu viņu aiz piedurknes un skaidroju, ka esam Intūrista viesi, kas ieradusies ar pāris dienu nokavēšanos, un ka mums tālāk jāiet uz Rīgu. Viņš solās lietu nokārtot. Pēc brīža viņš atkal parādās un sauc mani pēc vārda. Atsaucos un prasu, vai biļetes uz Rīgu būs. Viņš saka, ka ne, bet uzgaidāmā telpā mūs kāds gaidot. Pēc muitas kontroles mēs ar viņu varēšot tikties.

Pie muitas apkārt grozās blondā meitene, zilā uniformā ar sarkanu lakatu ap kaklu, kas priekšā sa-sprausts ar lielu spraužamadatū. Dzirdu, ka viņa atbraucējiem jautā: «Do you have any seeds, plants or fruits with you? Any printed materials – books, journals, newspapers, etc.?»² Kļūst neomulīgi un es kustos, lai no viņas izvairītos. Bet Baiba paliek uz vietas un drosmīgi melo! Cik ātri mēs spējam savu uzvedību piemērot apstākļiem!

Beidzot nonākam pie muitnieka un atveram kofeŗus. Arī šis vīrs tīri labi runā vāciski. Pirmais jautājums:

«Cik jums ir lietasmēteļi?»

«Divi, viens katram!»

«Cik puloveri?»

² Vai jums līdzī ir kādi augļi, stādi, sēklas? Drukāti materiāli – grāmatas, avīzes, žurnāli?

Diemžēl es nerakstīju ceļojuma sīkāku dienasgrāmatu. Tikšanos, darīšanu un runāšanu bija tik daudz, ka neatlika laika, kā tikai īsām piezīmēm. Bet atmiņā palikušas dažas īpašas epizodes. Ziemsvētki. Mēs ieradāmies 23. decembra vakarā, tālab Svētkars iekrita mūsu pirmajā dienā Rīgā. To mēs, protams, sagaidījām Juglā pie Baibas mammas. Bija izpušķota eglīte – kāda Trūtiņas pacienta privāti sagādāta, jo tā sauktās «Jaungada eglītes» drikstēja iegādāties tikai pēc 25. decembra. Arī Ziemsvētku vecītis, kaut atlaists un atvietots ar «Salavecī», kas, daudzo pienākumu kavēts, Latvijā ieradās tikai Jaungada dienā, bija mūs atcerējies. Bet dzīvokļa logu aizkari bija cieši aizvērti. Ieradās arī Natiņa ar divainā bundulī iesaiņotu torti – lai maskētu tā saturu. Ziemsvētku svinēšana varēja izraisīt nepatīkšanas. Vakariņās baudījām caļa cepeti un klausījāmies Ziemsvētku mūziku no kādas Vācijas raidstacijas. Nolēmām ignorēt noteikumus (ka mums jānakšņo viesnīcā) un pārgulējām turpat Juglā. Nekādus aizrādījumus nesaņēmuši, mēs tā darījām arī citreiz.

Pirmajos Svētkos agri no rīta zvana tālrunis. Kāds Mātiņa paziņa stāsta, ka kaut kur Pārdaugavā esot pienākušas olas. Matīss žigli paķēŗ tikliņu un dodas «dabūt» olas. Viņš pārrodas tukšā, bet vēlāk uzzina par citu vietu, kur olas «izmestas», dodas

nelis – foksterjērs ar visu ciltskoku. Man stāsta, cik ļoti svarīgi tas esot, jo tikai suņi ar šādiem dokumentiem drikst lietot publisko transportu. Interesanti. Senie pilsoņi ar ciltskokiem ir kļuvuši par prastiem «tovārišciem», toties daži suņi sasnieguši aristokrātu statusu. Tas attiecas arī uz militāristiem, kuŗi, ar ordeņiem apkrautām krūtīm, drikst pie autobusu un takso-metru pieturām nostāties rindas priekšgalā.

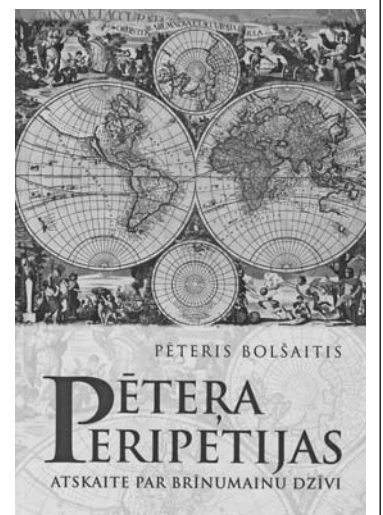
Jūrnieks Jānis. Baibas brālēnam Jānim Pecīnam ir kādus desmit gadus vecs dēls. Kā jau parasti, runājot ar šādu zeņķi, apvaicājos par viņa nākotnes plāniem.

«Šis ir skaists stāsts par mīlestību, uzticību un pienākumu. Gaiša, enerģijas caurstrāvota grāmata, kas uzmundrina un dod spēku dzīvot.»

Juris Lorencs

Krāsaina, bagātīgi ilustrēta grāmata, cietos vākos, 367 lpp.

Interesenti Latvijā šo grāmatu var iegādāties grāmatveikalos, Eiropā, – sazinoties ar redakciju, redakcija@brivalatvija.lv (par EUR 25,- to nosūtīsim adresātam). Amerikā – sūtīt čeku par USD 30,- Rasmai Adams, 114 4th Ave NW, Largo, FL33770, USA

Iegādājoties šo grāmatu, Jūs atbalstīsiet «Kluso varoņu» stipendiju Vītolu fondā

1 Jūs tās atpakaļ saņemsiet vēlāk.

INGŪNA
DAUKSTE-
SILASPROĢE

Augusts, kas vēl priedē ar vasaras sauli, kādām lietūs lāsēm, tomēr iezīmē arī rudens tuvošanos ar zināmu smeldzi un rezignāciju. Dabas riti, kas nereti sabalsojas ar cilvēka mūža gājumu, iezīmīgi arī rakstniecei, dzejniecei un daudzu zemju apceļotāji Indraī Gubiņai (dzim. Bencone), kurai šī vasara ir jubilejas laiks. Viņa dzimusi 1927. gada 8. augustā Līvberzes pagastā Kārļa un Anetes Benconu ģimenē. *Pašportretos* viņa atklāj, ka uzaugusi ar dzejām. Tās ziemas vakaros pie krāsns lasījusi māte. Skolas gaitas aizrit Jelgavā, arī mācības Jelgavas Skolotāju institūtā (1941-1944). Jelgavai ir īpaša nozīme Indras Gubiņas dzīvē, nākas pieredzēt arī tās postu un sagrāvi, vēlāk dzeja ienāk Jelgavas noskaņās – “Jelgava – tevi sākās pasaule mana”. Jubilāre stāsta: “Esmu jelgavniece. Jelgavā pagājuši mana bērnība un agrā jaunība. Toreiz, kad Jelgava dega, man bija sešpadsmit gadu. Biju tikko kā beigusi trešo vidusskolas klasi Jelgavas skolotāju institūtā, kad ar divriteni izbēgu, atstājot aiz muguras savas mājas. [...] Tad sākās grūtākais posms manā dzīvē. 3 mēnešus kopā ar māsu un māti klīdu pa Kurzemi, līdz vēlā rudenī aizbraucām uz Vāciju. Tur sāku savu patstāvīgo dzīvi, jo mūs izšķīra. Man vajadzēja strādāt uz laukiem, kaut gan Latvijā tik vien laukos pavadīju kā divas pēdējās vasaras, kad vajadzēja iet izpalīgu gaitās. [...] Jutos viena, lieka un nekam nederīga, nebija arī nekā ko lasīt. Tad sameklēju papīru un ziemas vēļajos vakaros, kas piederēja man pašai, sēdēju bezgala aukstā istabā, ierāvusies gultā, un – sāku dzejot. Dzejot gan biju sākusi jau skolas laikā. Institūtā mums bija literārais pulciņš.”

Bēgļu gaitas aizritēja Vācijā, tur – Libekas latviešu ģimnazijā – tika turpinātas mācības; mācās kopā ar topošu dzejnieku Olafu Stumbri, bet skolotājs bija literātūras kritiķis Jānis Rudzītis. Šis laiks topošajai autorei deva daudz spilgtu pārdzīvojumu un piedzīvojumu, kas pēc gadiem atblāzmojas prozas tekstos reminiscencēs. Pabeigusi ģimnaziju, viņa cerēja turpināt studijas Baltijas Universitātē Pinebergā, tomēr apstākļi mainījās, bijusi ģimnaziste Indra Bencone 1947. gadā izceļo uz Angliju kā tekstilfabrikas strādniece Bradfordā. Savulaik viņa publicēja rakstus par turienes latviešu dzīvi, latviešu skolu, kultūras rosmēm u. tml. laikrakstā *Latvija*. Tomēr dvēseliski trauslajā meitenē ir arī spīts un nesamierināšanās tikai ar darbu vien, viņa ir cenšanās izrauties, tālab vakaros apmeklēja komerczinību mācības vakarskolā. “Anglijā ātri atskārtu, ka ar savu latvisko izglītību vien nekur uz priekšu netikšu. Tūlīt sāku mācīties praktiskas lietas – grāmatvedību un mašīnrakstīšanu. Biju viena no pirmajām, kas Anglijā dabūja atļauju strādāt birojā.” Jaunā vide, Anglija un tur sastaptie cilvēki topošajai rakstniecei palika sveši, bet iepriecināja Anglijas mākslas galerijas.

Tiesa, pēc laika viņa portretēs latviešu sabiedrības daļu romānos “Zelta ieleja” un “Gandrīz karaliene” atsevišķās lappusēs un epizodēs. “Tekšējs nemiers, kas liek sevi kaut kur “izlikt”, ja ne citādi – tad uz papīra,” reiz teikusi rakstniece. Vācijā ar Indras Bencones vārdu publicēti vairāki

pievērsties pavisam nopietni, tā vairs nebija „hobijs”, bet darbs.” Jaunā rakstniece apmeklēja vakaru kursus Toronto Universitātē, klausās lekcijas īstā rakstniecībā (*Short story writing*), vēlāk – rakstniecībā (*Autorship*), arī filozofijā. 1957. gada izskaņā jaunā rakstniece laikrakstā *Lat-*

un isprozas lappusēs. Tur atradīsim gan Anglijas, gan Kanadas pieredzējumus – dabu, attiecības, cilvēku vērojumus. Tieši ģimene, cilvēku attiecības un sievietes ikdienas gaitas darbā, ģimenes rūpēs jo spilgti atklājas viņas romānos. Tāpat arī iezīmējas jaunās ģimenes problēmas, attiecī-

mūsu garīgo spēku rezerves, ka tik maz ir cilvēku, kas rūpējas par mūsu tautas garīgajām norisēm, un ka, vecāki paaudzei aizejot, trūkst spēcīgas jaunas maiņas, kas stātos vietā. Tādēļ Indra allaž ir gatava runāt, lasīt, uzstāties sarīkojumos, ja viņu lūdz, jo – “kādam taču tas ir jādara.” 1956. gadā, kad vēl jaunā autore meklēja savu izdevēju, viņa atzinās: “Rakstīts ir daudz – vesela atvilktnē pilna papīriem. Laiks arī patērēts, bet vai kas iegūts – nezinu. Reizēm liekas, ka izniekoju savu dzīvi. Es varētu sev atļauties daudz ko vairāk, ja nerakstītu, bet tos tomēr rakstu,” atskatoties uz rakstīto, pieredzēto, grāmatās izdoto, var atzīt, ka dzīve nav izniekota velti.

Spilgti un spēcīgi Indras Gubiņas emocionālā pasaule atklājas dzejā (krājumi – “Paskaties kļāvā”, 1974 (kopā ar Gunaru Janovski), “Dziesma – esmu tevī”, 1979, “Pār plašu jūru”, 1982, “Vai ilgi vēl”, 1989, “Dīvaina spēle”, 1999), kas gadu gaitā kļūst rezignētāka, pārdomu pilna, tomēr saglabājot augsto emocionālītāti, latvisko smalko skanējumu, vārdu burvību. Ar gadiem dzejā ienāk filozofisks apcerīgums, smeldze, vientulība un ar vārdiem diemžēl nevar tumsu pabīdīt malā, tomēr dzejnieces es nevēlas dzīvot pagātnes mirkļos, kaut arī apzinās, ka pagātni nav tik viegli aizmest kā senas vēstulju lapas, viņa veļas mākoņos, gaida ritu un vienkārši meklē prieku, jo citādi dvēsele nosals. “Uz mūžības kokles liktenis spēlē neatkārtojamu dziesmu – manu dzīvi. Mēs dzīves rudenī esam, bet ar siltām dvēselēm.” Cauri gadiem dzejai saglabājas latviskais skanējums un apziņa, ka no savas tautas nevar un negrib aiziet. “Kad koki sāk plaukt / un dienas kļūst garas, / kā gājputnu sirds velk atkal uz mājām. / Uz mājām? Uz kurām? / Man divas ir mājas – / un dzīve kā diena / gaiša starp tām.” Pēdējo gadu dzeja ir rudens dziesmas. “Ja es būtu saules stars, / es uzstātos okeana vilnīm / un pāršūpotos pāri, / kur rīta rasā spoguļojas manas bērnības dienas.” Indra Gubiņa rada dvēseliski smalka cilvēka iespaidu – jūtīga, mazliet atturīga, tomēr sarunās ļoti sirsnīga – “Tālas vasaras dzeltenā akācijā iekērušās, / kā zelta straumes gar logu tek”.

Indras Gubiņas literārais veikums novērtēts ar balvām, godalgām un atzinībām, arī lasītāju mīlestību. Latvijā izdotas vairākas viņas grāmatas. Šobrīd, kad manas pētnieciskās intereses saistās ar Zviedriju un latviešiem, īpašs paldies par romānu “Uz akmeņa stāvēdams” un dzejoļu krājumu “Pār plašu jūru”, Austrālijas laikam noderēja rakstniecei pašai sarakste ar Lūciju Bērziņu, Austrālijas iespaidi un vērojumi, tādējādi, kaut netieši, mana satikšanās ar rakstnieci Indru Gubiņu turpinās, dzīvē esam tikušās tikai reizi. Tā ir literārās pasaules un grāmatu burvība, ka ģeografiskajai atrašanās vietai nav tik lielas nozīmes kā garīgiem saskarsmes mirkļiem, lai bagātinātos. Daudz laimes, krāsainu rudenī, baltu ziemu, prieku par katru dienu!

Indra Gubiņa

IEGRIMŠANA

*Pēdējās augusta dienas
pēdējie saules stari
bāli zeltainu gaismu
met logā caur zaļajām lapām.
Tādā mierīgā vizmā
atspīd skrējušie gadi.
Septembris atnāks ar krāsām,
degdams sarkanā kvēlē.
Miers pārtaps kliezienā skaļā
pirms ziemas, pirms nosalšanas.
Augusta pēdējās dienas
pēdējie stari riet.
Iegrimstu kopā ar dienu
mierīgā vasaras naktī,
naktī – kas septembrī iet.*

dzejoļi un isprozas darbi. Īpaši atzīmējams, ka pirmais publicētais darbs ir stāsts ar simbolisku nozīmi “Mājās” (1948), izsakot savas svešuma sajūtas – “Klistu pa svešas pilsētas ielām, un mani pavada viena doma – mājas! Tikai vienu mazu kaktiņu, kur varētu būt ārpus šīs svešās, pelēkās kņadas, kur varētu būt kā mājās. Bet tāda te nav.”

Kaut ikdienu Anglijā neiepriecina, tieši šeit, dzejnieka Pēterā Aigara mudināta, viņa mērķtiecīgāk pievēršas literārajai jaunradei. 1951. gada decembrī laikrakstā *Londonas Avīze* publicēts stāsts „Rudens mīlestība”. 1951. gadā jaunā rakstniece ir jauniesu žurnāla *Ulubele* Anglijas redaktore, kur publicēts tēlojums “Mežezers”, pēc tam ir arī redaktore žurnālā *Raksti un Ceļnieks*, strādā laikraksta *Latvija Amerikā* redakcijā.

Anglijā ar sporta žurnālistu Gunāru Gubiņu izveidota ģimene, un turpmākajos laikos lasītājus ar dzeju, stāstiem, novelēm, romāniem un ceļojuma piezīmēm un vērojumiem iepriecina, ar klausītājiem tiekas rakstniece un dzejniece Indra Gubiņa. 1952. gadā jaunā ģimene izceļo uz Kanadu – “te rakstniecībai sāku

vija Amerikā debitē ar romānu “Spoguļa lauska”, 1958. gadā iznāk isprozas grāmata “Draugam nepiemērota sieva” un laikrakstā *Londonas Avīze* publicēti fragmenti no topošā romāna “Gandrīz karaliene”.

Kaut arī ikdienas un mājas dzīve, īpaši, kad bērni bija mazi, prasīja savu, Indra Gubiņa allaž rosīgi piedalās literāros sarīkojumos Kanadā un ASV, Vācijā, Anglijā, Zviedrijā, Austrālijā. Latviešu dziesmu svētku rakstnieku ritos, literārās pārrunās, rakstnieku nedēļās. Turklāt pati turpina arī studijas Toronto Universitātes Mākslas zinātņu fakultātē (beigusi 1963. g.) un Bibliotēku zinātnē (1968). Turpmākās darba gaitas Indru Gubiņu saista ar Toronto Mākslas galeriju, Toronto Universitātes Mākslas departamentu un universitātes bibliotēku.

Indras Gubiņas literārā jaunrade rit vairākos virzienos – top romāni (15), stāsti un noveles (6), kuŗos spēcīgs ir realistiskais tēlojums, tomēr neizpaliek arī romantiska smeldze un ilgas. Indra Gubiņa ir rakstniece, kuŗas darbos ir spēcīgs autobiogrāfiskais vai biogrāfiskais pavediens. Daudz pieredzētā, vērotā, izsāpētā rakstniece ieraksta romānu

bas, arī apkārtējo visbiežāk nosodošā attieksme. Taču visbiežāk tās ir ilgas dzīvot, beidzot dzīvot, piepildīt sevi, ne tikai veikt mājas soli rūpēs par ģimeni. Jo arī sievietei ir savi sapņi, savi īstenojamie talanti un iespējas, ko tomēr ne vienmēr saprot ģimene. Nereti autore iezīmē arī dažādās paaudzēs – kur katrai ir savas domas, uzskati, pretiliecinības, bet ne vienmēr savstarpēja sapratne. Indras Gubiņas romānu varoņi visbiežāk it kā atmosfēras no ikdienības, viņi pieredz arī tuvu cilvēku zaudējumus, ar gadiem, katra nākamā romāna rakstniece varoņi „kļūst vecāki”. Viņos vēl vairāk pieaug smeldze par dzīves rudenī, daudz skaudrāka ir zaudējuma smeldze, spēcīgas pārdomas par dzīvi. Biruta Senkēviča atzinusi, ka “savos prozas darbos viņa pieskaņās dažādām dzīves lielajām problēmām: ģimenes dzīvei, mīlestībai, Dievam, mākslai u. c. Šie darbi ir daudzveidīgi, atjautīgi tēlojumu un domu bagāti.” Indraī Gubiņai patīk iepazīt jaunas zemes, skatīt citzemju mākslas galerijas, baudīt kultūras, vērot un aprakstīt. Tieši ceļojumu iespaidā tapušas aizraujošas ceļojumu piezīmes, vērojumi un skicējumi (“Kaza kāpa debesīs”, 1984, “Ar gliemežvāku”, 1988, “Ar ēzeli uz Akropoli”, 1993). Jāteic, ka pirmās ceļojumu piezīmes periodikā publicētas jau kopš 1959. gada. Lasītājam ir interesanti un arī izglītojoši „doties” šajos ceļojumos kopā ar rakstnieci, jo tādējādi iespējams ne vien jaunas zemes ieraudzīt, bet iepazīt arī šo zemju kultūru. Tolaik tieši Italijā gūtās iespaidi rosināja studēt mākslas vēsturi. Šo nepieciešamību ceļot, ik pa laikam „nokratīt” ikdienu atzīmējusi arī rakstniece Ingrida Viksna, kā arī atzinusi, ka katrā Indras Gubiņa grāmatā valda mīlestība (laimīga, nelaimīga, kļūmīga utt.), tomēr mīlestība.

Jau dzīvojot Anglijā, Indra Gubiņa spēlēja teātri, to ik pa laikam darīja Kanadā, tāpat dejoja tautas dejas. Ingrida Viksna atzīmējusi, ka viņai allaž rūpējusi latviešu valoda, norises latviešu literatūrā, grāmatniecībā un dzīvē kā trimdas sabiedrībā, tā arī Latvijā. “Viņai sāp, vērojot, kā lēnām izsīkst

BAIBA MAGDALĒNA EGLĪTE,
PLMC, Cēsis

Iemilēt zīmēšanu kopā ar Kārli Rekēvicu

Šīgada Cēsu pilsētas svētku gaitā, Pasaules latviešu mākslas centra (PLMC) aicināts, no ASV ieradās latviešu izcelsmes mākslinieks Kārlis Rekēvics, kuŗš interesentus iepazīstināja ar savu radošo darbu, kā arī sniedza divu dienu meistarklasi.

PLMC apmeklētājiem Kārļa Rekēvica vārds nevarētu būt svešs, jo viņa "Ostas ainava" jau divas reizes tikusi eksponēta galerijas izstādēs. Tomēr neliels video un paša mākslinieka stāstījums ļāva ieskatīties viņa darbībā, mākslinieciskajos principos un arī personībā. Sevi viņš uzskata par tēlnieku, kaut, iepazīstot viņa radošo darbību, gribas viņu saistīt arī ar grafiku un arhitektūru, ko pats viņš negrib atzīt, tālab vien, ka arhitektūrai ir funkcija, bet viņa darbi ir nefunkcionāli. Un proti, Kārlis Rekēvics darina visai iespaidīga izmēra ģipša objektus – savdabīgas konstrukcijas, neredzētas, bet šķietami redzētas arhitektoniskus apjomus un struktūras – plastikas izvērsumus telpā. Viņa objektiem patiesi nav funkcijas, tātad nav lietderības, bet tiem ir sava estētiskā vērtība, tie sadarbojas ar vidi-telpu un skatītāju, iesaistot autora domas kustībā.

Kārlim nozīmīga šķiet pilsētu infrastruktūras veidošanās un veidošanas process, kad daudzu un dažādu autoru idejas sanāk kopā, krustojas un šķīrās, un no tā visa kaut kas izaug. Viņam nozīmīgs ir darbs materiālā, ģipsī. Viegli un ātri veidojams materiāls, samērā lēts un pats galvenais, balts. Pašam māksliniekam vissvarīgākā šķiet tieši radīšanas darbība, jo viņa mākslas mērķis nav lieta, bet gan līdzdalība procesā, visu darot savām rokām. Procesā papildinās un variējas iecere, bet, kad darbs pabeigts un pāris mēnešu ļauts publikas apskatei, tad savām rokām tas tiek arī nojaukts. Bez žēlastības. Šeit jāpiebilst, ka klausītāji jutās samulsuši, jo Lat-

vijā pie šādas "izšķērdības" vēl neesam pieraduši, kaut gan, ja atskatāmies pagātnē, nojaukts ir ne mazums. Bet, kas attiecas uz grafiku, tad zīmējums ir katra mākslinieka, arī Kārļa Rekēvica mākslas pavadonis un domas spogulis. "Es esmu skulptors," saka mākslinieks. "Es gribu, lai manā zīmējumā iznirst objekts. Es neillustreju kādu konkrētu vietu, es fiksēju šīs vietas radīto sajūtu. Es neizzinu gaismu un neizzinu ēnu, man melns ir melns un man svarīgs ir kon-

Cēsīm – uzrunājoša individuāla motīva fiksēšana skicē, kam jākļūst par pieturas punktu tālākā darbībā vai, precīzāk sakot, tālākā kopdarbībā. Katrs dalībnieks tika aicināts savu motīvu ar oglei nofiksēt uz monumentāla izmēra papīra lapas, tad, novērtējot kopējo koncepciju, atkāpjoties (strādājot ar dzēšamgumiju) un uzbrūkot (mainot un pielāgojoties), aizstāvēt sava izvēlēta motīva tiesības uz vietu, pastāvēšanu un iekļaušanos kopējā sistēmā. Divu dienu laikā mainījās dalībnieki,

kopš akadēmijas laikiem viņas vairs nestrādā. Agrāk nav arī nācies sastapties ar tik lieliem formātiem, ar tādiem lieliskiem materiāliem un ar vairāku individuālu vienlaicīgu darbošanos un sadarbošanos uz vienas papīra plaknes. (Lieliskos materiālus Kārlis atveda no Amerikas. Auksti spiestais akvareļpapīrs ar samtainu virsmu labi piesaistīja vītola oglei, savukārt lielās un mīkstās dzēšgumijas ideāli pildīja savas koriģētāja funkcijas.)

"Pateicoties oglei, iemilēju zi-

grib, tad kopīgs mēģinājums to visu apvienot, nojaukt proporcijas, nojaukt perspektīvi, panākt telpu ar nepareizo. Nav iespējams, ka šī pieredze neietekmēs tālāko. Patiesībā jau visu radošo cilvēku dzīve aizrit lielākā individuālismā darbnīcā, bet, izrādās, ka ir iespējams radīt arī tā. Nožēloju, ka neatnācu uz Kārļa lekciju."

Inženieris Ojārs Greste no Austrālijas stāsta, ka mājās jau divdesmit gadus zīmē figūras, mazliet arī glezno, informāciju par Kārļa Rekēvica meistarklasi uzzinājis pavisam nesen un nolēmis, ka šādā piedzīvojumā arī viņam noteikti jāpiedalās. Arī viņš atzinīgi vērtē iegūto pieredzi, strādājot ar lielo formātu, kas prasa sadarbību ar citiem dalībniekiem. Visi dalībnieki atzinīgi novērtēja arī Kārļa pedagoga talantu. Pats viņš jutās nedaudz samulsis, jo šis bijis pirmais tāda veida mēģinājums. Jautāts, kurā brīdī rodas doma, par ko īsti ir šis darbs, Kārlis saka: "Mākslinieki sāk zīmēt, izdzēš un zīmē tālāk, kaut kad jau darbs uzņem savu gaitu, savu ritmu un pats pasaka kur un ko darīt tālāk. Svarīgs ir pats radīšanas process, jo strādāt sāk citas smadzeņu daļas, sākas cits domāšanas process. Man svarīgas bija arī satikšanās, jauni kontakti. Piemēram, iepazīšanās ar Jāzepa Pīgožņa meitu Lauru. Jāzepa Pīgožņa grāmatu ilustrācijas pazinu jau sen, tāpat arī Jāņa Grestes grāmatas. Tagad iepazīnos ar viņa brāļa mazdēlu."

Paspējis pabūt arī Cēsu pilsētas svētkos un dāvanai meitīnai iegādājies amizantu filcētu cepuri – lapsas galvu, Kārlis Rekēvics ir atgriezies mājās Ņujorkā, lai nākamā gadu atkal atgrieztos Cēsīs, jo iecerēta ir jauna meistarklase. Šoreiz visiem tiem, kas vēlētos piedalīties skulpturāla kopdarba veidošanā Cēsu pilsētā. Bet šogad kopā radīto iekviens var aplūkot Pasaules latviešu mākslas centra galerijā Cēsīs.

Zīmēšanas meistarklases dalībnieki. Vidū Kārlis Rekēvics

trasts." Melnbalts kontrasts būvē apjomu, iekāro telpu, tam palīdz spēle ar rakursiem, dažādiem skata punktiem, detaļu akcentiem. Kārļa zīmējumos iznirst iztēles ainava, ko uzburt viņš aicināja arī interesentus savā meistarklases nodarbībā.

Tajā piedalījās gan profesionāli mākslinieki, gan iesācēji kā no Cēsīm, tā arī no Valmieras, Rīgas un pat no Austrālijas. Un visa sākums – islaicīga pastaiga pa

mainījās trīs milzīgās kompozīcijas, jo vienmēr gadījās pamanīt ko labojamu, maināmu, pilnveidojamu... Tā varētu turpināt bez gala, un tikpat iespējami jebkuŗā brīdī darbu beigt.

Varbūt šai meistarklasē dalībniekiem uzskatāmi izkristalizējās arī filozofiskas atziņas.

"Tā bija vērtīga pieredze," atzīst gleznotājas Laura Pigozne, Anna Baklāne, Signe Vanadzīņa, keramiķe Vita Vīksna. Ar oglei ikdienā

mēšanu," stāsta Laura Pigozne "Šobrīd šis materiāls bezmaz jau bija aizmirsts. Kaut kas foršs ir šajā (līdzatvestajā) oglei, lielais mērogs pats par sevi lielisks, un vēl tevi iedrošina arī iespēja neveiksmes izdzēst vai labot."

"Man vispār nepatīk strādāt kopā," saka Anna Baklāne, kas nesen pārcēlusies uz Cēsīm un strādā kopstrādes mājā Skola 6. "Bet šeit bija interesanti, jo sākumā katrs liek uz papīra, ko

AGATE VUCINA

Ar Latvijas vārdu pasaules telpā

Laikā, kad latvieši Ziemeļamerikā pulcējās ASV Dziesmu svētkos Baltimorā, Pasaules latviešu mākslas centra (PLMC) galerijās Cēsīs durvis vēra plaša diasporas latviešu mākslas izstāde "Ar Latvijas vārdu pasaules telpā."

Atklāšanā PLMC mecenāte Anda Sīpoliņa (Kanada) uzsvēra, ka liels ir bijis viņas tēva nopelns, savulaik iegādājoties Trimdas latviešu mākslinieku darbus, kas tagad nogādāti Latvijā, un ar Klāva Sīpoliņa fonda kolekciju varēs iepazīties apmeklētāji Cēsīs, kā arī cituviet Latvijā uz kuriem dosies ceļojošās izstādes.

PLMC izstāžu kuratore Lelde Kalmīte (ASV) norādīja, ka izstāde parāda tikai daļu no daudzšķautņainās diasporas latviešu mākslas, kas vērtējama pasaules mākslas norišu kontekstā. "Jaunās kolekcijas kodolu veido vairāku tādu mākslinieku darbi, kas plašākai publikai Latvijā nav pazīstami, kā, piemēram, Rolands

Kaņeps, kuŗš 1960.-70. gados pieslēās Ņujorkas avangardistiem. Viņa gleznās pretrunīgais un provokatīvais saturs šokējoši kontrastē ar pastelīgo un gandrīz salkano krāsu paleti," teic Kalmīte.

Kaliforniju pārstāv mūžīgais sava ceļa gājējs Voldemārs Dārznieks. Mākslinieks, bezkompromisa persona, kuŗš atteicās dzīvot pēc noteikumiem, mīlēja brīvību, kas izpaužas arī viņa mākslā. Izstādē būs redzamas viņa piecas eļļas gleznas un četri tintes zīmējumi.

Izcilā Skotijas latviešu mākslinieka Zigfrida Sapieša daiļradi atklāj milzīgi koka cilņi, kuŗus papildina keramikas skulptūras.

Apmeklētājiem būs iespējams iepazīties ar Jāņa Zuntaka, Augusta Annusa, Arvida Drones, Valda Oestreicheres, Jāņa Annusa, Gerdas Rozes, Daces Birkānes, Annas Dārziņas, Vijas Spoges-Erdmanes, Laimoņa Mieriņa, Fridriha Milta, Oskara

Skušķa, Margaritas Stīpnieces, Ilgvara Šteina un citu mākslinieku daiļradi.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārais sekretārs Jānis Eglītis izstādes atklāšanā norādīja, ka

plašajā izstādē, kas izvietota divās galerijās, apmeklētāji var iepazīt talantīgu tautiešu darbus un apzināties, ka mums ir vienas saknes, viena valoda, kas mūs dara stiprus, vienotus savā pieredzē Latvijai, par spīti tam,

Izstādes atklāšanā 2017. gada 30. jūnijā PLMC galerijā Cēsīs

kurp aizvedis katra ceļš. Viņa teiktā sasauca ar PLMC ieceri par godu Latvijas simtgadei nākamgad rīkot izstādi "Māksla nešķīr, māksla vieno". Tas paredzēts kā vērienīgs izstāžu projekts, kas apvienos māksliniekus no Latvijas un viņu kolēģus visā pasaulē. Diasporas mākslinieks izstādīs savu darbu kopā ar vienu Latvijas mākslinieka darbu, pēc savas izvēles.

"Pasaules latviešu mākslas centrs", kuŗu izveidoja ārzemju latvieši, darbojas Cēsīs jau ceturto gadu ar mērķi veicināt to mākslas vērtību saglabāšanu, ko radījuši Otrā pasaules kara rezultātā ārpus Latvijas devušies latviešu mākslinieki un ārzemēs dzīvojošā jaunā mākslinieku paaudze.

Izstāde būs skatāma līdz 2017. gada decembrim.

Vadības maiņa Čikāgā

ILMĀRS BERGMANIS

Čikāgas latviešu organizāciju apvienības (ČLOA) 2017. gada delegātu sēde notika šī gada 21. jūnijā vakarā Latviešu nama kluba telpās. Sēdē piedalījās Čikāgas organizāciju un draudžu delegāti un pārstāvji, kopskaitā 22, lai noklausītos ziņojumus par padarīto un pieņemtu priekšlikumus nākotnes darbībai. Sēdi vadīja priekšsēdis Jānis Vilciņš. Darba kārtībā bija arī amatpersonu vēlēšanas. Kā katru gadu, reizi gadā jāpārvelē priekšsēdis un daļa prezidija locekļu. Atklājot sēdi, ar īsu klusuma brīdi pieminējām mūžībā aizgājušos sabiedriskos darbiniekus – Albertu Legzdiņu un Aivaru Osī. Pēc Dievpalīga vēlējumiem sēdes dalībniekiem, 2016. gada 26. oktobra delegātu sanāksmes protokolu pieņēma bez grozījumiem. Par izsludināto darba kārtību gan bija iebildumi, daļa dalībnieku uzskatīja, ka neesot izcelti kā atsevišķi darba kārtības punkti divi ziņojumi – (1) par aizvadīto ALA kongresu Čikāgā, kuŗa rīkošana bija uzticēta ČLOA; (2) par sabiedriskā centra jautājumu, kuŗa apspriešana ir jau sākusies un paredzams, ka turpināsies arvien štraujāk nākotnē.

Pēc ČLOA priekšsēža isā ziņojuma tika nolasīts kases pārskats, kas pašlaik uzrāda esošo naudas summu \$10 600, bet uz 1. janvāri kasē bija \$11 500. Kasiere ziņoja, ka ČLOA ir parādā Ciānas draudzei \$650 – par telpu īri ALAs kongresa laikā, bet ALAi – \$1 918. Uz delegātu jautājumiem, kāpēc radies tāds parāds ALAi, atbilde bija – sarīkojumā/banketā bija ļoti maza vietējās latviešu sabiedrības atsaucība, kam par iemeslu minēts publikācijas trūkums. Čikāgas Ziņu redakcijas pārstāve paskaidroja, ka no Rīcības komitejas netikusi dota pietiekama informācija par ban-

ketu un balli. Viens no Rīcības komitejas pārstāvjiem gan informēja, ka kongress esot izdevies labi un nekādu trūkumu neesot bijis. Debatēs delegāti nolēma parādu ALAi samaksāt bez iebildumiem, nekavējoties un pilnībā no ČLOA konta.

Ziņojumu par savu darbību sniedza Latviešu radio raidījumu komiteja un Čikāgas Ziņas. Stipendiju fondam un Revīzijas komisijai nebija ziņojumu.

Sēdes tālākā gaitā organizāciju

dātēm izraudzīja abas līdzšinējās kasiere. Iebildumu nebija, un abas ar aklamāciju ievēlēja. Priekšsēža amatam nominēja divas kandidātūras: Armandu Birkeni kopā ar māc. Gundegu Puidzu un līdzšinējo priekšsēdi Jāni Vilciņu. Te radās jautājumi un neskaidrības delegātu vidū: pirmām kārtām, vai ČLOA Statūti paredz, ka priekšsēža amatam var izraudzīt un ievēlēt divus līdzpriekšsēžus? Pamatojoties uz Armanda Birkenam mut-

vēl vienu gadu – līdz Latvijas simtgadei, ko viņš arī vēlētos darīt. Armanda Birkenam atkārtotie paskaidrojumi sēdē par to, ka J. Vilciņš dienu iepriekš formāli atteicies no kandidēšanas, neiespaidoja J. Vilciņa pēkšņo lēmumu tomēr kandidēt uz priekšsēža amatu. Armands Birkenam paskaidroja, ka J. Vilciņam tomēr būtu iespēja darboties par padomnieku un parakstīties kā ČLOA emeritus.

Abu jautājumu debātes ieilga

didātiem – J. Vilciņu un A. Birkenam/māc. G. Puidzu, atstājot Statūtus vēlākai izlemšanai. Revīzijas komisijai uzdeva nekavējoties noskaidrot, kam ir tiesības balsot, pārbaudīt delegātu mandātu derīgumus un ziņots, vai ir nokārtoti visi maksājumi ČLOA par iepriekšējiem gadiem un par tekošo gadu.

Tika izdalītas vēlēšanu zīmes. Pēc dažām minūtēm tika paziņoti aizklātās balsošanas rezultāti: Jānis Vilciņš bija ieguvis četras balsis, bet Armands Birkenam/māc. Gundega Puidza – vienpadsmit. Līdz ar to tika paziņota vadības maiņa. Tātad – ČLOA turpmāk vadīs divi līdzpriekšsēži – Armands Birkenam un māc. Gundega Puidza (viņa bija iesniegusi piekrišanu kandidēt un tika ievēlota neklātienē, jo pašreiz atrodas ārpus Čikāgas).

Sapulce uzdeva sekretārei pārstrādāt/papildināt ČLOA Statūtus, norādot, ka turpmāk var ievēlēt vienu priekšsēdi vai divus līdzpriekšsēžus, kā arī mainīt Statūtus izsūtīt visiem delegātiem.

Turpmāko sēdes gaitu aicināja vadīt jaunievēlētajam līdzpriekšsēdim Armandam Birkenam.

Par Sabiedriskā centra būves ieceri ziņoja Silvija Kļaviņa-Baršņey. Jaunā centra veidošanā darbojas vidējā un jaunākā paaudze. Ja šis Centrs tiks veidots Ciānā, tad atklās tā plānu. Īstās izmaksas – pieci līdz seši miljoni dolaru. Ciāna atbalsta Centra ideju un ir gatava pārdot savu īpašumu Centram. Nākamā Tautas sanāksme notiks 16. septembrī. Nākamā darba grupas sēde – 24. augustā.

Pēc sēdes slēgšanas Armands Birkenam pateicās Jānim Vilciņam par laiku un enerģiju, ko viņš daudzus gadus nenogurstoši vēltījis ČLOA darbam un pasniedza viņam ziedus.

ČLOA 2017. gada prezidijs. 1. rindā no kr.: Rūta Priedkalne-Zirne, Armands Birkenam, bijušais ČLOA priekšsēdis Jānis Vilciņš, Eva Buholte, Laima Magone. 2. rindā: Inese Stokes, Modris Galenieks, Helmūts Lāčķājs. Iztrūkst: māc. Gundega Puidza // FOTO: Ojārs Freimanis

pārstāvji ziņoja par savu iekšējo darbību un turpmākiem sarīkojumiem, kas paredzēti tuvākā un tālākā nākotnē. Čikāgas Ziņu pārstāve lūdza delegātus savlaikus iesūtīt sarīkojumu plānotos datumus redaktorei, lai būtu iespēja koordinēt sarīkojumus un lai nerastos pārpratumi vai neskaidrības. Debašu pēc šā ziņojuma nebija.

Vēlēšanās sapulce par kandi-

vārdus paskaidrojumu, līdzšinējais priekšsēdis Jānis Vilciņš dienu iepriekš paziņojis, ka viņš labprātīgi šajās vēlēšanās nekadidēs un atteiksies no amata par labu Armandam Birkenam un māc. Gundegai Puidzai. Jānis Vilciņš nolasīja iepriekš sagatavotu ziņojumu par savu darbu un veicumiem daudzu gadu gaitā un piebilda, ka viņam bijusi iecere priekšsēža amatu turpināt

pāri noliktajai sanāksmes slēgšanas stundai. Viens no delegātiem ierosināja sēdi pārtraukt uz piecām minūtēm, lai apspriestu šos jautājumus ārpus darba kārtības punktiem. Vairums delegātu piekrita ierosinājumam. Kas savstarpējās delegātu pārrunās tika spriests vai lemts, sēdi atsākot, netika ziņots. Atsākot sanāksmi, bija ierosinājums aizklāti balsot par izraudzītajiem kan-

Savienībai, Sadarbībai un Spēkam

Nu jau piekto gadu pēc kārtas Latvijā tiek īstenots projekts – apmācības programma **Latvijas kultūras vēstnieki**. Mērķis ir definēts šādi: sagatavot Latvijas dažādu tautību nevalstisko organizāciju un kultūras kolektīvu pārstāvjus, kā arī kultūras darbinieku un mākslas skolu pedagogus savstarpējai sadarbībai ar Latvijas dažādu tautību kopienām, izzinot Latvijas kultūru un tās mijiedarbi ar Latvijas minoritāšu kultūrām.

Kāds ir šīs apmācības programmas saturs? Kas ir šie Latvijas kultūras vēstnieki, un kāds ir viņu reālais piensums pēc apmācībām? Uz šiem un arī citiem ar kultūras vēstnieku darbību saistītiem jautājumiem atbildēja projekta vadītāja, biedrības **Sadarbības platforma** valdes priekšsēde **Lauma Celma**:

Latvijas kultūras vēstnieki – tā ir vesela kustība, kas aizsākās 2012. gadā. Ideja pie mums nākusi no Apvienotās Karalistes, kur briti organizē līdzīga veida mācības. 2012. – 2013. gadu mijā tika rīkota pirmā apmācību programma **Latvijas kultūras vēstnieki**,

kuŗu organizēja Latvijas nacionālais kultūras centrs un biedrība **CultureLab**. Pirmajā mācību grupā bija Dace Melbārde, Dace Jurka, Signe Pujāte, Juris Joneļis... labi zināmi kultūras darbinieki. Tad viņi arī tapa par pirmajiem Latvijas kultūras vēstniekiem. Pēc šīm pirmajām apmācībām radās doma veikt programmā izmaiņas. Proti, papla-

šināt dalībnieku loku – vēstnieku apmācību (nometni) rīkot ne tikai kultūras, bet arī NVO (nevalstisko organizāciju) darbiniekiem, kuŗi strādā kultūras jomā, kā arī iesaistot līderus no dažādu tautību NVO. Tā 2014. gada nometnē jau dalībnieku pulkā bija arī nevalsts organizāciju pārstāvji. 2015. gadā Kultūras ministrija uzrunāja mani veidot jaunu

(Latvijas) projektu kultūras vēstnieku apmācības programmai.

Cik šodien ir Latvijas kultūras vēstnieku?

L. C. Šodien Latvijas kultūras vēstnieku kustība aptver visu mūsu valsti, un tajā iesaistījušies vairāk nekā 170 dažādu tautību cilvēki, kuŗi ir savu kopienu kultūras līderi novados, pilsētās, pagastos. Cilvēki, kuŗi savām kopie-

nām palīdz apzināties vietējo un nacionālo kultūru kā izaugsmes resursu, stiprina latviskās kultūras apziņu, veido izpratni par atvērtu kultūras identitāti un rosina pozitīvām pārmaiņām saliedētas sabiedrības veidošanā. Vārdus sākot – saglabā, kopj, veido, pulcē (ap sevi domabiedrus)...

Kā tiek atlasīti kultūras vēstnieku nometnes dalībnieki?

L. C. Konkursa kārtībā. Pieteikumā jānorāda, kādā jomā cilvēks darbojies, kāda ir pieredze, ko pats izdarījis un ko viņa biedrība paveikusi... komisija atlasa labākos. Šogad uz 25 vietām tika iesniegti 45 pieteikumi.

Vai pastāv iespēja piedalīties nometnē, ja neesi saistīts ar kādu kultūras biedrību, kopu utt.?

L. C. Nē. Tad tā būtu vienkārši cilvēka personības pilnveidošana, bet programmas mērķis ir veicināt kopējo Latvijas darbu. Ja cilvēks ir no kādas kopas vai kolektīva, tad viņš zināšanas nodod tālāk. Ja nākta individuāli, tad sanāk tā – es palieku gudrāks un pie tā visa apmācība arī apstājas.

(Turpinājums 18. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Veltījums Latvijas simtgadei – Nacionālās enciklopēdijas šķirklī

Īpašs veltījums Latvijas simtgadei ir Nacionālās enciklopēdijas veidošana. Darbs sācies pirms trim gadiem, un plānots, ka nākamā gada nogalē ceļu pie lasītājiem sāks gan enciklopēdijas elektroniskā versija, gan speciāls Latvijai veltīts sējums drukātā formātā. Elektroniskajai versijai sagatavoti jau aptuveni 400 šķirklī.

Nacionālo enciklopēdiju veido septiņu cilvēku komanda galvenā redaktora Valtera Ščerbinska (*at-tēlā*) vadībā sadarbībā ar visdažādāko jomu speciālistiem. Mērķis ir radīt universālu un uzticamu zināšanu datu bāzi latviešu valodā, ko varētu nemitīgi pilnveidot un papildināt. Nacionālās enciklopēdijas redakcija ir Nacionālās bibliotēkas struktūrvienība un arī darbojas bibliotēkas ēkā. Galvenā redaktora Valtera Ščerbinska kabinetā pie sienas ir milzīga pasaules karte, kas, kā viņš stāsta, gan tīri praktiski palīdz saprast ģeogrāfiskos akcentus, gan reizē kalpo arī kā simbols. "Pasaules karte savā ziņā simbolizē to, ka tā ir universāla enciklopēdija, kurā būs informācija ne tikai par Latviju, bet par visu pasauli. Būtībā tas mūsu mērķis ir sniegt latviešu valodā latviešiem informācijas resursu par dažādām pasaules norisēm," saka Valters Ščerbinskis. Šāda universāla enciklopēdija Latvijā top pēc 30 gadu pauzes, iepriekšējā izdota kā Latvijas padomju enciklopēdija pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados. Šobrīd Nacionālās enciklopēdijas elektroniskajai versijai sagatavoti aptuveni 400 šķirklī, ko redaktori izveido no dažādu jomu speciālistu iesūtītajiem rakstiem.

Valters Ščerbinskis demonstrē elektronisko vidi. Izvēlamies šķirklī, kas pirmais piesaista uzmanību, un tā ir – ārpusgalaktiku astronomija. "Tātad šeit redzams autora vārds – Dainis Draviņš. Neviens no šiem rakstiem nebūs anonīms. Tad tālāk ir pats teksts, kas veidots pēc noteiktas tipveida shēmas. Tad šeit pašā tekstā ir atzīmētas vietas, uz kurām būs saites, tālāk meklējot. Jo elektroniskā versija, līdzīgi kā jebkura cita enciklopēdija, piedāvā priekšrocību, ka jūs varat ātri no viena interesējoša vārda pārlēkt uz citu," stāsta Ščerbinskis. Pēc līdzīga principa veidoti arī pārējie šķirklī, veltīti vēsturei, arhitektūrai, reliģijai, kino un neskaitāmām citām jomām. Šī universālā enciklopēdija arī lasītājiem būs pieejama elektroniskā formātā, tās pamatversiju internetā izvietos nākamā gada nogalē, taču tā nepārtraukti tiks papildināta.

***

Pa vēsturisko Baltijas ceļa maršrutu sūtīs valsts simtgades kūkas

Tuvojoties Latvijas simtgadei, Latvijas Institūts ar īpašu akciju

grib sveikt arī mūsu Baltijas kaimiņvalstis un Somiju, kam pa vēsturisko Baltijas ceļa maršrutu sūtīs svētku kūkas.

Baltijas ceļš 1989. gada 23. augustā

Tieši kopā ar Baltijas kaimiņiem mūsu cilvēki 1989. gada 23. augustā nostājās plecu pie pleca, lai cauri Latvijai, Lietuvai un Igaunijai izveidotu *Baltijas ceļu*. Tagad pa šo pašu ceļu uz Tallinu, Viļņu un Helsinkiem Latvija sūtīs saviem kaimiņiem kūkas. Kūku ceļojums pa vēsturisko *Baltijas ceļa* maršrutu tiks iemūžināts video, kas vēlāk pārtaps neparastā apsvējumā mūsu kaimiņu tautām viņu valstu simtgadēs. Lai kopīgi radītu šo video sveicienu, ikviens tiek aicināts iesaistīties Baltijas simtgades ceļā. Kūku pieturas punktu saraksts un pieteikšanās forma pieejama speciāli izveidotajā mājaslapā www.baltijassimtgadesceļš.lv.

***

Liepājā atklāta izstāde "Latvija 1939-1991: no okupācijas līdz brīvībai"

Augustā, kad tiek pieminēta Baltijas valstu brīvībai tik nozīmīgā vēsturiskā akcija *Baltijas ceļš*, festivāla *Via Baltica* organizatori aicina ne tikai uz koncertiem, bet arī uz kino un izstādēm. Liepājas muzeja filiālē "Liepāja okupāciju režīmos" no 4. līdz 31. augustam apskatāma Latvijas Okupācijas muzeja izveidotā ceļojošā izstāde "Latvija 1939-1991: no okupācijas līdz brīvībai".

Izstādes dokumenti, fotografijas un teksti atspoguļo Latvijas valsts un tautas likteņgaitas, sākot ar neatkarīgas valsts proklamēšanu, cauri brīvības zaudēšanai un divu totalitāro režīmu okupācijām līdz neatkarības atgūšanai. Izstāde "Latvija 1939-1991: no okupācijas līdz brīvībai" ietver arī muzeja skatījumu uz Otrā pasaules kara traģiskajiem notikumiem Latvijā. Izstāde apceļojusi gandrīz visus Latvijas novadus, kā arī eksponēta Lietuvā, Igaunijā, Moldovā un Ukrainā. Festivāla organizatori izstādi īpaši aicina apmeklēt skolas vecuma jauniešus. Izstādes veidotāji ir sagatavojuši skolēna darba lapu. Atbilžu meklēšana uz darba lapā iekļautajiem jautājumiem palīdzēs iepazīties ar izstādes saturu. Izstāde notiek ar Latvijas Okupācijas muzeja un Liepājas muzeja filiāles "Liepāja okupāciju režīmos" atbalstu.

***

ASV viceprezidents: "Mēs esam kopā ar jums."

ASV viceprezidents Maiks Penss bija ieradies Igaunijā uz tikšanos ar Baltijas valstu prezidentiem. Penss kopā ar Igaunijas prezidentu Kersti Kaljulaidu piedalīsies apaļā galda diskusijā par kibertechnoloģijām un inovācijām, bet pēc tam notika tikšanās ar visu trīs Baltijas valstu prezidentiem – Kersti Kaljulaidu, Latvijas prezidentu

Raimonu Vējoni un Lietuvas valsts galvu Daļu Gribauskaiti.

Savā uzrunā Maiks Penss teica: "Man ir liela privilēģija būt šeit un nodot jums ļoti vienkāršu vēstījumu no Amerikas Savienoto Valstu prezidenta Donalda Trampa. Prezidents mani šeit atsūtīja, lai es pateiktu – mēs esam ar jums. Mēs esam kopā ar Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tautām un valstīm. Un mēs vienmēr būsim kopā. Prezidenta Donalda Trampa vadībā Amerika noraida jebkādu mēģinājumu izmantot spēku, draudus, iebiedēšanu vai ļaunprātīgu ietekmēšanu, kas būtu vērsta pret Baltijas valstīm vai jebkuru mūsu sabiedroto NATO," sacīja Penss.

Latvijas prezidents Raimonds Vējonis, Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaite, Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida, ASV viceprezidents Maiks Penss tikšanās laikā // Foto: Valsts prezidenta kanceleja

Runājot par NATO plašākā kontekstā, ASV viceprezidents norādīja, ka pašlaik lielākais drauds ir Krievijas agresija un ka spēcīga un vienota Ziemeļatlantijas aliansē patlaban ir nepieciešamā nekā jebkad kopš komunistu sistēmas sabrukuma pirms ceturtdaļgadsimta. "Un šodien nav lielāku draudu nekā agresijas spektrs no jūsu neprognozējamā kaimiņa austrumos," uzsvēra Penss. "Šobrīd Krievija turpina meklēt iespējas mainīt starptautiskās robežas ar spēku, graut suverēnu valstu demokrātijas un šķelt Eiropas brīvās nācijas, nostādot tās citu pret citu," sacīja ASV viceprezidents. Penss teica, ka Krievijas lēmums, ka līdz 1. septembrim Krievija ir jāatstāj 755 ASV diplomātiem, "netraucēs Savienoto Valstu apņēmībai iestāties par mūsu drošību, mūsu sabiedroto drošību un brīvību mīlošo nāciju drošību visā pasaulē". "Prezidenta Donalda Trampa vadībā ASV stingri atbalsta NATO līguma 5. pantā izteikto kopīgās aizsardzības solījumu, ka uzbrukums vienam no mums ir uzbrukums mums visiem," uzsvēra ASV viceprezidents.

"Šodien saikne starp Baltijas valstīm – Igauniju, Latviju un Lietuvu – un Savienotajam Valstīm ir spēcīga. Un esmu pārliecināts, ka prezidenta Donalda Trampa vadībā un to prezidentu vadībā, kuri šeit sapulcējušies, laikam ejot, mūsu saikne kļūs vēl stiprāka," teica Penss.

"ASV un Baltijas valstis ir gatavas paplašināt stratēģiskās partnerattiecības drošības jomā. Mēs apspriedām veidus, kā stiprināt sadarbību Baltijas valstu pretgaisa aizsardzībā, hibrido draudu un

informātīvās vides apdraudējuma novēršanā," uzsvēra Valsts prezidents Raimonds Vējonis pēc Tallinā notikušās Baltijas valstu prezidentu un ASV viceprezidenta Maika Pensa tikšanās.

Maiks Penss sarunā ar Valsts prezidentu Raimonu Vējoni

Valsts prezidents norādīja, ka ASV ir Baltijas valstu ciešākais stratēģiskais partneris, kas līdz ar NATO veido reģiona kopējās drošības stūrakmeni. Pēdējo sešu mēnešu laikā ASV un Baltijas valstu politiskais dialogs ir sasniegjis vēl nepieredzētu intensitāti. "Visas tikšanās, tai skaitā nupat notikušā, dod mums pārliecību par ASV nemainīgo uzticību NATO un gatavību aizstāvēt Baltijas valstis. Mēs ļoti augstu novērtējam ASV pastāvīgo militāro klātbūtni Baltijā, kā arī Savienoto Valstu apņemšanos 2018. gadā ievērojami palielināt finansējumu Eiropas aizsardzībai, kas veicinās NATO Alianses attīrēšanas spējas," teica Raimonds Vējonis. Valsts prezidents apliecināja, ka Latvija no savas puses pildīs solījumu palielināt izdevumus valsts aizsardzībai līdz 2% no IKP jau nākamajā gadā.

Baltijas valstu un ASV viceprezidenta tikšanās laikā tika apspriesta arī sadarbība ekonomikā. Valsts prezidents apsveica ASV gatavību sākt sašķidrinātās dabas gāzes eksportu uz Baltijas un Centrāleiropas valstīm, kas stiprinātu reģiona enerģētisko drošību, diversificējot enerģijas piegāžu avotus. Raimonds Vējonis arī uzsvēra, ka ir jāizmanto iespējas paplašināt Latvijas un ASV ekonomisko sadarbību, jo šobrīd ir gan piemēri veiksmīgām ASV investīcijām Latvijā, piemēram, banku jomā, gan aizvien vairāk Latvijas uzņēmēju plāno attīstīt biznesa projektus ASV. Liels potenciāls ir sadarbībai moderno tehnoloģiju un IT jomā.

***

ASV kongresmeņi apstiprina stingru atbalstu Latvijas drošībai

Latvijā uzturējās ASV kongresa Pārštāvju palātas Bruņoto spēku komitejas delegācija – Džo Vilsons (*Joe Wilson*), Madeleine Bordalo (*Madeleine Bordallo*), Pols Kuks (*Paul Cook*), Džons Garamendi (*John Garamendi*), Džekija Valoroki (*Jackie Walorski*). Vizīte Latvijā notika plašāka reģionāla apmeklējuma ietvaros. Latvijā kongresmeņiem noritēja tikšanās ar Saeimas priekšsēdi un deputātiem, aizsardzības ministru. Kongresmeņi apmeklēja Lielvārdes militāro bāzi.

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs tikās ar Amerikas Savienoto Valstu kongresmeņu delegāciju, lai pārrunātu Latvijas un ASV stratēģisko

partnerību drošības un aizsardzības jomā, transatlantiskās attiecības, kā arī reģionālās drošības jautājumus.

ASV kongresmeņu delegācija

Sarunas laikā Pildegovičs uzsvēra ASV administrācijas un kongresa atbalsta svarīgo nozīmi Latvijas drošības interesēm un aicināja ASV saglabāt militāro klātbūtni Latvijā. Pildegovičs vēlreiz apliecināja, ka Latvija no savas puses ir gatava sniegt savu ieguldījumu drošības stiprināšanā, nodrošinot aizsardzības budžeta pieaugumu līdz 2% no iekšzemes kopprodukta 2018. gadā.

ASV kongresmeņi apstiprināja stingru atbalstu Latvijas drošībai. Ļoti skaidri un tieši šo pašu ziņu Baltijas valstīm bija paudis ASV viceprezidents Maiks Penss (*Mike Pence*), tiekoties ar Latvijas, Lietuvas un Igaunijas prezidentiem Tallinā 31. jūlijā. ASV kongresmeņi atzinīgi novērtēja Latvijas paveikto valsts attīstībā, kas paver Latvijai labas iespējas nodot tālāk šo vērtīgo pieredzi valstīm, kurās vēl ir tikai sākušas reformu īstenošanas procesu. Pildegovičs aicināja ASV kongresu turpināt atbalstīt attīstības sadarbības programmas ar Austrumu partnerības un Centrālāzijas reģiona valstīm. Latvija ir ieinteresēta turpināt līdzšinējo veiksmīgo sadarbību ar ASV attīstības sadarbībā. Tikšanās laikā tika pārrunātas Latvijas un ASV sadarbības iespējas hibridkara apdraudējuma novēršanā, enerģētikas drošības jomā, kā arī ekonomiskās sadarbības un tirdzniecisko kontaktu aktivizēšanā.

***

Ar ASV kongresmeņiem pārrunā divpusējo sadarbību aizsardzības jomā

Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, tiekoties ar ASV kongresmeņu delegāciju, pārrunāja Latvijas un ASV divpusējo sadarbību aizsardzības jomā, reģionālās drošības aktualitātes un izaicinājumus, kā arī ASV klātbūtnes nozīmi Baltijas reģiona drošības stiprināšanā.

Delegācijas sastāvā vizītē Latvijā bija ieradušies Bruņoto spēku gatavības apakškomitejas pārstāvji, kuri darbojas Budžeta, Infrastruktūras, Bruņoto spēku, Starptautisko attiecību, Enerģētikas un dabas resursu komitejās. Delegācijas vadītājs – senātors Džo Vilsons – pārstāv Starptautisko attiecību, Izglītības un Bruņoto spēku komiteju. Bruņoto spēku komiteja pārrauga Pentagona uzdevumu īstenošanu, militāro darbību veikšanu, ASV Aizsardzības departamentu aģentūras, to budžetu un politiku.

(Turpināts 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Augustā skauti un gaidas svin kustības simtgadi Latvijā nometnē "Simtgades ugunsurs"

Latviešu skautiem un gaidām šis gads ir īpaši nozīmīgs, jo tieši pirms simt gadiem skautisms ienāca Latvijas teritorijā un šeit sāka veidoties pirmie skautu pulciņi. Tam par godu latviešu skauti un gaidas no visas pasaules vienosies latviešu skautisma simtgades svinībās lielajā nometnē "Simtgades ugunsurs", kas norisinās no 6. līdz 12. augustam Lubānas rajonā.

Ši ir lielākā latviešu skautu nometne pēdējo 15 gadu laikā, kas pulcē vienviet ap 450 dalībnieku. Nometnē līdztekus Latvijas Skautu un gaidu centrālās organizācijas pārstāvjiem piedalās arī Latviešu skautu un gaidu kustības pārstāvji no Kanadas, Austrālijas un ASV, kā arī skauti un gaidas no Baltkrievijas un Francijas. Skauti un gaidas nometnē apgūst jaunas un nostiprinās esošās āra dzīves iemaņas, piedalās radošās darbnīcās, tiekas ugunsкура vakaros, dziesmās un piedzīvojumos veido jaunas draudzības saites un stiprina skautisma garu.

***

Septembrī Palangā svinēs Baltu vienības dienu

Veicinot Lietuvas un Latvijas draudzību un svinot Baltu vienības dienu, 23. septembrī Palangā norisināsies plaša kultūras programma, aģentūru LETA informēja Palangas Kultūras un Jaunatnes centrā. Šāds sarīkojums notiek katru gadu kādā no Lietuvas vai Latvijas pilsētām, bet Palangā tas notiks pirmo reizi. Programma piedāvās aktivitātes gan pieaugušajiem, gan bērniem. Svētki iesāksies ar dalībnieku gājienu, bet pēc tam sekos oficiālā svētku atklāšana ar svinīgu Lietuvas un Latvijas karogu pacelšanu, abu valstu himnu dziedāšanu un amatpersonu apsveikuma runām, skaidro centrā. Svinīgajā atklāšanas ceremonijā uzstāsies abu valstu ārlietu ministriju Diplomātiskie koņi un Palangas pūtēju orķestris. Paralleli darbosies "Baltu vienības tirgus", kurā varēs aplūkot gan Lietuvas, gan Latvijas gleznotāju izstādes, kā arī iegādāties mājražotāju labumus. Savukārt "Barbekjū" sacensībās būs iespēja nogaršot dažādus ēdienus. Tikšanās programmu papildinās kultūras tūrisma forums "Baltu ceļš", Lietuvas un Latvijas deju un folk mūzikas kopu koncerti un citas aktivitātes.

***

Jauni perspektīvi virsnieki

Nacionālie bruņotie spēki (NBS) kļuvisi bagātāki ar vairākiem perspektīviem virsniekiem – zemessargiem. Virsnieka pirmās dienesta pakāpes – leitnanta – zīmotnes saņēmuši 14 zemessargi. Šāda iespēja ir kopš jūlija, kad spēkā stājās grozījumi Zemessardzes likumā, kas nosaka, ka zemessargam, ja iegūta vismaz vidējā izglītība un ir sekmīgi pabeigts Zemessardzes vada komandiera kurss, piešķir leitnanta dienesta pakāpi.

Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis sveic jaunus virsniekus // Foto: Latvijas armija

"Man ir milzīgs gandarījums, ka Nacionālie bruņotie spēki kļūst bagātāki ar 14 perspektīviem virsniekiem – zemessargiem, kuri jau ilgstoši un mērķtiecīgi tiekušies kļūt par Latvijas virsniekiem Zemessardzē. Esmu pārliecināts, ka jūsu devums būs milzīgs un tā mēs nodrošināsim augstu kvalitāti un profesionālītāti gan Zemessardzē kopumā, gan katrā bataljonā. Paldies jums par izlēmību un uzdrošināšanos," sacīja Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš. "Augsti motivēti, profesionāli sagatavoti un apmācīti zemessargi ir piemērs mums visiem un uzskatāms apliecinājums sabiedrības aktīvai līdzatbildībai un iesaistei mūsu valsts aizsardzībā," norādīja bruņoto spēku komandieris.

***

Rīgā pirmo reizi ierodas Ķīnas Tautas Republikas karakuģi

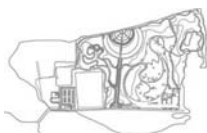
Rīgas vicemērs Andris Ameriks tikās ar Ķīnas Tautas Republikas Dienvidu flotes komandiera vietnieku, admirāli Ju Manjiangu. Šī ir pirmā reize pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, kad Rīgā, atsaucoties Latvijas Aizsardzības ministrijas aicinājumam, viesojas Ķīnas Tautas Republikas flotes karakuģi.

Tikšanās notika ļoti draudzīgā un konstruktīvā gaisotnē, piedaloties Ķīnas Tautas Republikas vēstniekam un admirāli pavadot šajai komandai. Sarunas laikā norādīja Andris Ameriks: "Man ir bijušas daudzas tikšanās ar Ķīnas uzņēmēju un politiķu delegācijām, bet militārpersonas Rīgas domē ir pirmo reizi. Tas tikai apliecinā Latvijas un Ķīnas attiecību stiprumu un augsto savstarpējo uzticības pakāpi."

***

Turpinās akcija "Top Latvijas Likteņdārzs"

LIKTEŅDĀRZS – TAUTAS DĀVANA LATVIJAI

Šī gada Latvijas Televīzijas, nodibinājuma "Kokneses fonds" un laikraksta *Latvijas Avīze* ziedojumu akcijā "Top Latvijas Likteņdārzs. Stāsti par vectēviem" no jūnija sākuma līdz 31. jūlijam Likteņdārza darbu turpināšanai tika savākti 50 045 eiro. "Cilvēku atbalsts vēlreiz apliecina, cik nozīmīga Likteņdārza ideja ir daudziem Latvijas iedzīvotājiem un latviešiem visā plašajā pasaulē. Šogad Likteņdārza plānots vēl daudz darbu un sarīkojumu – turpināsim daudzfunkcionālās sabiedriskās ēkas, Lielā kalna būvniecības un draugu alejas iebraģēšanas darbus un ar Rotari klubus atbalstu izbūvēsim vienu no amfiteātra tiltiem. Likteņdārza svinīgais atklāšanas sarīkojums iecerēts Latvijas simtgades svētku programmā – nākamajā gadā, taču dārzs arī turpmāk būs jāuztur un jāattīsta par skaistu vietu, kur pulcēties gan atceres, gan svētku dienās, kur doties pastaigās ar ģimenēm un ko rādīt mūsu zemes viesiem," norāda "Kokneses fonda" valdes priekšsēde Valda Auziņa. Šogad akcijas laikā pirmo reizi bija iespēja ziedot ar *Mobilily* telefonā. Tradicionāli darbojas ziedojumu tālrunis, un cilvēki izmantoja iespējas ziedot uz norēķinu kontu, *PayPal* un arī *Likteņdārza* uz vietas. Šajā laikā Likteņdārza draugu alejai www.draugiem.lv tika reģistrēti arī 1318 bruģakmeņi, kas veido aptuveni trīs metrus no ceļa.

***

Lielā veiksmē

arheologiem pie Burtnieka

Arheoloģiskajos izrakumos Riņņukalna akmens laikmeta apmetnē pie Salacas iztekas no Burtnieku ezera atklāts sens zvejnieka apbedījums, informēja Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta vadošais pētnieks Valdis Bērziņš. Aizgājējam kapā līdzīda zivju maltīte, par ko liecina zivju kaulu slānītis ap mirušā galvaskausu. Zināms, ka senatnē šī bija īpaši izdevīga vieta zvejai, kā arī upes gliemeņu vākšanai, jo apmetnē uzkrājušās toreizējo iedzīvotāju pārtikas paliekas – galvenokārt zivju kauli un saldūdens gliemeņu čaulas. Zivju ievietošana kapā savukārt liekot domāt, ka zvejai bija nozīmīga vieta arī seno ezera piekrastes iedzīvotāju rituālos un pasaules skatījumā. Arheologi pašlaik pēti apmetnes dziļākos slāņus, lai noskaidrotu, kad cilvēki pirmoreiz apmetās šajā vietā un kā laika gaitā mainījās viņu dzīvesveids. Taču izrakumos uziet neskartu apbedījumu esot nēcēra veiksmē.

***

Krievijā apglabā Otrajā pasaules karā kritušos latviešu karavīrus

Vārdi joprojām nav zināmi, taču viņi beidzot atdusēsies kapavietā

ar baltiem krustiem. Krievijā atzina un apbedīti desmit latviešu karavīri, kuri krita Otrajā pasaules karā. Viņi bija iesaukti Sarkanās armijas rindās, bet viņiem visiem mugurā bija Latvijas armijas formastērps. Karam sākoties, padomju vara vēl nebija spējusi okupēt Latvijas karavīrus pārģērbt.

Pleskavas apgabals. Puškina kalnu rajons. Meklēšanas vienības "Leģenda" pārstāvji atbraukuši izpētīt kādreizējās kauju vietas un apbedīt atrastos latviešu karavīrus. "Leģendas" sadarbības partneri Krievijā iepriekš atrada astoņu latviešu karavīru mirstīgās atliekas. Šoreiz atrada vēl divus. Visi bija Latvijas armijas formastērpos. "Ja mūsu sadarbības partneri Krievijā nebūtu tik profesionāli, viņi karavīrus būtu pierakstījuši vāciešiem. Jo latvieši tajā momentā valkāja vācu Pirmā pasaules kara bruņu cepures galvā. Bet viņi secināja, ka tie nav vācieši, bet gan Sarkanās armijas 24. teritoriālais korpus, kas tika formēts no latviešu karavīriem," stāstīja meklēšanas vienības "Leģenda" pārstāvis Viktors Duks.

***

Vai "oligarchu lietas" materiālus publiskos?

Tā dēvētās "oligarchu lietas" materiālus, aizklājot sensitīvo informāciju, varētu publiskot, pieņemot speciālu likumu, 8. jūlijā parlamentārās izmeklēšanas komisijas sēdē norādīja deputāts Andrejs Judins (*Vienotība*). Uz Judina vai cājumu par iespēju publiskot šos materiālus KNAB vadītājs Jēkabs Straume norādīja, ka būtu publiskojama vai nu visa informācija, vai arī materiāli nebūtu publiskojami. Publiskošanas gadījumā nepieciešams, lai tā nestu pilnīgu, nevis fragmentāru skaidrību. Prokurors Māris Leja norādīja, ka, lai publiskotu šos materiālus, jāveic grozījumi Kriminālprocesa likumā. Tomēr Judins norādīja, ka tas nebūtu nepieciešams, ja tiktu pieņemts speciāls likums.

KNAB nolēmis nesākt kriminālprocesu par zemkopības ministra Jāņa Dūklava (ZZS), iespējams, nedeklarēto īpašumu Rīgas brīvostā.

***

Mežaparka estrādes akustika atzīta par labu

Eksperti no Vācijas, kas bija pieaicināti apspriest Mežaparka Lielās estrādes akustikas kvalitāti, to atzinuši par labu un architektu iecerētā estrādes arhitektūra nebūs jāmaina, ziņo laikraksts *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Lai nodrošinātu kvalitātīvu skanējumu, Lielās estrādes pārsegums kupola formā nav jāpārveido, bet jāatrod tāds materiāls, lai vienlīdz labi skanētu gan košu mūziku, gan klasiskā mūzika, gan popmūzika – tāds ir Vācijas akustiku secinājums par

mūzikālās gradācijas robežām Mežaparkā. Firms *Muller-BBM* eksperti atzinuši, ka šis ir interesants projekts, kurā uzaicināti konsultēt par akustikas kvalitāti. Viņu secinājums ir Rīgai glaimojošs un intriģējošs atrast tādu materiālu estrādes gliemežvāka formas pārsegumam jeb membrānai, lai tas apmierinātu dažādu mūzikas žanru gardēžus. Pagaidām nevar pateikt, kāds tas būs. Membrānas materiāls vispirms jātestē laboratorijā, lai saprastu tā uzvedību, un tādas iespējas Rīgā ir. Kordirģents Romāns Vanags priecājas, ka notiek profesionāla saruna par skatuves aprīkojumu, jo kvalitatīvs skanējums nepieciešams ne tikai mūziķiem, izpildītājiem, koristiem, bet arī klausītājiem.

***

Gidons Krēmers uzstāsies Barišņikova Mākslas centrā Ņujorkā

1. novembrī viens no slavenākajiem Latvijas un Vācijas vijolniekiem un diriģentiem, jauniešu kamerkoļa *Kremerata* dibinātājs un māksliniecisks vadītājs Gidons Krēmers uzstāsies Barišņikova Mākslas centrā (*Baryshnikov Arts Center*), Ņujorkā.

Gidons Krēmers

***

Piemineklis baletdejoņajam un choreografam Alfrēdam Spuram

7. augustā Rīgā I Meža kapos, Alfrēdu dienā, atklāja pieminekli baletdejoņajam, choreografam un Tautas deju ansambļa *Dancis* bijušajam māksliniecisķajam vadītājam Alfrēdam Spuram.

Pieminekli Alfrēdam Spuram veidojis tēlnieks Ivars Miķelsons. Tas ataino Spuras divas mūža milestības – baletu un tautasdeju. Piemineklis tapis par A. Spuras laika deju deju un viņa talanta cienītāju ziedojumiem.

Alfrēds Spura, izcils Latvijas Nacionālā baleta mākslinieks, vadīja Latvijas Universitātes Tautas deju ansambli *Dancis* no 1968. līdz 1985. gadam. Viņš *Dancim* deva dvēseliski dziļas un unikālas dejas: "Zemes bērni", "Atmoda", "Metēņu polka", "Es par bēdu nebēdāju", "Spēlējiet, spēlmaņi", "Es nenācu šai vietā", "Manai Dzimtenei" un citas. Alfrēds Spura bija Deju svētku virsvadītājs, vēlāk – goda virsvadītājs.

Ziņas sakopojis P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Telavivas krievvalodīgajā portālā *vesty.co.il* ārsts un rakstnieks Michails Knižniks paudis savu neapmierinātību ar to, ka š. g. jūlijā Izraēlas parlaments apstiprinājis likumu, kas nosaka, ka 9. maijs ir viens no valsts svētkiem Izraēlā.

Šai gadījumā, liek saprast M. Knižniks, teiciens "labāk vēlu nekā nekad" neder, jo visjaunākajiem veterāniem – 1925. gadā dzimušajiem – jau pārkāpts 90 gadu sliekšnis, un viņu palicis ļoti maz.

Mihails Knižniks uzsver: "Visa pasaule uzvaru Otrajā pasaules karā svin 8. maijā, kad tika parakstīts kapitulācijas akts. Devīto maiju svin Krievija, uzvēlusi sev uz muguras vēl vienu Staļina izgudrojumu, stūrgalvīgi nevēloties šķirties no Tiflissas seminārista mantojuma."

Ceturtdaļgadsimta gaitā, turpina autors, mainījušies paši šie svētki. Notiek istas fanātisma orgijas, jaunatne NKVD uniformās, sauklis "Varam atkārtot", trākie motociklisti, kas drāžas

pāri robežām – visam tam maz kopīga ar "svētkiem ar asarām acīs" (padomju pēckara dziesma – F.G.). Tagadējā Krievijas valsts pārvērtusi svētkus par iegānu demonstrēt muskuļu spēku un draudēt pasaulei.

Krievija, raksta Knižniks, "ir ne tikai manas valodas zeme, Čehova zeme, bet arī visai bīstama, neprognozējama valsts. Kāpēc gan mums šodien demonstratīvi jāapvienojas ar valsti, kuŗas solī attiecībā uz Izraēlu man nepatīk?"

Kad 9. maijs Izraēlā vēl nebija valsts svētki, Izraēlas pilsētu ielās ne pārāk raiti soļoja sirmgalvji, tērpušies pavisam jaunās zaldātu uniformās. Tā bija viņu privāta lieta. "Mūsu pienākums bija apliecināt viņiem savu mīlestību un pateicību", raksta Mihails Knižniks, "un neapvaicāties, no kuŗienes viņu galifē bikses un *gimnastjorkas* (kareivju virskrekli – F.G.). Bet pašiem sev mums šie jautājumi jāuzdod. Atvests iecelotāju koferos? Nopirkts? Pasūtīts caur internetu? Kaut kā netica-

mi. (..) Tātad to kāds izdāļājis, tātad kāds piešķir šiem gājieniem vēlamo nozīmi, neskopodamies ar naudu. Kāds atved Georgija lentītes (..) Un tagad šī citas valsts iejaukšanās mūsu dzīvē tiks ar likumu nostiprināta."

Timekli, kā jau bija sagaidāms, bija lasāmi komentāri, kas nikni šaustīja Knižniku, bet bija arī ne mazums tādu, kas viņa viedoklim pievienojās.

Arī es tam pilnībā piekritu...

KĀRLIS STREIPS

Amerikas Savienoto Valstu viceprezidents Maiks Pens pagājušajā nedēļā viesojās Igaunijā, Gruzijā un Melnkalnē. Gruzīniem viesis apliecināja, ka Amerika turpina nosodīt to, ka Krievija joprojām okupē daļu no minētās valsts, kā arī to, ka Vašingtona ir kopā ar Tbilisi centienos izrauties no lielā kaimiņa ķētnām. Melnkalnieši, savukārt, no M. Pensa saņēma apgalvojumu, ka Rietumu Balkānu valstu nākotne ir saistāma ar Rietumiem, viņš pieminēja apstākli, ka Krievija nesēn it kā mēģināja Melnkalnē sarīkot valsts apvērsumu, lai novērstu minētās valsts iestāšanos NATO. Kā zināms, Melnkalne ir viena no sešām (septiņām, ja pieskaita ne visur pasaulē atzīto Kosovu) valstīm, kādas tika izveidotas pēc bijušās Dienvidslāvijas sabrukuma pagājušā gadsimta 90. gados. Vistālāk Rietumu integrācijā tikušas Chorvātija un Slovēnija, tās abas ir Eiropas Savienības un NATO dalībvalstis. Melnkalne par NATO dalībvalsti tapa šā gada jūnijā, taču tā vēl nav Eiropas Savienībā.

Mums, latviešiem, protams, būtiskākais ir tas, ko Amerikas viceprezidents pateica Tallinā. Konkrēti: "Šodien nav lielāku draudu par agresijas rēģu no jūsu neprognozējamā kaimiņa Austrumos. Krievija turpina meklēt iespējas mainīt starptautiskās robežas ar spēku, graut suverēnu valstu demokrātijas un šķelt Eiropas brīvās nācijas, nostādot tās vienu pret otru. Stipra un vienota NATO šodien ir nepieciešama vairāk nekā jebkad kopš komunisma sabrukuma pirms ceturtdaļgadsimta. Amerikas Savienotās Valstis noraida jebkādas mēģinājumus lietot spēku, draudus, iebiedēšanu vai ļaunprātīgu ietekmēšanu, kas vērsta pret Baltijas valstīm vai pret jebkuŗu no mūsu līguma sabiedrotajiem, un stingri turas pie mūsu 5. panta kolektīvās aizsardzības solījuma, ka uzbrukums vienam no mums ir uzbrukums mums visiem."

Tie nav tikai vārdi. Jau esam informējuši, ka šovasar mūsu valstī ieradās liels kontingents NATO kuŗavīru, komandas funkcijas veic kanadieši, kuŗi, starp citu, Latvijā ieradušies ar slidām un hokeja ekipējumu, cer ziemas mēnešos vismaz pāris reizi uzspēlēt. Būs interesanti – latviešiem arī hokejs patīk. Taču galvenais, protams, ir tas, ka šis spēks veic atturēšanas funkcijas, ja nu kaimiņiem uznāktu nīze mazliet pabīkstīt mūsu drošību un suverēnitāti. Kā zināms, jau daudzu gadu garumā Baltijas valstu gaisa telpu monitorē NATO gaisa spēki no dažādām dalībvalstīm, teju vai katru dienu

to lidmašīnām jāpaceļas, jo Krievija bezkaunīgā kārtā turpina taranēt mūsu (un ne tikai mūsu) gaisa telpu un robežas. Nekādi nevaru saprast, kāpēc Latvijā joprojām ir "gudrinieki", kuŗi uzskata, ka būtu labāk, ja Latvija nebūtu NATO...

Amerikas viceprezidenta teiktais Igaunijā bija sevišķi svarīgs, ņemot vērā to, kas patlaban saimnieko Baltajā namā. Lasītāji atcerēsies, ka priekšvēlēšanu kampaņas laikā Donalds Tramps, starp citu, paziņoja arī, ka NATO ir novecojis jēdziens un Amerika uzņemas pārāk lielu aizsardzības lomu pasaulē. Turklāt dalīb-

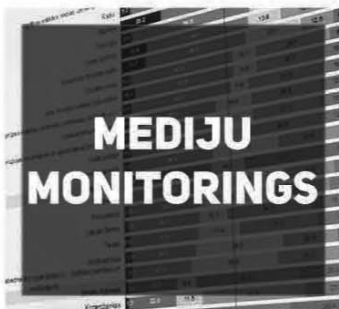
valstis ne vienmēr maksā savu pienācīgo daļu, paliekot Amerikai parādā. Te piebildīšu, ka ne visām NATO dalībvalstīm ir vienāda rocība, turklāt, ja arī katra valsts nūdien izdos norunātos divus procentus no iekšzemes kopprodukta, vienalga mazās valstis, tādas kā Baltijas valstis, maksās krietni mazāk nekā, piemēram, Vācija un Lielbritānija. Taisnības labad gan jāmin, ka, būdams Eiropā, Tramps savā uzrunā apliecināja, ka Amerika atbalsta NATO līguma 5. pantu.

Jāteic gan arī, ka ik reizi, kad Donalds Tramps nāk klajā ar kādu no saviem piepešajiem pa-

ziņojumiem, to pēc tam kādam nākas satīrīt. Tieši tā brīžiem izskatās arī viceprezidenta Pensa vizīte Igaunijā – neraugoties uz to, ko kuŗo reizi pasaka prezidents, Amerikas valsts turpina saprast, kas ir NATO un kādas ir tiesības un pienākumi tās dalībvalstīm.

Un visbeidzot – nu mēs visi zinām, ka pērn Krievija Amerikas vēlēšanās iejaucās plaši un efektīvi. Amerikas pilsoņiem nākamās nacionālās vēlēšanas būs pēc gandrīz 15 mēnešiem, un viņi noteikti negribēs dzīvot tādā valstī, kuŗā Krievija atkal var iejaukties.

Netīrumu satīrīšana

 LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

EDUARDS
SILKALNS

Ir divas Eslingenas. Viena ir mazpilsēta Bādenes – Virtembergas pavalstī Vācijā, netālu no Štutgartes. 1940. gadu otrā pusē šai Eslingenā izveidojās ap 6000 cilvēku stipra patvēruma vieta bēgļiem no Latvijas. Otra Eslingena ir nosaukums mūsu gadsimta pašā sākumā tapušai dziesmuspēlei, kas ar izcilām sekmēm rādīta vispirms ASV, tad atkārtoti Latvijā, pirms pusgada arī Austrālijā. Dziesmuspēles vārds laikam būtu rakstāms pēdējās, kamēr pilsētai pēdīnu nevajag. Nupat jūnijā “Eslingena” ar Eslingenu sastapās, kad “Eslingena” tika izrādīta prāvam latviešu un cittautiešu skaitam, kas Eslingenā bija ieradies,

lai svinētu 70. gadadienu kopš tur notikušajiem Dziesmu svētkiem.

Mūsu laikrakstiem *Laiks* un *Brīvā Latvija* tuvinātais apgāds ar šo laikrakstu un vēl Latviešu kultūras biedrības *Saimē* atbalstu šīs pašas 70 gadu senās pagātnes atceres sakarā izdeva nelielu brošūtu, bet saistošu un daudziem senienu fotoattēliem apgādātu grāmatu, kur, tāpat kā jūnijā dzīvē “Eslingena” sastopas ar Eslingenu. Apmēram pirmā grāmatas trešdaļa veltīta “Eslingenai”: stāstījumiem par tās tapšanu, plašākai intervijai ar vienu no teksta autoriem, nesen aizsaulē aizgājušo Albertu Legzdiņu (otrs autors bija Andris Ritmanis, bet mūzikas autore viņa meita Lolita Ritmane), teātra vērtētāju atsauksmēm par izrādēm.

Apzinoties, cik mīļš un tuvs ir “Eslingenas” temats visiem mūsdienu sirmgalviem, kas vēl paši atceras Otrā pasaules kara bēgļu nometnes, kaut toreiz vēl mamām bieži pie rokas staigādami, izrāžu vērtētāji uzmanījušies, lai viņiem neizteiktos starp slavas vārdiem arī kas negatīvi kritisks. Citiem tik tuvo un mīlo, gluži kā svētumu, taču neklājas pulgot, vai ne? Kad Silvija Freinberga liek aizgrābtajam lasītājam saaušties par tādu teikuma sākumu kā “Var dažādi izjust un vērtēt izrādi”, tā tūlīt seko teikuma pavērsiens uz pozitīvo pusi: “tomēr nenoliedza-

ma vērtība ir pašai uzveduma temai” utt. (43. lpp.) Kad Viktors Hausmanis uzdrošinājies pateikt, ka “par izrādes saturisko vērtību var diskutēt”, tā tūdaļ seko vārdi: “tomēr tā aizrauj un saviļņo” utt. (49.)

Veselus trīs rakstus par Eslingenas bēgļu nometni sniegusi vēlāk uz Brazīliju izceļojusi Zīnta Mekša Kūlīte. Viņa Eslingenā bijusi vēl tikai pamatskolniece un, kaut rakstīdama daudzu gadu desmitus vēlāk, prot pieredzēto izstāstīt bērnišķīgi eklektiski, dabiski, nemāksloti. Svarīgais, nopietnais mijas ar dzīves sīkumiem. Te pastāstīts par skolasbiedra noslikšanu un bērēm, te jau par to, kā tad, kad archibīskaps Grīnbergs nācis ciemos, mamma viņam cepusi pīrāgus bez sīpoliem, jo augstais garīdznieks sīpolus neēdis.

Ar neatslābušu interesi izēdies cauri garākas rakstītāju rindas stiliem, gaumēm un prioritātēm, nonāku 148. lappusē pie Feliksa Krusas 1947. gada Dziesmu svētkiem veltīta raksta *Latviešu Zinās*:

Dziedāsim atkal par mūžam zila-jiem Latvijas kalniem, par balta-jiem padēbešiem, kuŗiem vēlētos līdzī šķriet, un par tautas senatni, kas laistās burvīgā gaismā...

Kā sauksim to: par patosu? par sentimentu? Lappuses apakšā atēlā skatāma Eslingena ziemā ar neaizsalušu Nekāras upi vai kādiem citiem ūdeņiem un ar pavisam niecīgu sniegu devu apkār-

tējos kokos. Un man tūdaļ gribas aizņemties Margaritas Kovaļevskas 1977. gadā izdotā atmiņu un stāstu krājuma *Sentiments un mazliet sniega* nosaukumu un likt to šo rindu virsrakstā. Tomēr īpaši trāpīgs virsraksts vienai grāmatas lappusei nenozīmē, ka tas tikpat labi raksturo visu grāmatu. Tāpēc ar maigu klimatu apveltītās Eslingenas nedaudzo sniegu apmainu pret smaidu.

Un ko domājat, smaidīgākais raksts iznācis emeritētajam archibīskapam Elmāram Ernstam Rozītim, kuŗš, būdams dzimis 1948. gadā, Eslingenas ziedu laikus apzinīgi vairs nepiedzīvoja, bet kas viņa dzimtajā pilsētā pēc lielā izceļošanas viņa vēl aizķērušos un palikušos latviešus atceras un var par viņiem pastāstīt. Prominentākais no visiem, protams, bija jau minētais archibīskaps Teodors Grīnbergs, kas dažreiz ticis saukts par “arķīti”. Viņš dzīvojis Rozišu ģimenei blakustrepēs. E. E. Rozītis stāsta: “Viņam ne vienmēr gāja viegli. Par neprecēšanos Dievs viņu esot pārbaudījis ar trim dāmām reizē: ar radīnieci, ar mācītāja atraitni – priekšlasītāju un ar saimnieci Mariju, kuŗa man bija tā vismīlākā un par kuŗas kafiju sapņoju vēl tagad. Reiz dzirdēju radīnieci saucam no pagalma: “Teodor, viņas mani nelaiž iekšā!” (108.)

Rozītis kā ar savu personību

satiksmē ar cilvēkiem, tā ar savām vieglajām rakstu rindām izklīdē dažkārt ieskistējušos aizspriedumus, it kā garīdznieki būtu caurcaurim nopietni cilvēki, kas humoru nepazīst.

Atmiņas par Eslingenu ir no dažādiem avotiem salasīts rakstu krājums. Tā kā tas nav ne akadēmisks, ne definitīvs izdevums, nav pamata sagaidīt, ka visiem rakstiem būs uzrādīti bibliografiskie dati par to pirmpublicējumu. Lai pilnveidotu ainu par dzīvi bēgļu laika Eslingenā, pēdējās 30 lappusēs ievietoti rakstu fragmenti no tā laika *Latviešu Zinām*.

Grāmatas pasītes lappusē lasām: “Respektējot autorus un vēsturisko īstenību, grāmatā lietota t. s. Endzelina pareizrakstība.” Ka teicamā apņemšanās ne tik konsekventi ieturēta, liecina kaut vai pāris pirmās rindkopas 33. lappusē.

Ja cienijamas grāmatas var šķirot gan gudrās, gan mīlās, tad šī noteikti ietilpst mīlo kategorijā vismaz divām cilvēku grupām: tiem, kas paši reiz dzīvojuši kādā 1940. gadu bēgļu nometnē Vācijā, ne obligāti Eslingenā vien, un tiem, kas jaunākos laikos ar baudu skatījušies mūziklu “Eslingena”. Uz viņiem grāmata izstaros kaut ko līdzīgu tai “iekšējai gaismai”, par kādu runā 94. lappusē citētais slavenais austriešu rakstnieks Stefans Cveigs.

AICINĀM PIEDALĪTIES!

Akcijā “Top Latvijas Likteņdārzs. Stāsti par vectēviem” saiziedoti 50 045 eiro

Šā gada Latvijas Televīzijas, Kokneses fonda un laikraksta *Latvijas Avīze* ziedojumu akcijā no jūnija sākuma līdz 31. jūlijam *Likteņdārza* darbu turpināšanai savākta šī iespaidīgā naudas summa. Paldies ikvienam, kuŗš sniedza savu artavu vai dalījās ar stāstiem par saviem vectēviem!

Kokneses fonda valdes priekšsēde Valda Auziņa: “Cilvēku atbalsts vēlreiz apliecina, cik nozīmīga *Likteņdārza* ideja ir daudziem Latvijas iedzīvotājiem un latviešiem visā plašajā pasaulē. Šogad *Likteņdārzā* plānots vēl daudz darbu un pasākumu – turpināsim daudzfunkcionālās sabiedriskās ēkas, Lielā kalna būvniecības un draugu alejas bruģēšanas darbus, ar Rotari klubu atbalstu izbūvēsim vienu no amfiteātra tiltiem. *Likteņdārza* svinīgais atklāšanas sarīkojums iecerēts Latvijas simtgades svētku laikā – nākamajā gadā, taču dārzs arī turpmāk būs jāuztur un jāattīsta par skaistu vietu, kur pulcēties gan atceres, gan svētku dienās, kur doties pastaigās ar ģimenēm un ko rādīt mūsu zemes viesiem.”

Šogad akcijas laikā pirmo reizi bija iespēja ziedot ar *Mobilly* telefonā. Tradicionāli darbojās zie-

dojumu tālrunis, un cilvēki izmantoja iespējas ziedot uz norēķinu kontu *PayPal* un arī *Likteņdārzā* uz vietas. Šajā laikā *Likteņdārza* draugu alejai *www.draugiem.lv* tika reģistrēti arī 1 318 bruģakmeņi, kas veido ap trīs metrus no ceļa.

Šovasar ar AS *Latvijas Gāze*, *Lattelecom*, *Samsung Electronics* *Baltics* un Jaunrades fonda atbalstu tika atklāta pirmā digitālā *Likteņdārza* ekspozīcija “Liktens gāte”. To veido 12 simboliskas informāтивas pieturas, kas stāsta par nozīmīgākajiem Latvijas vēs-

tures notikumiem 20. gadsimtā. Pateicoties modernajām tehnoloģijām un digitālajai ekspozīcijai, *Likteņdārzs* kļuvis vēl draudzīgāks tā apmeklētājiem. Plašākam priekšstatam attiecīgo vēstures notikumus papildina cilvēku dzīvesstāsti, kas iepazīstami mobilajās ierīcēs.

Nozīmīgu atbalstu sniegusi *Lattelecom*, dāvinot *WiFi* ierīkošanu *Likteņdārza* un “Liktens gātes” ekspozīcijas teritorijā. Sobrīd ikvienam dārza apmeklētājam ir pieejams bezmaksas internets bez datu apjoma iero-

bežojuma, kas ļaus interaktīvā veidā iepazīt “Liktens gātes” vēstures un stāstu materiālus.

Akciju “Top Latvijas Likteņdārzs. Stāsti par vectēviem” atbalstīja arī portāls *www.draugiem.lv* un Radio *pieci.lv*.

Aicinām Likteņdārzu atbalstīt arī turpmāk, ziedojot uz Kokneses fonda norēķinu kontu.

Reģistrācijas numurs:

40008092535,

Konts:

LV10UNLA0050006878844,

AS “SEB banka”

Vai, izmantojot *PayPal* mājaslapā *www.likteendarzs.lv*, kā arī

pasūtīnot bruģakmeni ar savu vārdu, uzvārdu vai bez tā *www.draugiem.lv/likteendarzs*. Būsim pateicīgi par ikvienu sniegto ieguldījumu darba (talkas, cita veida palīdzība) vai materiālu (zeme, akmeņi) veidā.

Aicinām uz sarīkojumiem Likteņdārzā š. g. 9. septembrī “Ābolu ballē” un 18. novembrī uz saulrieta sagaidīšanu Likteņdārza amfiteātrī.

Papildu informācija:

Valda Auziņa, +371 29476146, e-pasts: valda.auzina@kokneses-fonds.lv

Polītiskais privātbizness – Latvijas valsts

Jaunās konservatīvās partijas Rīgas domes deputāte Juta Striķe par politisko krīzi, "oligarchu sarunām" un valsts nozagšanu intervijā Sallijai Benfeldei

OTRĀ SARUNA (Pirmā saruna nr. 28)

No jūsu sacītā var secināt, ka prokurātūra labi visu zināja un nav tā, ka kriminālprocesā nekā, izņemot sarunu, nav bijis?

Protams, var neko nelasīt, var klausīties un neko nedzirdēt. Ir tā saukta pirmstiesas izmeklēšana, kas notiek līdz tiesai, un atbildību nevar un nedrīkst skaldīt pa daļām. Tam visam, kas notiek pirms tiesas, jānotiek kopīgā darbā.

Ir neliels epizods, tā saukta Dūklava lieta. Izlasot to, kas bija publicēts, jāsecina – vai nu zempkopības ministrs mēģinājis sarunāt sev pastarpināti piederības zemes izdevīgu pārdošanu, vai arī viņš to apsolījis kādiem saviem paziņām. Jebkurā gadījumā tā izskatās pēc dienesta stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas, un jautājums – vai tiešām to nebija iespējams noskaidrot?

Sarunu bija daudz, gandrīz visas bija, ja tā var sacīt, šmucīgas. Mani atlauda 2013. gada beigās, pirms četriem gadiem, tādēļ godīgi jāteic, ka visas sarunas neatceros un nevaru tagad droši pateikt, kas un ko tobrīd bija pārbaudījis. Izmeklēšanas bremsēšana notika jau no paša sākuma. Mēs sākumā koncentrējāmies uz lielajiem epizodiem – *air-Baltic*, Brīvosta, Mediju nams, bet jāpārbauda bija viss. Vai tas tika izdarīts, nezinau, bet mēs visas savas darbības centāmies saskaņot ar prokuroru. Jebkurā gadījumā prokurors var pateikt, kas tika un kas netika pārbaudīts. Runājot par Dūklava epizodu, piekritu, ka ir tikai divi varianti – vai nu zeme piederēja viņam, vai viņš uzņēmās starpnieka lomu.

Šķiet, ka Latvijā nav daudz ekspertu finanšu un saimnieciskajos jautājumos, kuri nav saistīti ar kādu politiski ekonomisko spēku. Vai KNAB neaicināja ārzemju ekspertus konsultēt un palīdzēt ar padomiem, piemēram, "oligarchu sarunu" izmeklēšanas laikā?

Protams, mums vajadzēja mācīties. Lai mēs gūtu labāku pieredzi un praksi, mēs bijām par to, ka Latvijai jāiestājas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā OECD (*Organisation for Economic Cooperation and Development* – OECD), lai mēs pievienotos Pretkorupcijas konvencijai. Augstas klases eksperti ir Šveicē, Norvēģijā, Anglijā, ASV, pēdējā laikā arī Vācijā, viņi spēj pierādīt kukuļošanu, naudas atmazgāšanu, un, protams, Latvijā tādas pieredzes nav. Kad mēs izmeklējām tā saucamo *digitālgeitu* un ģenerālprokurors bija Maizītis, viņš ļoti aktīvi piedalījās, saistījās ar citu valstu ģenerālprokuroriem, organizēja mācības gan KNAB darbiniekiem, gan prokuroriem, lai būtu vienota izpratne par šiem jautājumiem. Ne tikai KNAB, arī prokuroriem un tiesnešiem jāsaprot šīs lietas. Lai to apgūtu, ir jābūt kopīgai gribai to darīt. Nezinau, vai pie vainas ir tas, ka ģenerālprokurors Kalnmeiers, kā izskatās, nerunā angļu valodā, vai arī viņu šie jautājumi neinte-

resē, bet 2-3 gadu laikā viņš nebija ne uz vienu OECD sēdi, kuŗas apmeklēja citu valstu ģenerālprokurori. Oligarchu lietā viņš arī ne reizi nav sacījis, ka sazināsies ar kādu citu valsti, lai konsultētos. Viens no progresīvākajiem starptautiskajiem pretkorupcijas dokumentiem ir Anglijā, un mēs, cik nu spējam, prasījām viņu ekspertu viedokli un konsultācijas – arī kukuļošanas lietās. Kukulis ne vienmēr ir nauda, kukulis var būt arī darījums. Angļi skaidroja, ka arī mūsu likumā, pateicoties OECD, ir šī norma, bet ar to ir par maz, ja prokurātūra pasaka, ka tas nav kukulis. Varējām pricāties, ka mums ir taisnība un pieminēt savus ārzemju ekspertus,

bet jēgas tam nebija. Bija OECD vadlīnijas un atzinumi, bet ģenerālprokuratūra to neuzskatīja par saistošu. Ar vārdu sakot, ģenerālprokurātūra neņēma vērā ne Rietumu praksi, ne atziņas. Ģenerālprokuroram un arī vairākiem citiem prokuroriem bija maz intereses par to, kā strādā attīstītajās Rietumu valstīs, kā notiek izmeklēšana, kas tiek uzskatīts par pierādījumu. Manuprāt, Kalnmeiera vadībā ģenerālprokuratūra ir zaudējusi prietumniecisko virzību.

Izskatās, ka mums reizēm ir grūti ar likumu lasīšanu – piemēram, pēc "oligarchu sarunu" publicēšanas izskanēja viedoklis, ka mums taču likumā nemaz nav termina "valsts nozagšana", tādēļ par to lietu nemaz nevar ierosināt. Varbūt vajag šo jēdzienu ierakstīt likumā, ka kukuļošana, dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un tamlīdzīgi ir valsts nozagšana?

Tas ir mēģinājums novirzīt sarunu citā gultnē vai attaisnošanās. Mums ir, piemēram, likumā rakstīts par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu ne tikai mantkārtīgos nolūkos, bet arī personisku motīvu dēļ, kas var būt arī ar politisku raksturu, un to var izmantot gan premjermministrs, gan ministrs, lai gūtu kādu labumu. Ir tāds rietumnieciskais jēdziens – strādāt proaktīvi. Protī, nevis gaidīt iesniegumu, bet apzināties, kur amatpersonas var nodarīt lielāku ļaunumu, bet tas mūsu prokuratūrai nav vajadzīgs. Ne reizi vien ir dzirdēts –

mēs neesam vēl saņēmuši iesniegumu, neko vēl nedarīsim. Tas ir aizpagājušais gadsimts. Tā valsts nozagšanu nevar atklāt.

Lai sarunas ierakstītu, toreiz tika ieguldīts liels darbs, bija gan risks, gan negulētas nakts. Gribētos, lai iestādes joprojām spētu fiksēt tādas lietas un, ja vajadzīgs, ierakstīt arī kādas sarunas, tad arī būtu, ko izmeklēt. Man ir bažas, ka, kritoties izmeklēšanas kvalitātei, izmeklētāji nespēj noteikt, nedz kur tādas sarunas par valsts "sakārtošanu" notiek, nedz tās ierakstīt, nedz arī pārliecināt prokurorus un tiesnešus, ka tas ir darbs, kas jā dara. KNAB tika izveidots ne jau dažu robežsargu vai policistu dēļ, kurus

māju, ka jaunajam KNAB priekšniekam dažās dienās ar visu nebija iespējams iepazīties, turklāt Straumes kungs bija vispirms runājis ar ģenerālprokuroru un vairāk vai mazāk atstājēja viņa viedokli. Lai kam ejot, manuprāt, KNAB vadītājs iepazīsies ar visiem kriminālprocesa materiāliem un tad jau redzēsīm, kas būs tālāk. Pārbaudes vairākos epizodos jau ir sāktas.

Jūsu partija rīkoja tautas sapulci pie Prezidenta pils, sanākušie cilvēki bija ļoti neapmierināti ar Prezidenta nostāju, jo izskatījās, ka Prezidents laipo starp tautu un pie varas esošajiem. Ko partija plāno tālāk darīt? Vai var paļauties uz to, vai notiks un kas notiks

projām tiek uzskatīts, ka latvieši ir zemnieku tauta.

Zaļo un zemnieku savienības vēlētais tagad var redzēt, ka, balsojot par Lembergu, vienlaikus viņš balso arī par *Saskaņu*. Vai vēlētajai to patiešām gribēs ieraudzīt un saprast, nezinau. Vai tiešām jebkuŗš it kā "zemnieks" ir tas, par kuŗu balso? Vai par kādu ir jābalso arī tad, ja viņš, piemēram, atbalsta Putina uzskatus, bet ir "zemnieks"?

Ziniet. *Saskaņa* joprojām nav anulējusi līgumu ar Putina partiju *Vienotā Krievija*, un tas, manuprāt, kļūst aizvien bīstamāk, jo varas agresija Krievijā pēdējā laikā pieaug. Tiek apcietināti opozicionāri, cilvēki tiek izsekoti un nogalināti citās valstīs tikai tādēļ, ka iebilst Putina nostājai daudzos jautājumos. *Saskaņai* tas acimredzot šķiet normāli un nekas nav iebilstams pret sava partnera rīcību. Ir sarkanās līnijas, kuŗas nedrīkst pārkāpt. Vai sadarbība ar Putina partiju nozīmē, ka tiek atzīta Krimas okupācija? Kāda okupācija tad vēl tiks atzīta? Ar agresoru un okupantu nedrīkst sadarboties, un nekāds izdevīgums saimnieciskos darījumos nevar būt iemesls, lai draudzētos.

Atgriežoties pie jautājuma par jūsu partijas rīcību, saistībā ar "oligarchu sarunām" – vai jūsu partija rīkos vēl kādu tautas sapulci vai protestus?

Mēs lemsim, ko darīt tālāk, acimredzot būs jārikojas, jo tas, kas notiek, izskatās pavisam slikti.

Pirms vēlēšanām par Rīgas domi sacijāt – mēs nākam! Esat ievēlēti, bet kopā ar pārējiem *Saskaņas* un *Amerika* partijas pretiniekiem palikāt opozīcijā. Vai mazākums var Rīgā kaut ko mainīt?

Mēs sākām ar vērsanos Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā par Ušakova rīcību, samazinot opozīcijas pārstāvību domes komitejās. Tā ir patvaļa un nelikumība. Ministrija ir atzinusi, ka lēmums ir prettiesisks. Paskatīsimies, vai Nacionālā apvienība, kas vada šo ministriju, ies tālāk un rīkosies.

Opozīcijā esam vienojušies par kopīgiem lēmumiem un balsojumiem, esam sadalījuši jautājumus, ar kuŗiem katra partija nodarbosies. Jaunievēlētais domes darbs ir sācies nesen, jūtam nervozitāti no Ušakova un *Amerika* puses, viņi vairs nav tik droši, ka var darīt, ko grib, kā bija iepriekšējā sasaukumā. Izskatās, ka jau tiek rūpīgi apsvērts, kuŗus "projektus" bīdīt un kuŗus tomēr apturēt. Tagad Ušakovs ir spiests pats piedalīties komiteju sēdēs, jo citādi var pietrūkt balsu vairākuma. Mums ir lieli plāni, mēs zinām, kā var iegūt skaitļus un faktus, kas no mums tiek slēpti un nekad opozīcijai, daļēji pat Valsts kontrolei, nav bijuši pieejami. Jebkuŗā gadījumā, tas nebūs ne viegli un vienkārši, ne ātri. Bet mums ir apņēmība strādāt, mums palīdzēs arī pārējie partijas biedri, kuŗi nav Rīgas domes deputāti un kuŗu zināšanas un pieredze var noderēt. Mums partijā veidojas darba grupas, lai mēs nebūtu "vientuļie deputāti". Ir jā dara!

var piekert ar kukuli piecu eiro apjomā par kaut kādiem sīkumiem. KNAB tika izveidots, lai cīnītos ar valsts nozagšanu. Ir jābūt vēlmei to darīt, un man šķiet, ka prokuratūrai tās nav.

OECD un Eiropas Savienība savulaik ir izpētījusi mūsu Krimināllikumu un skaidri norādījusi, kas ir jā dara. Mēs esam šo likumu labojuši, esam ieviesuši juridiskās personas atbildību, atliek vien strādāt, bet... Kaut vai tā, manuprāt, briesmīgā lieta Rīgas apgabaltiesā par tiesnesi, kuŗa ņēma kukuļus. Ar tiesnesi tika noslēgta vienošanās, un viņa samaksāja naudas sodu, kas bija mazāks par kukuli. Vai arī tas neliecina, ka nav vēlmes cīnīties ar valsts nozagšanu, ar tiesu varas korupciju? KNAB ir izdevies atklāt ne vienu vien lietu saistībā ar tiesnešiem. Kur tās ir palikušas, ar ko tās ir beigušās? Ja tiesnesis saņem naudas sodu par korupciju, tad kā mēs par tādu pašu noziegumu policistu varam likt cietumā?!

Tātad atliek secināt, ka ir darīts viss, lai, "oligarchu sarunām" nonākot prokuratūrā, izrādītos, ka tiesā ar tām nekas nav darāms? Tagadējais KNAB vadītājs Jēkabs Straume gan ir sācis pārbaudes vairākos epizodos, bet viņš arī ir sacījis, ka ar to, kas tika nodots prokuratūrai, tiešām nekas nav pasākams.

Piemēram, epizods par Mediju namu tika nodots prokuratūrai apsūdzības celšanai, jo KNAB uzskatīja, ka pierādījumu pietiek. Prokuratūra šo epizodu izbeidza. Do-

Saeimā un Prezidenta pili?

Tautas sapulci sarīkojām tādēļ, ka cilvēki jautāja, kāpēc mēs neko nedarām, jūtam zināmu atbildību par to. Vērojot to, kas notiek, redzot, ka arī Nacionālās apvienības līderi un biedri pat baidās pieminēt kādus uzvārdus, ka Saeimā vairās pat pieminēt Lemberga uzvārdu, ka neviens par ģenerālprokuroru nebilst ne kritiska vārda, ir skaidrs, ka ir bail no varas sistēmas, kas ir izveidojusies un par ko liecināja Ridzenes sarunas.

Vai tas nav absurds, ka cilvēks, kuŗš tiek apsūdzēts smagos noziegumos, var kandidēt vēlēšanās un var tikt ievēlēts? Tas, protams, attiecas uz jebkuŗu pilsoni, ne jau tikai uz vienu politiķi.

Par to, kādus lēmumus pieņem Ministru kabinets, kādas personas tiek liktas amatos, lemj Koalīcijas padome. Aivars Lembergs var piedalīties Koalīcijas padomē kā līdztiesīgs lēmējs. Neviens nav pret to iebildis. Tāpēc jau mēs runājam par politisko krīzi. Daudzi politiķi ir apmierināti ar to, kas un kā notiek, viņiem pat nav kauna par to, esošā sistēma acimredzot viņus apmierina.

Līdz šim vairāk vai mazāk populārs bija viedoklis, ka Latvijā bīstama ir viena partija – proti, *Saskaņa*. Tagad sāk izskatīties, ka patiesībā ir divas bīstamas partijas – *Saskaņa* un *Zaļo un Zemnieku savienība*. Turklāt vārds "zemnieki" ļoti daudziem vēlētajiem ir gandrīz svēts, jo kopš pirmās Latvijas laikiem jo-

Ar diviem pasauli apceļojošiem Latvijas karogiem Baltijas jūrā

(Turpināts no 1. lpp.)

Tas bija karogs, kas savas gaitas sāka īsi pirms pirmā Vispasaules latviešu jaunatnes kongresa (VLJK), kam bija paredzēts notikt Berlīnē 1968. gadā, taču tā arī nenotika. 1982. gada intervijā "Jaunajā Gaitā" Rolands Lappuķe stāsta: "Savā īsajā vēsturē VLJK ir bijis latviešu jauniešu forums, kur laikmetīgi, svarīgi jautājumi pacelti plašā publikā. Kongress ir vienmēr no jauna izraisījis sabiedrības vai oficiālo iestāžu reakciju. Tā 1968. gadā VLJK kļuva par vēsturisku notikumu. Kongress bija paredzēts Berlīnē, ar to padomju iestādes nebija mierā un noraidīja visiem latviešu izcelsmes tūristiem iebraukšanas atļauju tajā pilsētā. Kongresu galu galā pārcēla uz Hannoveru, un ar

to tas bija ieguvis starptautiskās preses ievēribu. (Otrais kongress notika Londonā 1972. gadā – VL). Trešais kongress Florefā (Beļģijā) pievērsa visas latviešu sabiedrības uzmanību. Izmantojot gadījumu, kad vairāki simti jauniešu no visām pasaules malām pulcējās šajā forumā, rīkotāji organizēja pēc kongresa "Latvijas semināru" ar viesiem no Latvijas. Te izcēlās nerimstošā polemika par kultūras sakariem ar Latviju, kas nav vēl apsīkusi kopš 1975. gada. Lai gan kultūras sakaru ideja nebija jauna, to Florefā pirmo reizi pārrunāja plašākā publikā, beidzot novedot pie pirmajiem Vasaras kursiem Rīgā 1976. gadā. Apstākļi mainās un ir zīmīgi, ka šie kursi tika boikotēti 5. VLJK *Straumēnos* 1981. gadā. Ar kursu boikotu jaunieši izrā-

dīja savu neapmierinātību par vienpusīgajām kultūras izmaiņām un arī par citām starptautiskām problēmām, kurās Padomju Savienība bija iesaistīta." Ceturtais kongress starplaikā notika Viljamstaunā ASV 1978. gadā, bet vēlāki kongresi Dukī, Austrālijā (1983. g.), Kanadā (1986. g.) un pēdējais – Somijā (1989. g.). Visos kongresos plīvoja liels Latvijas karogs, kuŗa izmērus mēs varējām īsti tikai aptvert, visiem tam apkārt nostājoties un noturot rokās. Pēc kongresa Somijā karogs šķita pazudis, bet to nesen atrada skaisti izgludinātu un iesaiņotu Minsterē – tā tas 2017. gada 30. jūlijā nonāca jaunas *paaudzes* rokās (šeit vārdu *paaudze* nelietoju burtiskajā, bet pārnestajā, jauno laiku, nozīmē, jo te bija arī vairāki, kas karogu

"pazina" no agrākajiem laikiem). Man pašai tas bija emocionāls brīdis, jo piedalījies 3. VLJK Florefā, kur, kā pieminēja Kristaps Grasis – mūsu dzejnieks Jānis Peters (kuŗš bija viens no "skandalozajiem" viesiem no Latvijas) pats to turējis rokās. Atceros milzīgo karogu, kas plīvoja Florefas klosterī, bet toreiz neaptvēru tā lielumu. Nevarēju arī iedomāties, kādos apstākļos nākamā reizi "satiksos" ar šo karogu.

Te būtu zīmīgi citēt Lappuķes interviju *Jaunajā Gaitā* 1987. gadā, kad viņš stāsta par 7. VLJK Kanadā: "Liekas, ka pastāv divas noslieces jauniešu meklējumos. Ir meklējumi uz iekšpusi, uz saknēm, un ir atvēršana uz ārpusi. Tādēļ gribētos pievienoties Vairai Viķei-Freibergai, kas

kongresa ievadrunā izteicās, ka latvietis 2000. gadā būs kosmopolīts. Saprotams, tas būs latvietis, ja tikai apzināsies savas saknes." Lūk, kādus vēstījumus un vēstures atziņas šis milzīgais karogs mums atnesa pēc trīsdesmit gadiem. Jautājumi palikuši tie paši, taču veidols un izaicinājumi citi.

Kongresa dalībnieki sapulcējās ap karogu, to cieši turot rokās. Piebraucot tuvāk Rīgas ostai, skanēja Jurjānu Andreja dziesma ar Juŗa Alunāna vārdiem "Nevis slinkojot un pūstot". Man jau liekas, ka, ja kāds krastā būtu uzmanīgi ieklausījies, tas būtu dzirdējis mūsu vēstījumus: "Ja ikviens tik zemē sētu Vienu graudu veselu, Kas gan izskatīt tad spētu Zelta kviešu krājumu!"

Lepoties ne tikai ar kultūru un vidi, bet arī ar valsti

Piezīmes no Eiropas latviešu kongresa

(Turpināts no 1. lpp.)

Savā ziņā studenti ir tāds *hot topics*, kvalificēts darbaspēks, par kuŗu ir liela interese. Studenti ir tie, ar kuŗiem visās valstīs saista ekonomiku un pilsonību nākotnē, un redzu, ka citām diasporas organizācijām ir liela interese par to, ko dara studenti. Gribu arī sacīt, ka Latvija līdz šim nav mēģinājusi saprast un novērtēt Eiropas latviešu studentus kā nākotnes resursu. Visi it kā teorētiski saprot, ka vajadzētu, lai studenti iesaistās, jo viņiem, studējot ārzemēs, nav ko zaudēt, viņi ir tie, kuri, redzot problēmas, var atklāti pateikt, ka "karalis ir kails". Studenti ir atvērtāki jaunām idejām, jo, pieņemot kaut ko jaunu, viņi neriskē ar to, ka līdzšinējā dzīve var sabrukt. Man ir liels prieks, jo vismaz visās tajās diskusijās, kuŗās piedalījos, ir liela interese par jauniešu viedokli un par to, kas mēs esam un ko mēs gribam. Jaunieši, dzirdot skaistus un pareizus vārdus, var atklāti pajautāt – kāpēc man tas ir vajadzīgs? Uz šo jautājumu arī man nācies daudzreiz atbildēt, dibinot biedrību. Ar idealismu vien nepietiek, jo studentiem jāmaksā mācību maksa, jādzīvo un viņi grib saprast, kāpēc viņiem vēl būtu jāmaksā biedru nauda. Biedrība var palīdzēt viņiem attīstīties, pieaicināt ekspertus, dot to, kas viņiem vajadzīgs, un viņi uzzināja, ka tas viņiem noder. Šajā kongresā es, piemēram, gribu atrast cilvēkus, kuŗus uzaicināt pie mums, lai uzzinātu viņu pieredzi, to, kas mums noderēs. Kongresā esmu ieguvusi ļoti daudz informācijas, kuŗa man noderēs – kaut vai par to, kā Latvijā strādā NVO, vēl citas lietas, jo mūsu grupa Latvijā strādāja jau labu laiku pirms kongresa. Kā organizācijas vadī-

tāja esmu daudz ieguvusi. Protams, ir bijušas arī kādas vilšanās, jo neesmu gatava piekrist visam, ko man saka, bet tas jau ir normāli. Jebkurā gadījumā ieguvumu man ir daudz."

Ilze Atardo, Itālija, diriģente un mūzikas skolotāja, itaļu un Šveices itaļu biedrības ALISI (*Associazione lettone in italia e svizzera italiana*) pārstāve. Precējusies ar itāli, Itālijā dzīvo 2 gadus.

"Šobrīd esmu pilna laika brīvprātīgā ar mūziku saistītās lietās. Kongresā piedalos, jo pārstāvu savu biedrību un vēlos satikt citus latviešus no Itālijas, jo Itālijā vēl nav izdevies daudzus satikt un iepazīties. Kongresa dienas bijušas ļoti vērtīgas, jo nebijām tikušies ar tiem, kuŗi ir šaipus Alpiem – ELA biedri esam tikai kopš pavasara. Ļoti noderēja visa informācija, ko ieguvu darba grupās, diskusijās, priekšlasījumos, jo tas ļāva saprast, ka ne mums vienīgajiem (biedrībai) ir kādas problēmas. Mūsu pamatproblēma ir motivācija gan pieaugušajiem, gan bērniem nezaudēt piederības sajūtu, būt latviešos un palikt latviešos, kā sacīja Latvijas vēstnieks Zviedrijā. Man ir izdevies caur sociālajiem tīkliem savest kopā septiņas latvietes no Ziemeļitālijas, kuŗām ir bērni un kuŗām Mīlāna ar biedrību ir pārāk tālu. Kongress ir stiprinājis kopā būšanas sajūtu."

Ilze Paegle, Šveice, dziedātāja un mūziķe ar klasisko izglītību, Strasbūras, Freiburgas un Bāzeles latviešu diasporas ģimeņu kuŗa diriģente; dzīves draugs Šveices

italis, tādēļ Šveicē dzīvo jau gandrīz astoņus gadus.

"Vadu dažādus mūzikālus projektus, un pirms nepilna gada aktīvi cilvēki apvienojās korī "Trejzemīte" Dziesmu svētkiem un tagad isā laikā jāiemācās visas dziesmas, un cerams, ka kvalificēsimies Dziesmu svētkiem Latvijā. No kongresa galvenokārt gaidīju kontaktus, un to pārpārēm esmu ieguvusi. Gribēju arī saprast, kas ir kas un kuŗš ko dara, kuŗam var vaicāt pēc padoma. Līdz šim vairāk esmu darbojusies profesionālās mūzikas vidē, ne diasporas skoliņu un amatieru vidē, tādēļ man daudzas lietas nebija zināmas. Kongress ir brīnišķīga ideja, un, ja nākamgad vai aiznākamgad atkal būs kongress, noteikti piedalīšos."

Jānis Ķemeris, Lielbritānija; rūpnīcas strādnieks, Lielbritānijā dzīvo 8 gadus.

"Kongresā piedalos, jo gribu atrisināt svarīgu jautājumu – lai Latvijā atgrieztos pēc iespējas vairāk latviešu pensionāru, arī pats gribētu atgriezties. Problēma ir tā, ka Latvijā pensionārus apliek ar ienākuma nodokli, kuŗš man un daudziem citiem Lielbritānijā nebūtu jāmaksā. Gribēju par to informēt un pārrunāt šo jautājumu ar pēc iespējas daudziem cilvēkiem. 26 gados Latvijā un arī Lielbritānijā nopelnītā pensija Lielbritānijā man ļautu saņemt ne tikai pašvaldības apmaksātu dzīvokli, bet arī bezmaksas medicīnisko aprūpi un zāles, bet Latvijā man gan atvilks nodokļus, gan par visu būs jāmaksā, turklāt ne maza nauda. Tā ir nopietna problēma, kas daudzus atturēs no atgriešanās, vēl vairāk – var gadīties, ka bērni vai mazbērni pār-

ceļas uz Lielbritāniju pie vecākiem, ja vēl nav to izdarījuši. Latvijai tas būs nopietns zaudējums arī finanču ziņā, jo savas pensijas un algas cilvēki tērēs citās valstīs. Esmu apmierināts, esmu runājis ar daudziem cilvēkiem un domāju, ka tas ļaus šo ideju aiznest līdz publiskajai telpai."

Kristīne Lauriņa, Latvija, Zosēni; 15 gadus nodzīvojuši Francijā, Strasbūrā, nu jau trīs nedēļas kopā ar vīru francūzi pārcēlusies uz Latviju, dzīvo Vidzemē, Zosēnu pagastā, franču valodas pedagogs.

"Mēs ar vīru Zosēnos atradām savu sapņu māju. Gribam dzīvot laukos, tuvu dabai, nodarboties ar biškopību, mežu. Man patīk mācīt, 6 gadus esmu vadījis latviešu bērnu skoliņu Strasbūrā, sadarbībā ar Latviešu valodas aģentūru. Kongresā piedalos, jo gribu iepazīt jaunus cilvēkus, saprast un iepazīt vidi, kuŗu vēl nezīnu ne tikai Latvijā, bet vairāk arī sadarbību ar diasporu. Ar uzzināto un iegūto esmu ļoti apmierināts. Ja kongress būs arī nākamgad, noteikti piedalīšos."

Jāpiebilst, ka kongresā runātais un spriestais nav palicis tikai diskusijās un uz papīra. Eiropas Latviešu apvienība (ELA) jau ir aicinājusi Finanču ministriju paredzēt, ka pie diasporas pensionāru atgriešanās Latvijā tiek aizsargāts Eiropas valstīs nopelnīto pensiju neapliekamais minimums. Saskaņā ar ELA aplēsēm tas valstij IIN ieņēmumos papildus ienestu ap 0,1% no IKP, bet pirktpēja pieaugtu par 0,3 – 0,6% no IKP. Valsts šādas tiesi-

bas jau paredzējusi remigrējošajiem pensionāriem no ASV, Kanadas, Krievijas un Ukrainas.

Vēl jāteic, ka kongress ir aktualizējis jautājumu par to, ir vai nav nepieciešams Diasporas likums. Neapšaubāmi, likums nedrīkstētu dot kādas privilēģijas vieniem un diskriminēt otru jeb nostādīt aizbraukušos pret palikušajiem Latvijā. Taču jāatzīst arī, ka likumdošanas iniciatīvas tiesības lielākajām diasporas organizācijām palīdzētu risināt daudzus jautājumus, jo vērsšanās pie kādas ministrijas vai Valsts prezidenta ir viena lieta, bet tiesības iesniegt likumprojektu – jau pavisam cits limenis. Tāpat arī būtu jārisina jautājums par to, ka, iesniedzot likumprojektus, būtu jāparedz, kā tas ietekmē diasporu, jo līdz šim jautājumi ir paredzēti par finansiālo ietekmi.

Pirms kongresa ELA veiktā aptauja liecināja, ka vairums lepojas ar Latvijas tēlu pasaulē, kultūras un vides jomām, taču tādos jautājumos kā sabiedrības veselība, tiesiskums, ekonomika un plašsaziņas līdzekļi reti paūz lepmumu par sasniegto. Simtgades ceļa kartes mērķis bija apkopot konkrētas idejas diasporas un Latvijas sadarbībai, kā arī ierosmes valsts attīstībai uz otrās simtgades sliekšņā. Daudzo diskusiju un domniņu rezultātā ir izstrādāti vairāk nekā 30 uzdevumi, veidojot Latviju, ar ko lepoties. Tādēļ liels ieguvums ir Latvijas simtgades ceļa karte, lai saprotot, ka ar dziesmām un dejām vien nepietiek (jeb kā sacīja kāds runātājs kongresā: nepietiek tikai ar tautisko romantismu), zinātu, kādos vēl virzienos strādāt tālāk.

Darba latviešiem visā pasaulē ir daudz!

Vecās Fridrichštates¹ jaunie vaibsti

Jaunjelgavas novada domes priekšsēdis Guntis Libeks intervijā Ligitai Kovtunai

Pats skaistākais, acimredzams no jaunajiem vaibstiem – Jaunjelgavas centra vizītkarte – domes vēsturiskais nams, kas tagad restaurēts dižojas iekoptā parkā. Puķudobes, krāšņumkrūmi un seni koki, stilīgi soliņi ceļu malās. Uz viena piesēdis vietējo pāris cienījamus gadus un, sazīmējuši, ka tiek intervēts un fotografēts, uzrunā mani: “No teikti uzrakstiet, cik labs un krietns ir mūsu priekšsēdis! Redziet, cik mēs skaisti dzīvojam!” Kā nu ne – nupat noskatījos gaŗu un krāšņu koncertu Jaunjelgavas estrādē, kur piedalījās vietējie pašdarbnieki, kuŗu pulkā pārstēdzoši daudz bērnu un jauniešu.

Jaunjelgavas vārds pēdējos mēnešos skaļāk izskanējis arī politikas sakarā, jo Guntis Libeks bija pirmais, kas oficiāli paziņoja par izstāšanos no partijas *Vienotība*.

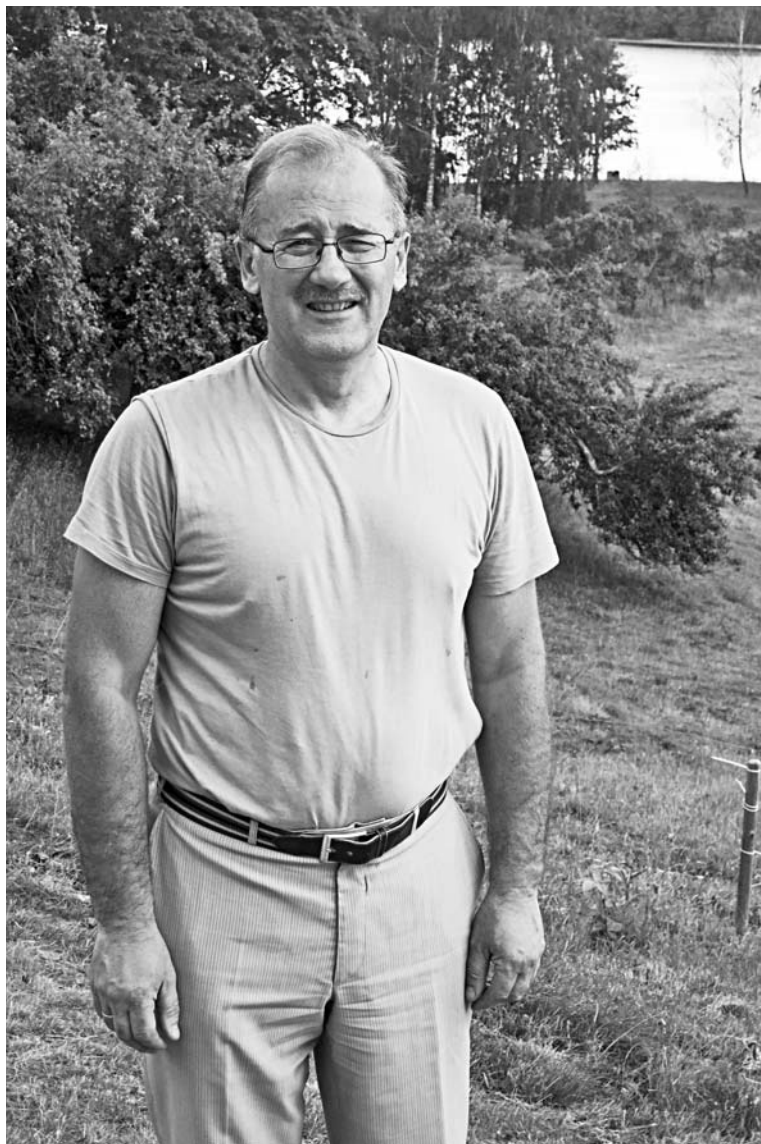
Kas bija par iemeslu?

Partijai ir jābūt domubiedru grupai, kuŗā var rēķināties ar atbalstu. Ja jau otrās valdības laikā pēc kārtas jācinās par sava novada interesēm ar *Vienotības* izglītības ministru, nejutot nekādu atbalstu partijā, tad jārikojas radikāli. Latvijas novadu karte patiešām ir raiba, 119 pašvaldību, visām savas vajadzības un problēmas, taču tajās rit ikdienas dzīve, dzīvo dzīvi cilvēki! Arī vismazākajā – Baltinavas novadā, kas burtiski ir uz izzušanas robežas, jo cilvēki brauc prom. Ar to jāreķinās, nedrīkst uzklaušīt tikai Rīgas un lielo pilsētu vielokli vien.

Aizvadītajā *Vienotības* kongresā Cēsīs, strādājot darba grupās, tika noformulēts – steidzami nepieciešama skolu tīkla sakārtošana, turklāt ievērojot vietējās īpatnības, proti, attālumus, iespējas bērniem nokļūt skolā utt. Reālītātē nāca K. Šadurska (*Vienotība* – L. K.) vadītās Izglītības un zinātnes ministrijas ierosinājums Saeimā – ja nav noteikts skolēnu skaits klasēs, skola jāslēdz! Kur zinātniski, ekonomiski aprēķināts pamats, nemaz nerunājot par pašiem bērniem un viņu interesēm?! Tā nedrīkst! Izglītības reformas rezultāti, tāpat kā ikvienas citas, būs redzami pēc gadiem pieciem sešiem, bet pa to laiku taču bērnam ir jāaug un jāizglītojas. Vērtēju to skarbi – ļaunprātību attiecībā uz laukiem.

Būšot izņēmumi, lai gan par kritērijiem nekur nav gadījies izlasīt. Turklāt Jaunjelgavas vidusskolas bērniem ir ļabi rādītāji olimpiādās, tāpat laba zināšanu sniegšanas kvalitāte.

Tas tiek teikts mierinājumam. Tāpat kā tīri formāli tiek runāts par ikviena bērna tiesībām uz kvalitatīvu izglītību. Vai kāds domā par emocionālo pusi, par to, vai lauku bērns, kuŗš pieradis pie privātas vides, spēš iedzīvoties lielajā skolā un līdz ar to saņemt šo kvalitatīvo izglītību? Valdību interesē tikai nauda – viss cits ir tukša runāšana, kam maz sakara ar reālo dzīvi lauku

Guntis Libeks: “Mūsu cilvēki – kā citkārt latvieši – savu dzīvi nevar iedomāties bez koŗiem, ansambļiem un tautasdejām. Pat vidusskolas beidzēji, kas nu jau studenti, brauc šurp uz mēģinājumiem, un daudzus no viņiem jūs redzējat koncertā uz skatuves. Pašvaldība kādu nieku samaksā dziedātāju un deļotāju kopu vadītājiem, kādreiz par tautastērpiem, citreiz palīdz ar transportu – tas arī viss. Pašdarbība ir pašu iniciatīva, un tā ir vērtība, ko nedrīkst izputināt, jo tā ir vietējās sabiedrības dzīve. Pašvaldība tomēr var izvēlēties, vai “izgrūst” naudu pompozos sarīkojumos un “megaprojektos”, vai ieguldīt savu cilvēku iniciatīvās, mazās lauku skolās utt.”

novados. Mūsu bērni māsās klasēs, kuŗās ir 10 – 12 skolēnu – optimāls skaits, lai skolotājs patiešām kvalitatīvi strādātu ar katru bērnu. Runājot par skolotājiem – samazinot vidusskolu skaitu trīs reizes, divas trešdaļas skolotāju zaudēs darbu un papildinās bezdarbnieku rindas.

Tomēr izskatās, ka Jaunjelgavā nekas neliecina par panikumu – koncertā redzēju pilnu skatuvi mazu un lielu pašdarbnieku, pilnas skatītāju rindas estrādē.

Kad uz aizvadītajiem pilsētas svētkiem bija ieradušies mūsu draugi no Polijas un Baltkrievijas, viņi no sirds brīnījās un

jautāja – vai jūs viņiem maksājat? Jo viņu zemēs tādas pašdarbības nav. Mūsu cilvēki – kā citkārt latvieši – savu dzīvi nevar iedomāties bez koŗiem, ansambļiem un tautasdejām. Pat vidusskolas beidzēji, kas nu jau studenti, brauc šurp uz mēģinājumiem, un daudzus no viņiem jūs redzējat koncertā uz skatuves. Pašvaldība kādu nieku samaksā dziedātāju un deļotāju kopu vadītājiem, kādreiz par tautastērpiem, citreiz palīdz ar transportu – tas arī viss. Pašdarbība ir pašu iniciatīva, un tā ir vērtība, ko nedrīkst izputināt, jo tā ir vietējās sabiedrības dzīve. Pašvaldība tomēr var izvēlēties, vai “izgrūst” naudu pompozos

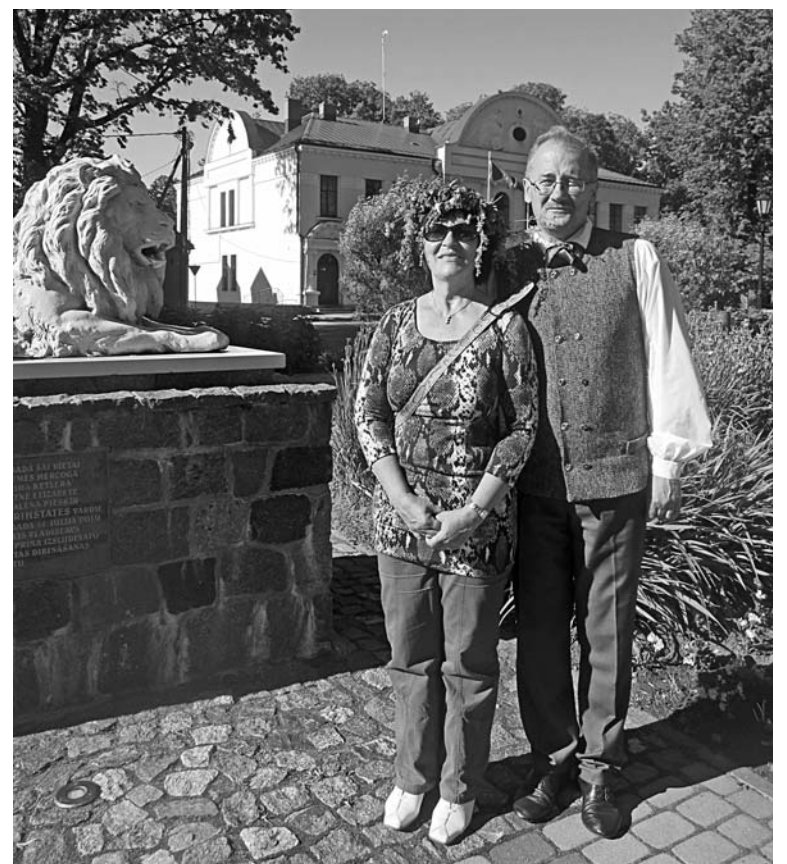
sarīkojumos un “megaprojektos”, vai ieguldīt savu cilvēku iniciatīvās, mazās lauku skolās utt.

Cik patstāvīgas ir pašvaldības Latvijā?

To nosaka Pašvaldību likums, kuŗā uzskaitītas mūsu funkcijas, tostarp izglītības iestāžu uzturēšana un pienākums nodrošināt iedzīvotājiem tiesības uz izglītību. Valdība ieļaucās, darot to pret runā ar Latvijas likumiem un arī ar Eiropas vietējo pašvaldību chartu. Tātad – ja jau atļaujas pat noteikt skolēnu skaitu klasē, tad...

labu priekšzīmi?

Gan viens, gan otrs. Viss sākās ar to, ka trūka vīru manā vecumā, kas būtu ar mieru deļot. Un ne tikai – vēl arī apmeklēt mēģinājumus, piedalīties skatēs un koncertos utt. Tā nu mani “ievilināja”, un man gluži ļabi iepatīkās. Ļoti asprātīgi, starp citu, – novadā sarīkoja vietējo konkursu “Deļo vai dziedi ar zvaigzņi”, un mani līdz ar citām “vietējam zvaigzņēm” pierunāja nedeļot ar vidējās paaudzes deļu kopu. Nenoliedzami, deļošana man ir lie-

Guntis ar dzīvesbiedri Māru parkā pie lauvas. Tālāk – Jaunjelgavas domes atjaunotais nams. Pašvaldības (domes) ēka, būvēta 1912. gadā kā aprīņķa pārvaldes ēka, ir vietējās nozīmes kultūras piemineklis, jūgendstila izcils paraugs ārpus Rīgas. Lauva pārdzīvojusi visus laikus un varas kopš 20. gs. sākuma, pirmsākumos veidota kā dekorācija strūklakai. Nu kļuvusi par Jaunjelgavas neformālu simbolu

...tad Jaunjelgavas novada pašvaldība vērsās Satversmes tiesā. Kāds bija rezultāts?

Mēs apstrīdējām Ministru kabineta noteikumus, ar kuriem tika noteikts minimālais skolēnu skaits vidusskolas klasēs. Ministru kabinets to bija darījis bez likumā noteikta pilnvarojuma. Satversmes tiesa atcēla šos noteikumus, pasludinot par spēkā neesošiem no pieņemšanas brīža. Tagad mēs iesniedzām valdībai prasījumu kompensēt zaudējumus pašvaldībai.

Latvijā darbojas arī Pašvaldību savienība. Cik tā spēcīga un cik draudzīga vietējai varai?

Ir draudzīga un aizstāv pašvaldību intereses. Protams, bieži vien nonākam pretrunās ar lielajām pašvaldībām, kas saprotamā kārtā ir ieinteresētas dabūt savu labumu, piemēram, piesaistīt vairāk skolēnu savām skolām. Jāteic, ka pašvaldības Latvijā kopumā ir pietiekami patstāvīgas, kas, savukārt, ne vienmēr ir pa prātam nozaru ministrijām, kā mūsu gadījumā – Izglītības un zinātnes ministrijai.

Pats arī deļo tautasdeļu kopā Atvars. Vai tāpēc, ka pašam liels deļotprieks, vai tāpēc, lai rādītu

liska fiziskās aktivitātes iespēja pēc darbadienas automašīnā, aiz rakstāmgalda un sanāksmēs. Turklāt – citi cilvēki, citas sarunas, tikai patīkamas.

Tiktāl par sabiedriskām rošībām un priekiem. Bet kā novadnieki pelna naudu? Kādreiz, pirms kaŗiem, Fridrichštātē bija pilns ar “žīdu bodītēm” un andele ritēja pilnā sparā.

Bodīšu diemzēļ vairs nav, neviena ebrēja arī ne. Taču, pateicoties Ebrēju kopienai un slaveņajai Šacu dzimtai, ir uzkuŗti, inventarizēti un iekonservēti Ebrēju kapī, iekārtota piemiņas vieta. Par to liels paldies, īpaši Viktoram Šacam!

Pag. gs. 90. gados diemzēļ uz daudzziem vecajiem īpašumiem mantinieki nepieteicās, tāpēc pašvaldība tos privatizēja, un nu cenšamies restaurēt un iedvest namos un namiņos dzīvību. Neiet viegli.

(Turpinājums 16. lpp.)

¹Tā savulaik saucās tagadējā Jaunjelgava, bet netālie Gostiņi, zināma kā tipiska Latvijas žīdu pilsētiņa, nesa skanīgu vārdu Trentelbergis. – L. K.

(Turpināts no 15. lpp.)

Vecās Fridrichštes jaunie vaibsti

Naudu cilvēki pelna galvenokārt mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmumos, ir rūpnīca, kas ražo granulas apkurei, ir zāģētava, ražotnes, kas nodarbojas ar koka detaļu izstrādi, būvmateriālu ražošanu un, protams, lauksaimniecība.

Cik liels ir bezdarba līmenis?

7,8% (salīdzinājumam – valstī apmēram 8% – L. K.). Tajā pašā laikā uzņēmēji lūguši pašvaldības sociālajam dienestam pēc iespējas neuzturēt darbspējīgos “klientus” un piedāvā reālas darbavietas.

Kādas valsts institūcijas ir izvietotas jūsu novadā vai tieši Jaunjelgavā?

Ugunsdzēsēju postenis, pāris policistu un pasta nodaļa! Jāatzīst, ka arī šai ziņā valdībā, konkrēti Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (izcēlums mans – L. K.) ministrijā valda diezgan greiza domāšana. Valsts ieņēmumu dienests sakoncentrēts milzu mājā Rīgā, uzbūvēta jauna, liela Valsts policijas ēka – arī Rīgā. Kāpēc, piemēram, ne Salaspilī vai Inčukalnā? Valsts iestādes novados ir likvidētas, un pašvaldībām pārmet, ka nerūpējamies par darbavietām.

Valstī klupšus krišus rit arī veselības reforma. Pats ilgu laiku bijī ārsts, arī Aizkraukles slimnīcas vadītājs. Tavs viedoklis?

Ļoti daudz kas jau ir zaudēts – Aizkraukles slimnīca, kas pirms gadiem sešiem bija spēcīgs reģiona medicīnas centrs, padarīta par aprūpes slimnīcu, kurā nav ne dzemdību nodaļas, ne bērnu, ne

chirurgiskās. Cilvēkiem jābrauc uz Jēkabpili, turklāt veselības aprūpes kvalitāte jau nav paaugstinājusies. Skaidrs, ka tā milzīgā koncentrēšana, kā, piemēram, Rīgas Austrumu slimnīcā, kur zem viena jumta sakoncentrētas daudzas veselības iestādes, nav ne kvalitatīvi pārvaldāma, ne var uzturēt augstus medicīnas aprūpes kritērijus. *Stradiņos*, kur tradicionāli koncentrētas pašas augstākās medicīnas kvalifikācijas un tehnoloģijas, nu arī spiesta nodarboties ar slimnieku aprūpes darbu.

Vai jūsu novadā pietiek ģimenes ārstu?

Vēl pietiek, taču skaidri redzams novecošanas process. Ar ko varam piesaistīt jaunus? Ja nu vienīgi ar

Jaunjelgavas pašvaldības izpilddirektors Uldis Albiņš tikai šajā foto ir ļoti nopietns, jo viņam tomēr uzticēta atbildība par kuģīša *Vigante* pasažieriem. Īstenībā viņš ir bezgala interesants stāstnieks, kurš zina parādīt vecā labā Staburaga vietu un izstāstīt interesantas senās un jaunās teikas, parādīt, kur tieši tagad “raud Staburadze” un kas notiek Daugavas krastos. Laipni lūgti ceļojumā, kad būsiet šajā pusē! (Skat. reklāmas zīmē!)

Jaunjelgavas estrādē. Dejojā pulkā skatiet arī “novada galvu” Gunti Lībeku

pašvaldības dzīvokli un prakses vietas atbalstīšanu, piemēram, ar remontu.

Un tomēr novadā tik daudz skaistu turīgu cilvēku māju. Kas viņus te piesaista?

Galvenokārt Daugava un skaistā daba. Arī darbavietas, protams.

Cik liels ir iedzīvotāju skaits Jaunjelgavā un kāds nacionālais sastāvs?

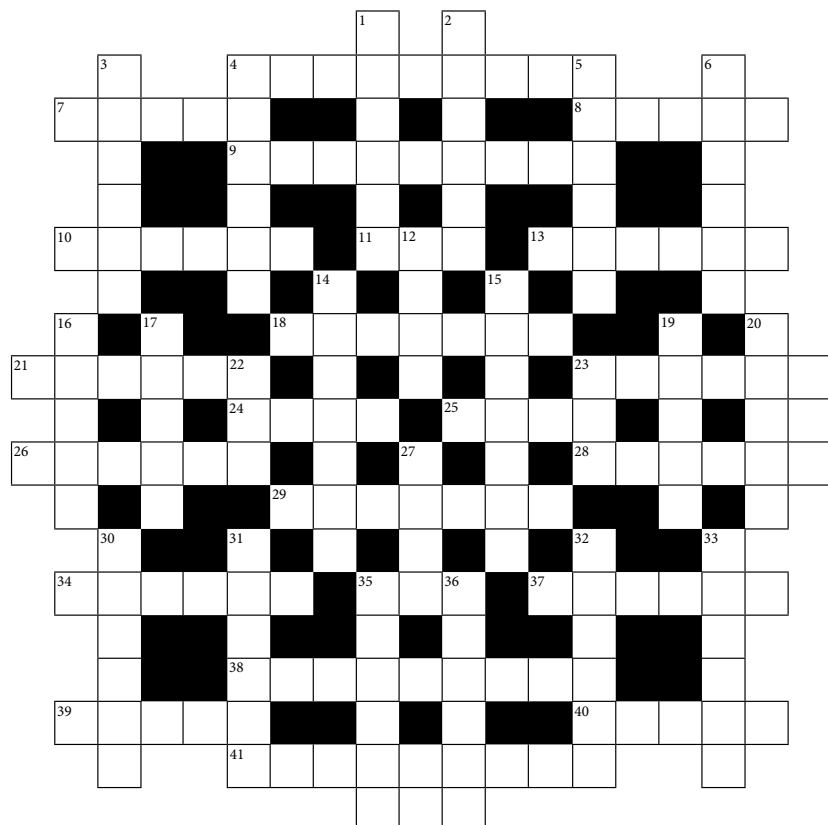
Pašos uzplaukuma gados, pirms Pirmā pasaules kara, te dzīvoja deviņi tūkstoši. Tagad – divi tūkstoši, tāpat kā pirms Otrā pasaules kara. Padomju laikos – gandrīz četri tūkstoši. Pēc etniskā sastāva šobrīd – 80% latviešu. Salīdzinājumam – pirms Otrā pasaules kara te mita 25% ebreju. Kā jau teicu, nu nav neviena, jo nedaudzdie dzīvi palikušie pēc šīs tautas nežēlīgās iznīcināšanas vairs neatgriezās.

Pašvaldības vadītāja amatā esi jau trešo sasaukumu, tātad deviņto gadu, un aizvadītajās vēlēšanās tiki ievēlēts ar pārliecinošu balsu vairākumu. Kas ir tavs lielākais gandarījums?

Cilvēku atzinība, prieks, ka kopā ar deputātiem tomēr var daudz ko panākt, darba daudzpusīgums. Ir patīkami strādāt, ja varam patstāvīgi izlemt un arī kaut ko konkrētu izdarīt, piemēram, reāli parūpēties par bērnu labklājību tā vietā, lai naudu ieguldītu kādā ielas posma noasfaltēšanā – tas pagaidīs! Galu galā vietējie cilvēki mani ievēlēja, un man par viņiem jā rūpējas.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 4. Rūtu dzimtas citrusu augļu koks. 7. Pilsēta Zviedrijas dienvidos. 8. Mazā planēta (atklāta 1949. gadā). 9. Daudzkārtēja, ātra divu blakus skaņu mija. 10. Kūras lielākā pieteka. 11. Latviešu komponists, diriģents (1931-1968). 13. Vītulu dzimtas koks. 18. Bultas. 21. Atlīdzināt naudā. 23. Vokāli skaņdarbi. 24. Mūžzaļi skuju koki vai krūmi. 25. Veidot ofortu. 26. Pārdot. 28. Neliela apjoma apceres. 29. Īss iebildums. 34. Laboratorijas trauki. 35. Izcils lido-

tājs, gaisa kauju meistars. 37. Angļu filozofs (1561-1626). 38. Apkārtmērs. 39. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 40. Ezers Somijas ziemeļos. 41. Ziemas sporta veids.

Stateniski. 1. Spāņu muižnieks. 2. Kaprifoliju dzimtas krūms. 3. Daudzkausu ekskavators. 4. Dažādu rasu cilvēku kopīgs bērns. 5. Administratīvi teritoriālas iedalījuma vienības Islandē. 6. Peldešanas stils. 12. Sievietes vārds (*novembr.*) 14. Oficiāla satura vēstules. 15. Zvaigžņu attāluma

mērvienība. 16. Zvejas rīks. 17. Priežu dzimtas skuju koks (Ziemeļamerikā, Austrumāzijā). 19. Medību šaujamočī. 20. Ļoti indīgas čūskas. 22. Veidot kamolu. 23. Akmeņplekste. 27. Zema sieviešu balss. 30. Pilsētvalsts antīkā pasaulē. 31. Kugras. 32. Zodiaka zvaigznājs. 33. Telpa lidaparātu novietošanai un remontam. 35. Urāna pavadoņi. 36. Pusdienas atpūta Spānijā, Itālijā, Latīņamerikā.

Krustvārdu mīklas

(Nr. 29) atrisinājums

Līmeniski. 1. Kūgra. 4. Skumjas. 10. Peru. 11. Eglītis. 12. Dēls. 14. Meistars. 15. Spartaks. 16. Mīnus. 17. Smīn. 19. Zapte. 22. Svainis. 23. Brīvdabas. 26. Mūsa. 28. Knauki. 29. Cipari. 32. Novuss. 33. Neilis. 34. Kapi. 37. Ostapenko. 38. Brancis. 41. Omska. 42. Skuj. 43. Agita. 45. Borodins. 49. Krievija. 50. Zero. 51. Īpatnis. 52. Irma. 53. Malacis. 54. Farss.

Stateniski. 2. “Ugunsputns”. 3. Rievas. 5. Kūtrs. 6. Maska. 7. At-dot. 8. Beverīna. 9. Klusums. 13. “Liktņavara”. 18. Norvilis. 19. Zevs. 20. Praķis. 22. Sumina. 24. Pusnakts. 25. Filips. 27. Sevastopole. 30. Oskars. 31. Riebt. 35. Beka. 36. Daugavpils. 39. Citējums. 40. Burkāns. 44. Liesma. 46. Oboja. 47. Irīda. 48. Skati.

ĪSZIŅAS

Daugavpili 2. augustā Mārtiņa Lutera Katedrālē tika ieskandināts “Muzikālais augusts”. Par to parūpējās skanīgā “BALTIC DUO” (izveidots 2015. gadā Bostonā, ASV) izcilās mūziķes Ilona Kudiņa (flauta, alta flauta) un Aija Rēķe (vijole). **3. augustā** “Jazz quintet CinAmono” no Lietuvas ieskandināja Andreja Pumpura skvērs. Daugavpils teātri uzstājās “ALASKA DREAMERS” no Rīgas ar koncertprogrammu “RISE”, bet **17. augustā plkst.17:30** iepriecinās koncerts “Tango virs pilsētas”, kas būs veltīts tango karaļa Oskara Stroka 125. jubilejai.

Talsu novada Abavas pagastā 6. augustā mežā starp Sabiles–Rendas ceļu un Abavu atklāja piemiņas zīmi “Sašautais akmens” (pulēts laukakmens ar 240 izveidotiem caurumiem), kas simbolizē 1941. gada 6. augustā tur nogalināto 240 Sabiles ebreju piemiņu. Tā autori ir tēlnieks Ojārs Arvids Feldbergs un arhitekts Mikus Lejnietis. Šeit tuvākajā nākotnē paredzēts izveidot holokausta upuru piemiņas ansambli ar Pārdomu ceļu, kas taps par ziedojušiem un Talsu novada, Sabiles pilsētas un Abavas pagasta pārvaldes, AS “Latvijas Valsts meži” un biedrības “Pedvāle” atbalstu.

Daugavpili no 4. līdz 18. augustam norit V Starptautiskais keramikas mākslas simpozījs “CeramicLaboratory” un I Latvijas starptautiskās laikmetīgās keramikas festivāls, kur piedalās mākslinieki, kas vadīs arī meistarklases, radošās darbnīcas no Nīderlandes, Beļģijas, Turcijas, Rumānijas un Latvijas. To rīko Daugavpils Māla mākslas centrs sadarbībā ar Marka Rotko mākslas centru, kur noritēs lekcijas un izstāžu atklāšanas. Šeit tiek dota iespēja līdzdarboties ikvienam keramikas mākslas cienītājam un interesentam no Latvijas.

Ieved pasauli savās mājās! – aicina vidusskolēnu apmaiņas organizācija “Youth For Understanding”, lai Latvijā būtu iespēja mācīties skolēniem no Vācijas, Austrijas un Ītales. Dzīvojot Latvijas viesģimēnē, viņi apmeklēs vietējo skolu, lai labāk apgūtu latviešu valodu un iepazītu mūsu valsts kultūru un valodu. “Youth For Understanding” (“Jaunatne par saprašanu”) ir viena no lielākajām skolēnu apmaiņas programmām pasaulē, kas sniedz iespēju vienu mācību gadu pavadīt kādā pasaules valstī. Informācija: www.yfu.lv

Lielākā dzīvnieku patversme Latvijā “Ulubele” aicina brīvprātīgos palīgus šādās jomās: 1) IT jomā – web dizains, programmatūras izveidošana patversmes dzīvnieku aprūpes sistematizācijai; programmatūras izveidošana pazudušo/atrasto/klaunojošo dzīvnieku informācijas sistematizācijai, brīvprātīgo darba uzskaites uzlabošanai u. c., 2) teritorijas plānošana, labiekārtošana; 3) grāmatvedības sistēmas uzlabošana, atjaunošana; 4) inovācijas projekti jebkurā patversmes darbības jomā; 5) komunikācijas jomā. Informācija: www.ulubele.org.lv

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

ĢIRTS AUSTRINŠ

Golfa spēles Mičiganas ziemeļos

Šogad atkal izdevās trīs dienu golfa spēlēšana skaistajos golfa laukumos Mičiganas ziemeļos. Golfa spēles notika no 23. līdz 25. jūnijam divos brīnišķos *A-ga-Ming* laukumos kā arī cēlajā, bet pagrūtājā *Lockenheath* laukumā pie Mičigana ezera. Kopā bija sabraukuši sešpadsmit spēlētāji.

Organizēšanu šogad bija uzņēmušas Vija Markovs un Ligita Ķepītis, kas teicami izkārtēja un norīkoja naktsmājas un noorganizēja ēdienus brokastīm un vakariņām kopējā dzīvoklī. Ēdieni bija izplānoti un pašu spēlētāju savesti. Māra Stevens sagādāja vairākus ļoti garšīgus salātus, Laima Stede bija kafijas

dežurante, pagājušā gada verandas kapteinis Valdis Vītols bija gaļas cepējs, dzērieni un vīns bija uzdots vīriešiem sagādāt un piedāvāt. Ruta Kalniņa bija atveduse pašas ceptos pīrāgus un Jāņu sieru. Vakariņas noritēja jautri, arī ar dziedāšanu. Nebija tieši kā koris, bet gan jautri.

Golfa spēļu komisārs un noceļotājs bija norīkots Uģis Augenbergs, kurš bija izplānojis katras dienas komandas un spēles veidus. Katru dienu spēles bija savādākas un citā likumā, spēles kā, piemēram, komandas *Scramble*, divu cilvēku *Altrnate hits, best ball*, un vēl pēc citiem likumiem. Uzvarētāju komandas saņēma bal-

No kreisās: Toms Brože, Uģis Augenbergs, Vija Markovs, Atis Markovs, Māra Stevens, Valdis Vītols, Ģirts Austrinš, Ruta Kalniņa, Ligita Ķepītis, Māra Sīpols, Susan Brože, Jānis Kalniņš, Laima Stede, Aldis Zuika, Daina Korb, Juris Moruss // FOTO: Ģirts Austrinš

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

vas, kamēr Latadas spēlēšanā zaudētājs gandrīz nebija neviens.

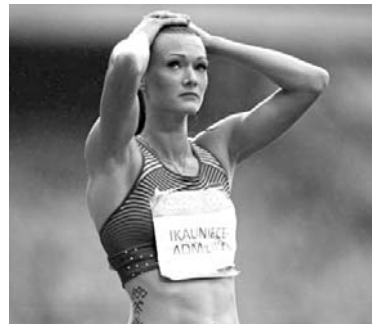
Sanāksšana pēc spēles un pašā *Lockenheath* verandā netālu no *Traverse City*:

**VESELĪBAS
APDROŠINĀŠANA**
uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

Pasaules
meistarsacīkstes
vieglatlētikāCerību ceļā
akmeņi

Londonā risinās pasaules meistarsacīkstes vieglatlētikā. Latviju pārstāv 12 sportisti – Ikaunieci-Admiņa septiņciņā un tāllēkšanā, kur pieteikta arī Lauma Grīva, šķēpmešanā – Madara Palameika, Anete Kociņa un Rolands Štrobinders, Gunta Latiševa-Čudare – 400 m, Sindija Bukša – 200 m, Elvijs Misāns – trīssollēkšanā, Ilona Marche, Anita Kažemāka un Valērijs Žolnerovičs – maratonā, Agnese Pastare – 20 km soļošanā.

Latvijas sporta draugi cerības uz labiem rezultātiem galvenokārt saistīja ar septiņciņnieci Lauru Ikaunieci-Admiņu, skrējēju Guntu Latiševu-Čudari, gaidījām, ka varbūt „izšaus” kāda šķēpmetēja. Diemžēl cerību ceļā gadijās akmeņi. Latvijas vieglatlētu komandai pasaules meistarsacīkstes sākās ar zaudējumu. Mūsu lielākā cerība – Laura Ikaunieci-Admiņa pirmajā disciplīnā – 110 metru barjerskrējienā distances gaitā aizķēra piekto barjēru un atlikušo posmu veica ar sāpēs saviebtu seju, finišējuma pēc 13,71 sekundēs, krietni atpaliekot no sava šīs sezonas labākā rezultāta, kas ir 13,10 sekundes. Kājas muskuļu savainojuma dēļ Laura bija spiesta izstāties no meistarsacīkstēm.

// FOTO: LETA

Pēc nelaimes gadījuma Laura stāstīja: „Pirms starta sajūtas bija ļoti labas. Nekas neliecināja, ka es varētu satraumēties. Man arī nebija bail skriet barjēras. Kritienu iepriekš sacensībās Tallinā jau biju aizmirsusi. Pirms starta mūs izveda uz vietu, kur sportisti gaida skrējienus. Mēs stāvējām isajās formiņās kādas desmit minūtes. Tur bija liels caurvējš. Pie sevis nodomāju, ka ir diezgan pavēss. Kustējāmies uz vietas, cik varējām, lai neatdūzītu. Tad mūs ievada stadionā, kur bija ļoti silts un saulains. Tas bija viens no maniem labākajiem startiem. Laikam tik ātri es vēl nebiju skrējusi, un muskulis arī to sajuta. Nezinu, konkrēti kādā stadijā ir šī trauma. Pagaidām nav iespēju, bet būtu labi, ja varētu redzēt

smalkāk. Es varu pastaigāt, tāpēc domāju, ka tas nav nekas traks. Pēc finiša es sapratu, ka augstlēkšanā vēl varētu piedalīties, bet 200 metrus es noteikti nevarētu noskriet ar šādu kāju. Tādēļ treneris uzreiz pateica, ka mēs stājamies ārā.”

Zudušie
centimetri...

Ar cerībām gaidījām šķēpmetēju startus, kur Latvijas atlētiem mēdz būt labi rezultāti. Bet arī šīs cerības nepiepildījās. Madara Palameika startēja A kvalifikācijas grupā, tomēr jau pirmajā metienā mēģinājums netika ieskaitīts. Otrajā metienā šķēps lidoja 59,54 metrus tālu, trešais mēģinājums atkal netika ieskaitīts. Līdz ar to Palameika sacensības pabeidza 11. vietā starp 16 dalībniecēm un finālā nespēja startēt.

Jaunā Latvijas šķēpmetēja Anete Kociņa arī palika bez iespējas piedalīties finālsacensībās. Viņas pirmais metiens netika ieskaitīts, bet ar otro mēģinājumu šķēps tika raidīts 62,26 m tālu.

Trešais metiens bija ievērojami tuvāks (58,75). Ar rezultātu 62,26 m Anete ilgu laiku turējās uz divpadsmitnieka robežas. Beigās gan vietu finālā noturēt neizdevās, pietruka četru (!) centimetru. Kociņai pasaules meistarsacīkstes beidzās ar 13. vietu.

Ja par Lauras Ikaunieci-Admiņas neveiksmi viss ir skaidrs, tad Palameika par savu fiasko bija ļoti labas. Nekas neliecināja, ka es varētu satraumēties. Man arī nebija bail skriet barjēras. Kritienu iepriekš sacensībās Tallinā jau biju aizmirsusi. Pirms starta mūs izveda uz vietu, kur sportisti gaida skrējienus. Mēs stāvējām isajās formiņās kādas desmit minūtes. Tur bija liels caurvējš. Pie sevis nodomāju, ka ir diezgan pavēss. Kustējāmies uz vietas, cik varējām, lai neatdūzītu. Tad mūs ievada stadionā, kur bija ļoti silts un saulains. Tas bija viens no maniem labākajiem startiem. Laikam tik ātri es vēl nebiju skrējusi, un muskulis arī to sajuta. Nezinu, konkrēti kādā stadijā ir šī trauma. Pagaidām nav iespēju, bet būtu labi, ja varētu redzēt

Maratonā uzvarēja Kenijas sportists Džefrijs Kipkorirs Kīrui, kas 42,195 m gaļo distanci veica 2 stundās, 8 minūtēs un 27 sekundēs. **Valērijs** Žolnerovičs pēdējo reizi statistikā parādījās pie 25 kilometru atzīmes, kad bija 59. pozīcijā, tomēr pie 30 kilometriem viņa uzvarā starp sacensību dalībniekiem vairs nebija.

(Turpinājums 20. lpp.)

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

Savienībai, Sadarbībai un Spēkam

(Turpināts no 8. lpp.)

Nometnes dalībnieki ir enerģiski, varoši, gudri, konkursu izturējuši cilvēki. Līderi. Kādu programmu viņiem piedāvāt un kas jūsuprāt ir būtiskākais, ko viņi iegūva četru dienu apmācībās?

L. C. Kultūras vēstnieku nometnes ir noritējušas daudzviet Latvijā, bet šovasar izvēlējamies Garkalnes novadu (viesu namu *Laguna House*). Protams, visiem bija patīkami, ka atklāšana notika Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā, kur dalībniekus uzrunāja pārstāvji no Latvijas Kultūras ministrijas un Vācijas vēstniecības Latvijā. Par katras nometnes programmu tiek domāts visa gada garumā, arī paši kultūras vēstnieki katrā nometnē lasa lekcijas un vada nodarbības, dalās pieredzē un zināšanās. Piemēram, šovasar nometnē pirmo lekciju un diskusijas par tematu *Integrācija* vadīja viens no pirmajiem kultūras vēstniekiem režisors un aktieris Juris Jonelis. Manuprāt, būtisks bija viņa vēstījuma uzsvārs, ka *dodot un cienot mēs varam veidot kopējo*. Māra Melēna runāja par stāstniecības iespējām kopienas kultūrtelpas bagātināšanā, bet Kultūras akadēmijas rektore, prof. dr. Rūta

Muktupāvela kopā ar Valdi Muktupāvelu sniedza ieskatu mūsdienīgu laikmeta globalizācijas procesos, kas skar etnisko kultūru mijiedarbību un nacionālās identitātes saglabāšanas jautājumus. Manuprāt, klausītājos lielu interesi izraisīja lektore Betijas Putniņas stāstītais par emocionālās inteliģences spēju pilnveidošanu un producentes, žurnālistes, režisores un pedagoga Ievas Benfeldes lekcija par veiksmīgu komunikāciju ar plašsaziņas līdzekļiem.

Tika uzaicināts un ieradās arī lektors no Vācijas *Dietman Zöller*, kurš pastāstīja par nacionālās identitātes un integrācijas jautājumiem Vācijā. Interesanti, ka pēc šīs uzstāšanās viņa secinājums bija šāds: Vācijai ir vērts daudz ko no mums mācīties. Latvijā integrācijas procesi darbojas veiksmīgāk (praktiskajā jomā pilnīgāk). Vāciešiem pamatā integrācija nozīmē dzīvesvietas un darba nodrošinājumu. Bet ar to jau nekas nebeidzas – cilvēkam ir jāiedzīvojas vidē.

Programmas gaitā ar lekciju *Vācieši Latvijas kultūras jomā* uzstājās Latvijas Mākslas akadēmijas profesors, habilitētais mākslas zinātnieks, Latvijas ZA prezidents Ojārs Spārītis.

Savukārt ar lekciju *Par korporācijām Latvijā – studenti, kultūra, daudznacionālais spēks* uzstājās kultūras vēstnieks korporācijas *Fraternitas Arctica* pārstāvis Dmitrijs Trofimovs. Lūk, kādas personības tiek aicinātas un atsaucas uz Latvijas kultūras vēstnieku apmācības nometni!

Man un daudziem citiem dalībniekiem ļoti patika Dievturu saietā nama apmeklējums Liepā, kur mākslas zinātnieks maģistrs, semiotiķis Valdis Celms pastāstīja par skaitļu, simbolu, zīmju izpratni un pielietojumu tradicionālajā kultūrā.

Katru gadu nometnē tiek organizēti arī kāds īpašs pārsteigums. Pērn tā bija tikšanās ar dejotāju Viju Vētru, bet šogad vienojās ar folkloristi Guntu Sauli un folkloras kopu veikt rituālu ar uguni – Savienībai, Sadarbībai un Spēkam. Rituāla apli stāvēja dažādu tautību un vecumu cilvēki, ieskaitot tādus, kas vēl kautrējas runāt latviski, un visi kā viens bija aizkustināti līdz asarām.

Ko dalībnieki vēl būtisku iegūst no šīs nometnes, izņemot milzīgu informācijas un zināšanu bagāžu?

Kontaktus. Un viņu tālākajā

darbā tas ir ļoti būtiski.

Šogad apmācības programmu īstenošanu finansiāli atbalstīja Vācijas Ārlietu ministrija un Vācijas vēstniecība Latvijā, kāpēc tāda pretimnākšana no vācu puses?

L.C. Sadarbība ar Vāciju sākās jau pirms laika, kad viņi fināncēja dažādu tautu forumu Ventspilī, un šogad šī iespēja tika dota LKV nometnei.

Kādas atziņas gūtas pēc šīs vasaras nometnes?

L.C. Manuprāt, nākamajās nometnēs būtiski būtu piesaistīt arī diasporu – proti, ārpus Latvijas dzīvojošos latviešus, lai viņi arī kļūst par Latvijas kultūras vēstniekiem. Arī diasporai ir nepieciešama stipra sasaiste ar Latviju. Bet kā tad to stiprināt? Tam nepieciešama cilvēku saskarsme. Šogad jau solis tika sperts – nometnē piedalījās Gruzijas latviešu biedrības *Ave sol* priekšsēde Regīna Jakobidze.

Ar Regīnu Jakobidzi izdevās satikties un pajautāt par iespaidiem, kādus viņa guva no kultūras vēstnieku vasaras nometnes?

Regīna Jakobidze: ... pajautāju Laumai, vai varu piedalīties šajā nometnē, jo, manuprāt, es neko citu nedaru kā vēstu Gruzijai par

Latvijas kultūru jau 45 gadus. Aizpildīju anketu un gaidīju. Jutos ļoti pagodināta, ka tiku starp šiem 25 izvēlētajiem cilvēkiem. Latvijas teritorijā tik raibā kompānijā vienkopus vēl nebiju bijusi un sen neesmu bijusi arī tik pozitīvās emocijās kā šajā nometnē... Viss bija lieliski organizēts, dalībnieki tuvu cits citu iepazīna... manī īpaši lielu sajūsmu izraisīja poļi – skaista dziedāšana, liete tautastērpā, smaidīga, enerģiska, visus provocē dejojot. Lai Dievs dod katram kultūras vēstniekam tādas īpašības, kādas piemīt Dagmārai. Ideja – Latvijas kultūras vēstnieks tepat Latvijā – manuprāt, ir ļoti interesanta. Es esmu Latvijas kultūras vēstnieks ārzemēs (Gruzijā), kur prezentēju savu dzimteni un stāvu par to kā *alvas zaldātiņš*, saglabājot latvisko identitāti. Es labi zinu un man nākas Gruzijā pašai izjust, kas ir nacionālā minoritāte. Ticiet, tas bīzām ir ļoti grūti.

Latvijas kultūras vēstnieku nostāja – visi par savas nacionālās identitātes saglabāšanu un reizē par integrēšanos Latvijas sabiedrībā – jā, tas ir arī priekš manis...

Ar Laumu Celmu un Regīnu Jakobidzi tikās Inese Raubiške

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu Kultūras Centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koža mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju Biedrība (531 N 7th St).

INDIANAPOLIS (IN)

Latviešu Sabiedriskais Centrs (1008 W 64th St, Indianapolis IN 46260).

LOSANDŽELOSAS (CA)

Convention Center (1201 S Figueroa St, Los Angeles CA 90015).

7. – 16.augustā notiks **Rīgas Policijas komandas sacensības 15 sporta veidos. WPF 2017 Los Angeles.**

SAGINAVA (MI)

9.septembrī 15:00 Saginavas Latviešu Kluba gadskārtējais „Ruksiša mielasts”, kurš tiks rīkots **J. Skābarža** lauku īpašumā (3630 E Curtis Rd, Birch Run MI). Būs ruksiša cepetis ar visām piedevām, dzērieni jāņem līdzi pašiem. Piedalīšanās maksa \$20, vidusskolas bērniem par brīvu. Pieteikties līdz 2.septembrim, zvanot **R. Martinsoni**, tālr.: 989-792-9716 vai **Sk. Spūlei**, tālr.: 989-233-4234. Čekus rakstīt uz „Latvian Club of Saginaw” vārda.

SIETLA (WA)

Sietlas Latviešu Sabiedriskais Centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125).

6. – 12.augustā Mežotnes bērnu vasaras nometne Rietumkrasta Latviešu Izglītības centrā **Šeltonā**.

1.-4.septembrī Meža dienas Rietumkrasta Latviešu Izglītības centrā **Šeltonā**. Info: rklic.org.

9.septembrī 11:00 golfa sacikštes *Jackon Park* golfa klubā.

Vakariņas 18:00 Latviešu centrā. Lūdzu pieteikties un samaksāt līdz 26.augustam! Info: zvanīt **Ed. Leitim**, tālr.: 425-396-6136, vai **SLGA@hotmail.com**.

12.septembrī 12:00 pensionāru pusdienas.

27.septembrī 19:00 teātra viesizrāde no Latvijas „**Medību pils**”.

ST. PĒTERSBURGA (FL)
St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēka pārtrauc savu darbību un grāmatu ziedojumus vairs nepieņem. Par vēlmi izņemt grāmatas lasīšanai, lūdzu, zvanīt **Mārai Prāvs**, tālr.: 727-851-941

5.septembrī 19:30 Biedrības valdes sēde.

14.oktobrī 10:00 *War Veterans Memorial Park* 9600 Bay Pines Blvd. N nojumē #4 (ieejas vārti parkā pie 94th Str. N) notiks Daugavas Vanagu apvienības Floridā rīkotais gadskārtējais *pikniks*. Līdzi jāņem priecīgs prāts un groziņi kopīgam azaidam. Par ceptām desiņām, sutinātiem skābiem kāpostiem un vēsu dzērienu gādās Vanadzies un Vanagi.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:00 Centrā. Info: 514-992-9700.

19.augustā 11:00 Dievk. *Pikniks*.

2.-4.septembrī Tērvetes **60. gada jubileja!**

8.oktobrī 11:00 Pļaujas svētku Dievk. Mielasts.

VAŠINGTONA (DC)

Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville MD 20850-3121).

8.septembrī Valmieras Drāmas teātra viesizrāde – Harija Gulbja „**Medību pils**”. Riko LOV.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com.

[com](http://www.zklb.sekr.uninformac.com), ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koža mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: **617-232-5994**. Māc. Igors Safins. Runas stundas trešdienās 10:00 - 15:00, piektdienās 16:00 - 18:00. **Dievk. notiek 10:00. 20.augustā** Kapu svētki. Dievnamā Dievk. nenotiks.

• Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Ciānas-draudze-255043897965234. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. biroja: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr. pr. Uldis Pūliņš. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

• Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc Dievk. sadraudzība. **Trešdienās 17:00** Bībeles stundas. **Trešdienās 15:00 – 17:00** un **ceturtdienās 9:00 – 13:00** mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Gođina tālr.: 720-484-9857.

• Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **Dievk. notiek svētdienās 10:00. 13.augustā** Kapu svētku Dievk. *Woodlawn* kapsētā. **27.augustā** Dievk. **10.septembrī** Dievk. Sadraudzība. **24.septembrī** Dievk.

• Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.: *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00.** Pēc Dievk. visi lūgti pie kafijas galdā!

• Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **Dievk. notiek 11:00.**

• Džamaikpleinas Trisvienības latv. ev. lut. dr.: *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00** Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrida Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **Dievk. notiek 10:00.** Dievk. **13.augustā** Dievk. **20.augustā** Kapu svētki – 11:00 *Glenwood* kapsētā, 12:00 *Montrose* kapsētā. **27.augustā** Dievk. ar Sv.vak. Pusgada informācijas sapulce. *Pikniks*.

• Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. *Graham*. **Dievk. notiek 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds. **13.augustā** Dievk. ar dievg. **20.augustā** Dievk. **27.augustā** 10:00 Kapu svētki *Riverside* kapsētā.

• Klivlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30.** **Bībeles stundas notiek 10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galīņa, tālr.: 402-475-8106. Dr.pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1.un 4.svētdienā 10:00.** 2.svētd. Dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **26.augustā** 10:00 Kapu svētku Dievk. Mančesteras Austrumu kapsētā. Māc. Daina Salnīte. Lietus gadījumā Dievk. notiks draudzes baznīcā.

• Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trisvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauma Zuševica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

• **Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). **Dievk. sākas 10:00. Pēc Dievk. sadraudzība. 13.augustā** Dievk. ar Sv.vak. **20.augustā** Kapu svētki *Crystal Lake* kapsētā. **27.augustā** Dievk. **3.septembrī** Dievk. **10.septembrī** Dievk.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **Dievk. notiek 14:00. Mācītāja vieta vakanta.**

Valdes sēdes notiek ceturtdienās 19:00.

10.septembrī Dievk. Centrā. **24.septembrī** 15:00 Dievk. Centrā ar māc. Zvirgzdi. **1.oktobrī** Kapu svētki *Mount Royal*. **22.oktobrī** Dievk. Centrā.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **13.augustā** 10:00 Kapu svētki *Van Liew* kapsētā, *North Brunswick*. Lietus gadījumā baznīcā 13:30. **27.augustā** 13:30 Dievk. ar dievg.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ).

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Manhatena, *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY).

Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ).

20.augustā 10:00 Jonkeru bazn. Dievk. Māc. Sivars.

27.augustā 10:30 Salas bazn. Dievk. Māc. Saliņš.

13:30 *St. Andrew* bazn. Dievk. ar dievg. Māc. Saivars.

• **Rocēsteras ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14450). **Dievk. notiek 14:00.** Diakone Linda Sniedze-Taggart. **13.augustā** Dievk. dziesmu grām.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Kontaktpersona *Mary Beth* Dzirnis: 989-781-1163, e-pasts: dzirnis@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn. (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). **Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00.** Pēc Dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Dievk. notiek 10:30. Prāv. D.

Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org **20.augustā** 10:30 Kapu svētku Dievk. *Evergreen Washelli* kapsētā. Pēc Dievk. Dāmu komiteja aicina uz pusdienām Latviešu nama zālē (\$10). Lūgums pieteikties līdz **15.augustam** pie Marijas Atvaras (425-228-0750) vai Intas Wiest (425-678-8774). **26.augustā** 17:00 Kapu svētki Takomā *New Tacoma* kapsētā. **3.septembrī** Dievk. nenotiek! **10.septembrī** Dievk. ar dievg.

• **Skenktedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart. **Augustā Dievk. nenotiks. 17.septembrī** Dievk.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** **Dievk. notiek 14:00**

Mūsu Pestītāja (Our Savior) bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707), kā arī Biedrības namā. **Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00.** Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katrs 1. svētdienas Dievk. notiek Biedrības namā plkst. 14:00. 13.augustā** Dievk. Biedrības namā. **20.augustā** Bībeles stunda. **27.augustā** Bībeles stunda. **3.septembrī** Bībeles stunda. **10.septembrī** Dievk. Biedrības namā. **17.septembrī** Bībeles stunda. **24.septembrī** Bībeles stunda. **1.oktobrī** Biedrības namā Pļaujas svētku svētkbrīdis ar pašu nestām brokastīm. Visi mīļi gaidīti! **8.oktobrī** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sym-patico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmail.com. Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķiši. **Dievk. notiek 11:00.** Kafijas galds. Grāmatu galds. **12:30** iesvētes mācība. **Vasaras Dievk. notiek 10:00.**

13.augustā Dievk. **20.augustā** Kapu svētku Dievk. *Rock Creek* kapsētā. Rokvillē Dievk. **nenotiek. 23.augustā** 13:00 Sigurda O.Krolla urnas apbedīšana *Arlingtonas Nacionālajā* kapsētā. **27.augustā** Sv.vak. Dievk. ar Sv.kristību. **3.septembrī** Dievk. **10.septembrī** 11:00 Latviešu skolas mācību gada atklāšanas Ģimeņu Dievk.

• **Vilimantikas latv. ev. lut.**

dr.: *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. Diakone Linda Sniedze-Taggart. Kafijas galds.

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – SVĒTDIENĀS! Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

No mums šķīries

ILMĀRS LŪSIS

Dzimis 1929. gada 17. septembrī Rīgā,
miris 2017. gada 22. jūnijā Sietlā

Viņu mīļā piemiņā paturēs
ESLINGENAS BIJUŠĀS ĢIMNAZIJAS KLASĒS DRAUGI
ANDRIS, ASTRĪDA, DŽEMS UN INA

*Pāri jumtiem gājputni skries
Un uz pavasara dzirēm trauksies.
Jautri tie pēc Tevis sauks,
Bet Tu klusēsi un neatsauksies.
/F. Bārda/*

Mūsu mīlais

ARNOLDS AVOTIŅŠ

ir aizgājis mūžībā.

Dzimis 1925. gada 30. augustā Jaunpiebālgā, Latvijā,
miris 2017. gada 4. augustā New York, U.S.A.

Mīļā piemiņā paturēs
BRĀĻADĒLS ANDIS AR ĢIMENI
ALDIS AR ĢIMENI PIEBALGĀ, LATVIJĀ

Mūžībā aizgājis

mākslinieks GUNARS BARENS

Dzimis 1925. gada 28. februārī Rīgā,
miris 2017. gada 29. jūlijā Losandželosā

Piemiņā sēro un visdziļākā mīlestībā piemin
SIEVA GAIDA

Par agru mūžībā tika aizsaukts mans krustdēls

VIKTORS MELBĀRDIS

Dzimis 1962. gada 18. maijā Indianapolē,
miris 2017. gada 1. augustā Rīgā

Ar mīļām atmiņām,
GUNDARS STRAUTNIEKS
ASTRĪDA STRAUTNIEKS

Mīlestība mūžīga, nešķir mirušos no dzīviem...

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Teicami nostartēja **Iloņa Marche**. Viņa sasniedza jaunu personīgo rekordu, izcīnot 31. vietu – 2 stundas, 37 minūtes un 40 sekundes. Savu līdzšinējo karjeras labāko rezultātu Iloņa uzlaboja par 21 sekundi. Otra mūsu maratoniste **Anita Kažemāka** ierindojās 53. vietā, finišējot pēc divām stundām, 44 minūtēm un 49 sekundēm, kas ir viņas labākais rezultāts šogad.

Iloņa Marche

Elvijam Misānam pietrūka 12 centimetru, lai iekļūtu **trīsoļlēkšanas** sacensību finālā. Kvalifikācijas sacensībās labākais lēcienis bija 16,55 m, bet, lai tiku finālistu vidū, vajadzēja lēkt 16,66 m tālu lēcienā.

Labāko rezultātu kvalifikācijā, kuŗai automātisku iekļūšanu finālā varēja nodrošināt, sasniedzot 17 metru atzīmi, sasniedza **Krisss Benārds** no ASV – 17,20. Elvijam Misānam – 16. vieta.

Ar prieka sajūtu

400 m distancē **Gunta Latiševa-Čudare** finišēja ceturrtā savā pusfinālā skrējienā un finālā netika, taču sacensības beidza 12. vietā kā ātrākā Eiropas pārstāve. Tā liecina organizatoru informācija. 22 gadus vecajai rēzeknietei tas ir teicams sasniegums, kas seko šogad iegūtajam U-23 Eiropas čempiones titulam.

Gunta pusfinālā finišu sasniedza pēc 51,57 sekundēm, bet iekļūšanai finālā pēc sasniegtā rezultāta vajadzēja skriet 0,87 sekundes ātrāk. Latiševa-Čudares pārstāvētajā skrējienā ātrākā bija Bahamu salu skrējēja Šonija Millere-Uibo ar finišu pēc 50,36 sekundēm. Gunta no sava personiskā rekorda atpalika 0,20 sekundes.

Sudraba medaļu veltī Latvijas vieglatlētikai

Pasaules meistarsacīkstēs Dienvidkorejas pilsētā Tegu 2011. gadā Latvijas sportiste Ineta Radēviča tāllēkšanā izcīnīja bronzas medaļu, vienu centimetru zaudējot Krievijas tāllēcējai Olgai Kučerenco. Taču Kučerenco par dopinga lietošanu vēlāk diskvalificēja.

Ineta Radēviča sacensību laikā toreiz...

Tagad Ineta Radēviča ir Latvijas Vieglatlētikas savienības (LVS) prezidente un Londonā jūt līdzīgu mūsu atlētu startiem. Starptautiskā vieglatlētikas federācija Londonas olimpiskajā stadionā Radēvičai pasniedza sudraba medaļu, ko viņa bija „pazaudējusi” Tegu. Bijusi tāllēcēja pēc sāncensēs diskvalifikācijas saņemto godalgu veltī visai Latvijas vieglatlētikas saimei un cer, ka tā kļūs par iedvesmas avotu. “Šo medaļu veltu Latvijas vieglatlētikai, lai katrs sportists un treneris zina, ka viņi iedvesmo arī mani,” teica Radēviča. LVS prezidente savu medaļu vēlas veltīt arī Laurai Ikaunieci-Admiņai, kuŗai Londonā bija iespēja cīnīties par uzvaru septiņcīņā, tomēr savainojums jau pirmajā disciplīnā pielika punktu Latvijas galvenajai cerībai pasaules meistarsacīkstēs. “Es esmu pagātne, Laura ir nākotne,” sacīja Radēviča, pauzot cerību, ka Ikaunieci-Admiņa reiz rokās turēs zelta medaļu. Iepriekš Londonā 2012. gada Olimpiskajās spēlēs Radēviču no pjedestāla šķīra viens centimetrs, tomēr viņa neuzskata, ka tikusi apzāgta. “Tik ļoti milu vieglatlētiķi, ka nevarētu pateikt, ka tā man ir kaut ko nozagusi,” viņa paskaidroja.

FIVB BEACH VOLLEYBALL WORLD TOUR Devītā un divas 17. vietas

Pasaules meistarsacīkstēs plūdmales volejbolā Vinē piedalījās trīs Latvijas dueti, gūstot viduvējus panākumus. Mūsu vadošais pāris **Aleksandrs Samoilovs/ Jānis Šmēdiņš** ar 2:0 uzvarēja Venecuēlas un Vācijas duetus, pēc tam ar 0:2 zaudēja Kataras duetam un astotdaļfinālā sīkstī cīnījās ar brazīliešiem. Pirmajā setā mūsējiem bija sešu punktu pārsvars, taču to viņi

„izsēja” un zaudēja ar 22:24. Otrajā setā zaudējums ar 19:21, un līdz ar to nācās izstāties no turnīra, izcīnot devīto vietu.

Mārtiņš Pļaviņš/Haralds Regža Vinē dūšīgi turējās pret olimpiskajiem un pasaules čempioniem brazīliešiem Čeruti un Šmitu. Zaudējums divos setos tikai galotnē – 19:21 un 19:21. Latvijas volejbolisti uzvarēja Mozambikas duetu – 2:0, bet zaudēja čīliešiem ar tādu pašu rezultātu.

Tāpat Porziņģis turpina pilnveidot Novickim raksturīgo metienu atlēcienā no vienas kājas. Interesanti, ka sezonas laikā latvietis vairākkārt šo metienu lika lietā pret Novicka pārstāvēto Dalasas *Mavericks*. Šobrīd 39 gadus vecais Novickis ir visu laiku 14. labākais tālmetienu izpildītājs NBA vēsturē. Viņš savas karjeras laikā realizējis 1780 trīspunktu metienus.

DĀR pilsētā Johannesburgā labdarības spēlē Porziņģis guva 14 punktus. Viņa pārstāvētā Pasauls komanda ar rezultātu 108:97 uzvarēja Afrikas komandu.

Pārbaudes turnīrs Klaipēdā

Latvijas basketbola izlase, gatavojoties Eiropas meistarsacīkstēm, startēja pārbaudes turnīrā Lietuvas pilsētā Klaipēdā. Treniņos piedalījās daudzi pamatsastāva spēlētāji, to vidū bija arī brāļi Bertāni – Dāvis un Dairis. Pirmā spēle mūsu valstsvienībai bija ar Gruzijas komandu, kuŗai mūsu basketbolisti zaudēja ar rezultātu 69:73. Arī otrajā spēlē – pret Polijas valstsvienību tika piedzīvots zaudējums – 76:80. Latvijas komandā 23 punktus guva Dairis Bertāns, bet 11 punktus – Kristaps Janičenoks.

U-18 Eiropas meistarsacīkstēs – viduvēji

Eiropas meistarsacīkstēs U-18 grupas basketbolisti Bratislavā smagi zaudēja Francijas līdzaudžiem – 49:93, pēc tam pārspēja Slovasijas vienību – 78:61 un Bosnijas/Hercegovinas basketbolistus. Divas uzvaras grupā mūsējiem deva tiesības spēlēt astotdaļfinālā. Turpinājumā mūsu puīši ar 60:78 piekāpās Ukrainas līdzaudžiem. Pēdējā spēlē mūsu jaunie basketbolisti zaudēja Slovasijas vienībai – 57:69, nobeigumā ierindojoties pēdējā – 16. vietā. Līdz ar to šogad abas Latvijas prestižākās jaunatnes izlases palikušas kopvērtējuma pēdējās pozīcijās. Latvijas U-20 izlase arī palika 16. vietā..

***

Kristaps Porziņģis Afrikā

Ņujorkas *Knicks* zvaigzne Kristaps Porziņģis, atrodoties Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) deleģētajā vizītē Dienvidafrikas Republikā (DĀR), treniņos kopīgi strādājis ar savu bērnības elku vācieti Dirku Novicki. Viņi izpildījuši tālmetienu serijas, turklāt vienādā manierē.

Latvijas U-18 izlases basketbolistes Ungārijā Eiropas junioru meistarsacīkstēs apakšgrupas spēlēs uzvarēja Grieķijas līdzaudzes – 71:62 un Turcijas vienību – 61:55, bet zaudēja ungārietēm – 53:85, iekļūstot astotdaļfinālā. Turpinājumā būs jāscenšas ar Zviedrijas vai Serbijas komandu.

Otrā uzvara pasaules kausa izcīņā

Latvijas kalnu riteņbraucējs **Mārtiņš Blūms** lieliski nostartējis Kanādā Pasaules kausa izcīņas piektajā posmā kalnu divriteņu jeb MTB olimpiskā krosa disciplīnā U-23 vecuma grupā, izcīnot otro uzvaru šajā sezonā.

Līdz ar to Blūms palielinājis pārsvaru pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā, tuvākajam sekotājam esot priekšā 77 punktos. Piektajā posmā uz starta izgāja 51 sportists, tehniski sarežģītais 4,3km gaŗais aplis bija jāveic piecas reizes. Blūms pirmajā aplī izvirzījās vadībā, savu vairāku sekunžu pārsvaru ar katru apli palielinot, līdz tas pār tuvākajiem konkurentiem distances vidū sasniedza minūti.

DAŽOS VĀRDOS

• Latvijas šī brīža labākais motokrosa braucējs **Pauls Jonass** no *Red Bull KTM Factory Racing* komandas Beļģijā uzvarēja pasaules meistarsacīkšu 14. posma pirmajā braucienā, bet otrajā piedzīvoja kritienu startā, kas posma summā deva otro vietu.

• Latvija veikusi pirmās pārrunas ar Igauniju, Somiju un Krieviju, lai 2021. gadā šajās valstīs noorganizētu **Eiropas meistarsacīkšu finālturnīru** klasiskajā volejbolā.

• Latvijas biatlona līderi **Andrejs Rastorgujevs** un **Baiba Bendika** piedalījās vasaras biatlona sacensībās Norvēģijā – rollerslēpošanā. Rastorgujevs izcīnīja sacensībās ar kopēju startu un supersprintā piekto vietu. Rollerslēpošanā viņš 7,5 km distancē finišēja 19.vietā. Baibai Bendikai distancē 12., rollerslēpošanā – 28. vieta.

• **Hokeja federācijas (LHF) valde** vienojusies par savu galīgo piedāvājumu līguma pagarināšanai ar valstsvienības iepriekšējās sezonas galveno treneri Bobu Hārtliju, tagad gaidot atbildi no kanādiešu speciālista, sacīja LHF ģenerāls sekretārs Viesturs Koziols. Hārtlijs par Latvijas izlases treneri kļuva pērnā gada nogalē. Viņa vadībā Latvijas hokeja izlase šogad maijā pasaules meistarsacīkstēs Vācijā izcīnīja desmito vietu, kas komandai bija labākais sasniegums kopš 2012. gada.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS